

జూలై 2006

Rs. 13 /-

చందమామ

60 సంవత్సరాలుగా విజ్ఞాన వినోదాలు విరజిముతాన్న విశిష్ట పత్రిక!

60వ సం.లో అడుగుపెడుతున్న చందమామ

1947

1948

1949

1952 - వులయాళం, వురాతీ

1954 - గుజరాతీ

1955 - ఇంగ్లీషు

1947 - తెలుగు, తమిళం

1948 - కన్నడం

1949 - హిందీ

1952

1954

1956 - ఒరియా, సింధీ

1972 - బెంగాలీ

1975 - గుర్జుఖి

1976 - అస్సామీ

1955

1956

1972

1975

1976

1978 - సింహళ

1984 - సింస్కృతం

2003 - సింగపైర్ కు ఇంగ్లీషు-తమిళం

ద్విభాషా పితృక; ఉత్తర అవురికాకు

ఇంగ్లీషు-తెలుగు, తమిళం, హిందీ,

గుజరాతీ ద్విభాషా పితృకలు.

1984

1978

2003

2004

2004 - సింధాలీ -

గిరిజన భాషలో

మొట్టమొదటి

పీల్లల పితృక

2003లో జూనియర్ చందమామ వు ప్రారంభించబడింది. 1981-97 వు ధ్వ కంటిపూ మికరువైన వారికోసం బ్రెయిలీలో వెలువడిన చందమామ 2005లో షోః ప్రారంభవు ల్లింది. కొన్ని ప్రచురణలు స్వల్పకాలమే వెలువడి, వెనకబడి పోయాయి. అయితే, ప్రస్తుతం కొనసాగు తూనే ఉన్నది. ప్రపంచంలో మరెక్కడా కానరాని ప్రత్యేక విశిష్టత ఇది!

2006

చందమామ భాషలు అనేకం; సంప్రదాయం ఒక్కటే!

పిల్లల ప్రత్యేక సంచిక (నవంబర్ '06)

వే 2006 సంచికలో వెలువడిన ప్రకటన చూశారు కదూ!

బహుమతులు

కథలు : ప్రచురింపబడే కథకు రూ. 500లు .

చిత్రాలు : మొదటి బహుమతి రూ. 500లు; రెండవ బహుమతి రూ. 300లు; మూడు ప్రాతాహిక బహుమతులు : రూ. 200లు .

- ❖ చందమామ వెలువడుతూ 13 భాషలలో ఏ భాషలోనైనా పేరు కథలు పంపవచ్చు.
- ❖ చిత్రాల వివరణ కూడా ఈ భాషలలో ఏదైనా ఒక భాషలో ఉండవచ్చు.
- ❖ పేరు ఎంట్రీలకు కింది కూపన్ తప్పక జతచేయాల్సి.
ఫోటో కాపీలు స్వీకరింపబడవు

నేను ఈ ఎంట్రీలను పంపుతున్నాను

కథలు : పేరు :

1. _____

2. _____

చిత్రాలు : అంశం :

1. _____

2. _____

నా పేరు _____

మిష్టానతేదీ _____ తరగతి _____ పాఠశాల _____

ఇంటి చిరు నామం _____

పిన్ కోడ్ _____

ఈ కథలు / చిత్రాలు ఎవరినాయాం లేకుండా పూర్తి అబద్ధాలు / అపూర్ణాలు _____

సొంతంగా రాసినవి / వేసినవి అని ప్రతిపత్తిస్తున్నాను .

తల్లి/తండ్రి

అబ్బాయి / అమ్మాయి

చందమామ

సంపుటి: 59

జూలై 2006

సంచిక: 7

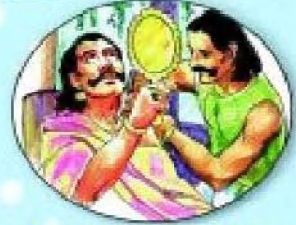
ఈ నెల విశేషాలు

ఈ సంచికలో...

- * పాఠకుల లేఖలు ...06
- * యువరాజు అక్షరాభ్యాసం ...07
- * కామేశం పాటకచేరి ...11
- * రాకాపిలోయ - 11 ...13
- * భారత దర్శిని ...24
- * చందమామ కబుర్లు ...29
- * గోవిందయ్య తెలివి ...30
- * సాహితీ కదంబం ...32
- * ధనుషిపాసి ...34
- * గురువు-బురువు ...40
- * చందమామ క్విజ్ - 6 ...45
- * అప్పట్నుద్ది ...46
- * దొరలు-దొంగలు ...55
- * అదే గజక ఉంటే... ...58
- * అజేయము గుడుడు!-6 ...59
- * విలక్షణమైన దృశ్యం :
భయం పుట్టించే పుపులు ...63
- * విజ్ఞానం ... వివేచనం ...
విశాసం64
- * ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ ...66

రాజుగారి కోడళ్ళు
(భే.క) ... 19

తిరిగి వచ్చిన రాజు
... 25

అత్యద్భుత నిరూపణ!
... 38

రామాయణం
(అయోధ్యాకాండ-2)
... 49

SUBSCRIPTION

For USA and Canada

Single copy \$2

Annual subscription \$20

Remittances in favour of
Chandamama India Ltd.

to

Subscription Division

CHANDAMAMA INDIA LIMITED

No. 82, Defence Officers Colony

Ekkatuthangal,

Chennai - 600 097

E-mail :

subscription@chandamama.org

చందమామ క్విజ్ - 4 (మే '06)

విజేతలకు అభినందనలు

1. బి.వి. నరసింహారావు, విశాఖపట్నం - 530 020 (ఆం.ప్ర)
2. గొయ్య విజయలక్ష్మీరాజీ, కృష్ణాజిల్లా (ఆం.ప్ర)
3. సిహెచ్.వై.ప్రసాద్, వైజాగ్ - 531 116 (ఆం.ప్ర)
4. పి. జ్యోతిపరూప్, గుంటూరు - 522 002 (ఆం.ప్ర)
5. సిహెచ్. భానుదేవ్, ఒంగోలు - 523 001 (ఆం.ప్ర)

వ్యవస్థాపకులు
బి. నాగిరెడ్డి - చక్రపాణి

మరో మైలురాయి!

ఆరు రుతువుల కాలచక్రంలో, మన పంచాంగంలో అరవై సంవత్సరాలు ఒకటి వెనక ఒకటి పిరిజిప్పు స్త్రీ ఉంటాయి. అరవైయేళ్ళు పై రైత్య శ్రమ భత్యం లో పిష్టిపై రైత్య మోవడం వున సింధిదాయం. 1947 జూలైలో ప్రారంభించబడిన చందమామ ఈ జూలైలో అరవైయే వసంతంలో అడుగు పెడుతున్నది. వునదేశంలో, బహుశా ఆసియా ఖండంలోనే వురేపల్లల పత్రికా సాధించని పునవిజయం ఇది. చందమామ గర్వింపదగ్గ ప్రత్యేక విశిష్టతలలో ఇదీ ఒకటి! తరతరాల యువపాఠకుల తరగని అభిమానమే వున పత్రిక అపై రవ్వ విజయానికి ప్రధాన కారణం అని వేరుగా చెప్పనవసరం లేదు.

విజ్ఞాన పిలువ ముఖ పాఠకులు అభిప్రాయ పెడుతున్నట్లు - వుమోస్తత భారతీయ సింస్కృతి సింధిదాయాల వున పసిపాదయాలకు హత్తుకునే విధంగా విశదీకరించి, వారిలో వునవతా పిలువలను పేంపొందింపజేసి, వారిని ఉత్తమ మోతులుగా తీర్చిదిద్దాలన్న ఉదాత్త ల్యానికి కట్టుబడి ఉండడమే చందమామ విజయానికి మరో ముఖ్య కారణం!

స్వాతంత్ర్యానంతరం, భారతీయ బాలబాలికల అభ్యున్నతిని కాంక్షించి వారికి ఆదర్శ మంతమైన ఒక పత్రికను కానుకగా ఇవ్వాలని కలలు గని, దానికి మూలం కల్పించిన చందమామ వ్యవస్థాపకులు శ్రీ బి. నాగిరెడ్డి, శ్రీ చక్రపాణిగార్లకు ఈ సందర్భంగా మా హృదయ పై రవ్వక తజ్జతాభివందనలు సమర్పిస్తున్నాం. వారి అడుగు జాడలలో నడుస్తూ, పత్రిక ఉన్నత ప్రమాణాలను కాపాడడానికి మూలకాలు పే చేస్తున్నాం.

వేలాది వుంది చందాదారుల మద్దతు; ఎనిమిది వుంది ఎనభైయేళ్ళ పరకుల లలాది వుంది పాఠకుల అభిమానం; తల్లిదండ్రుల, ఉపాధ్యాయుల సహకారం; ప్రకటనదారుల, ఎజెంటు, డిస్ట్రిబ్యూటర్ల చేయూత అడుగు మునామూలం అందదండలుగా ఉంటున్నాయి. వారందరికీ మూలకాల పై రవ్వక తజ్జతలు తెలియజేస్తున్నాం!

సంపాదకుడు : విశ్వం

Visit us at : <http://www.chandamama.org>

పాఠకుల లేఖలు

నేను ఏడోయేట నుంచి చందమామ చదువు వస్తున్నాను. చందమామ ను క్రమం తప్పకుండా చదివే అభిమానులు మా ఊళ్లో చాలావుంది ఉన్నారు. నేను గత 28 సం.లుగా చందమామ ను సుఖకరించి భద్రపిల్ల ప్రిన్సాను. నునసింపిదాయ విలువలను చక్కని కథల రూపంలో పిసిపి దయా లకు హిత్తుకునేలా చెప్పడం వల్లనే పిల్లల పత్రికలలో చందమామ సిప్పు న్నత స్థానాన్ని అందు కో కలిగింది. 1. వేదాలు, ఉపనిషత్తులు, షివాణాలు, ఇతిహాసాలు ఆధారంగా కథలు వెలువరించే చందమామ విలక్షణమైనది. 2. వివిధ ప్రాంతాల, దేశాల జానపద కథలు, సాహితీ వీరుల అద్భుత గాథలు అందించడం చందమామ ప్రత్యేకత. 3. ప్రతిభాసింపిన్నులైన చిత్ర, శంకర్ వంటి చిత్రకారుల అద్భుత చిత్రాలతో కనలవిందు చేస్తుంది చందమామ ప్రత్యేక ఆకర్షణ. ఇలా ఎంతయినా చెప్పకుంటూ పోవచ్చు. అయితే, ఎంత చెప్పినా చందమామ విశిష్టతలను పైర్తిగా చెప్పడం మాత్రం సాధ్యం కాదు!

- బాల్ సేవక్, ఇండోర్

ప్రాచీనకాలాన్నీ, ఆధునికకాలాన్నీ కలుపుకొని పాఠశాలల వైపు కలర్లు కగా చందమామ వెలువడడం ఎంతైనా సంతోషించ తగ్గ విషయం. చందమామ పిల్లలకు నిండైన కానుక. నింగిలోని చందమామలా మన చందమామ కూడా శాశ్వతంగా వెలుగొందాలని కాంక్షిస్తున్నాను.

- నీలమణి భాటియా, న్యూఢిల్లీ

చందమామ చదవడానికి చాలా ఆసక్తికరంగా ఉంటుంది. అందమైన చిత్రాలు, కథలకు వన్నె సమకూరుస్తున్నాయి. ప్రస్తుతం గ్రామ జీవితం త్వరితగతినో వూరి పొతున్నది. అయితే, చందమామ లోని చిత్రాలు మాత్రం ప్రాచీన గ్రామ జీవితాన్ని కళ్ళపై నిలుపుతున్నాయి. మా నవతా విలువలను తెలియజేసే కథలు, ఆలోచనలు రేకెత్తించే బేతాళకథలు, ఆకర్షణీయమైన ఇతర శిల్పకళ పాఠకులను అలరిస్తున్నాయి. విజ్ఞానవివేచనల సమైక్యతను చందమామ ను చక్కని పత్రికగా నిలబెట్టుతున్నది. - మిలిండ్ సమంత్, సింధుదుర్గ్

నేను చందమామ నిజమైన అభిమానిని. ఒక్క సంచిక కూడా వదలకుండా చదువుతున్నాను.

- కార్తీక్ భూషణ్, ఉడుపి

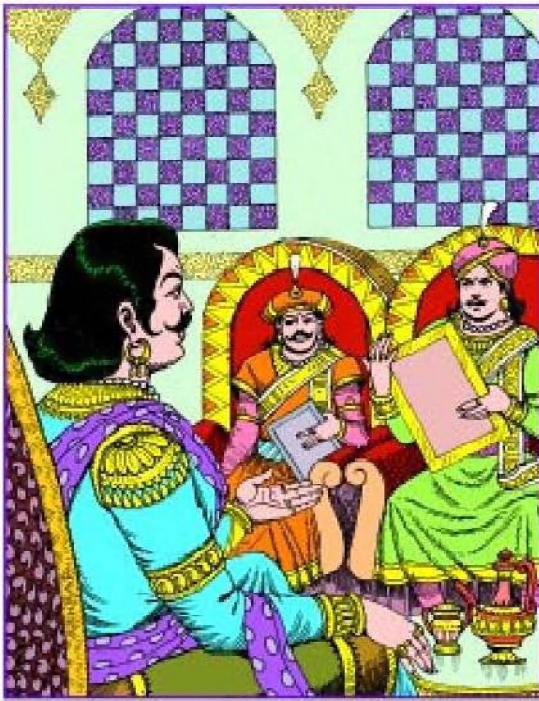
యువరాజు అక్షరాభ్యాసం

వింధ్యగిరి రాజ్యం రాజు సోమేశ్వర పుత్రుడు గొప్ప ధార్మికుడు. ఎల్లవేళలా ప్రజాసేవాన్ని కాంక్షించేవాడు. అందువల్ల, కోశాగారంలోని అధిక మొత్తాన్ని వాళ్ళ సంక్షేమం కోసం వెచ్చించేవాడు. ఈ కారణం వల్ల ఒకసారి కోశాగారం ఖాళీ అయింది. ప్రజలపేరుకొత్తగా పన్నుల భారం మోపడం ఇష్టంలేని సూర్యసేనుడు, రాజ్యాదాయం పంచడం ఎలాగా అని ఆలోచించసాగాడు.

వింధ్యగిరికి-విదర్భ, వైశాలి ఇరు గ్రామాల గ్రామీణులు. విదర్భ రాజ్యపు చంద్రకాంతుడు, వైశాలి రాజ్యపు పౌండరీక చంద్ర, ఆర్థికంగా, సైనికంగా బలపానమైన వింధ్యగిరి రాజ్యం మీద పడింది. ఆ ఇద్దరూ అధిక రాజ్యాకాంక్ష పురుషులు. ఒకరినొకరు కబళించడానికి తగిన సిద్ధులు కాకపోయినందున పూర్తిగా వాళ్ళు మధ్య వింధ్యగిరిని ఆక్రమించి, ఆ తర్వాత ఒకరి రాజ్యాన్ని పురోకృతి కల్పించాలనే దురాలోచనతో మున్నారు.

ఈ సమస్యను గూఢచారుల ద్వారా, సోమేశ్వరుని దిశగా తెలియపడింది. సూర్యసేనుడు పుండరీకాక్షుని దిశగా కూడా. ఆయన యుద్ధ నివారణ కోసం మార్గం అన్వేషించసాగాడు. అంతలో ఆయన కోరికలు అనుకూలం వచ్చింది. సోమేశ్వరుని దిశగా జయం లభించి ఒక్కగానొక్క కొత్త కు. నాలుగేళ్ళ వయసువాడైన జయంత్రుడికి, రాజప్రతినిధిగా అక్షరాభ్యాసం చేయడానికి శ్రీ భక్తుల మార్గం నిర్ణయించాడు. ఆ సందర్భంగా తన మిత్రుల భావంతో ముగ్ధుల చంద్రకాంతుడు, పౌండరీక చంద్రులను ఆహ్వానించి పుండరీక కోటలోని భావింపి, వారిద్దరికీ ఆహ్వాన పత్రాలు పంపాడు.

ఈ సందర్భాన్ని అనుకూలంగా తీసుకుని, సోమేశ్వరుని దిశగా ఏదో విధంగా కలహించి, యుద్ధానికి సిద్ధులైనా వారిని చంద్రకాంతుడు, పౌండరీక చంద్రులను కుట్రపన్నాడు. వాళ్ళు ముందు రాజు అక్షరాభ్యాసానికి హాజరయ్యారు. సోమేశ్వరుడు, ఆ ఇద్దరికీ అతిథి పురస్కారాలు

చేశాడట. గుహిపి రిత వాతావరణంలో ఆయన చేసినవింపు వు గిసింది.

ఆ తర్వాత, విదర్భరాజు చంద్రకాంత్రుడు , సూర్యుని డికి ఒక బంగార పిలక అందిస్తూ, “అరాభ్యాసింవేడు కనివు యాన దీన్ని ఉపయోగించండి!” అన్నాడు.

ఆ మరుక్షణం వైశాలీ రాజు మహీధరుడు , ఏనుగు దంతంతో తయారు చేసిన అందమైన పిలకను సూర్యుని డికిస్తూ, “సియ్యతీ ఆలయంలో ప్రత్యేక పై జలు చెల్లుంచి తెచ్చిన పిలక ఇది. యువరాజు చేత, ఈ పిలక మీద అరాల్స రాలూ, గొప్ప విద్యాపంతుడమౌతాడు,” అన్నాడు.

దీనితో సూర్యుని డి ఇరు కునపిడ్డాడు. అల్లునా చెరగని చిరు నవ్వుతో పిలకలను అందుకుని, “మీ అభిమానానికి చాలా కృతజ్ఞతలు!” అన్నాడు.

చంద్రకాంత్రుడు , పుహధరుడు తీవ్రమైన ఆలోచనలతో తమ తమ అతిథివుందిరాలకు చేరుకున్నారు.

సూర్యుని డి , తానిచ్చిన బంగార పిలక కాకుండా, పుహధరు డిచ్చిన పిలకతో యువరాజుకు అరాభ్యాసిం చెల్లూ, అది అవమానం అని చెప్పి, వింధ్యగిరి మీదికి యుద్ధానికి బయల్దేరాలని ఆలోచించాడు , చంద్రకాంత్రుడు . పుహధరుడు కూడా అదే విధంగా ఆలోచించాడు.

పిలకల విషయంలో, ఆ ఇద్దరు రాజులకు తంత్రాన్ని సూర్యుని డి అర్థంచేసి కున్నాడు. అల్లునా, ఏం చేయాలో తోచక తీవ్రమైన ఆలోచనలో పిడ్డాడు. అపుర్వా యువరాజు అరాభ్యాసిం భవుహిర్తుం వచ్చింది. రాజ్యాచారం ప్రకారం పుహరాజు, యువరాజు పట్టపిఠేనుగు మీద ఊరేగుతూ ప్రజల ఆశీస్సులు స్వీకరించాలి.

అందుంగా అలంకరించిన పట్టపిఠేనుగు మీద రాజు సూర్యుని డి , యువరాజు జయంత్రుడు బయల్దేరాడు. రాజు పూర్ణానికి ఇరువైపులా ప్రజలు బాల్సలు దీరి పిఠేనుగు చల్లుతూ యువరాజును ఆశీర్వాదించసాగారు. ఊరేగింపిడు ప్రజలు అడ్డం రాకుండా స్వేకులు అడుగుతున్నారా.

ఆ సమయంలో పుహరాజు దక్షిణ ఒక బాల్సలు మీద పడింది. వాడికి అల్లుదేశ్వర వయస్సుంటుంది. చేతిలో పిలక పట్టుకుని ఏనుగు మీది యువరాజు కేసీ పూమిత్రా ఒకటే ఏడుస్తున్నాడు. వాడి తల్లి సమయం చదానికి తంటాలు పడుతున్నది.

సూర్యుని దు, పూ వటీతు కు చెప్పి పట్ట
పిజ్జెన గ్ర న ఆపించి, ఆ బాలు డి తల్లి వద్దకు
వెళ్ళాడు. రాజున చూసి ఆమె భయపెట్ట తూ,
“నుంచండి, పుహరాజా! ఈ శ్ర భసివు
యూ న వీడు విలపించడం తప్పు!” అని
చేతులు జోడించింది.

“భయపడకు! ఎందుకేడు స్మిన్నాడు?”
అని ప్రిశ్నించాడు సూర్యుని దు.

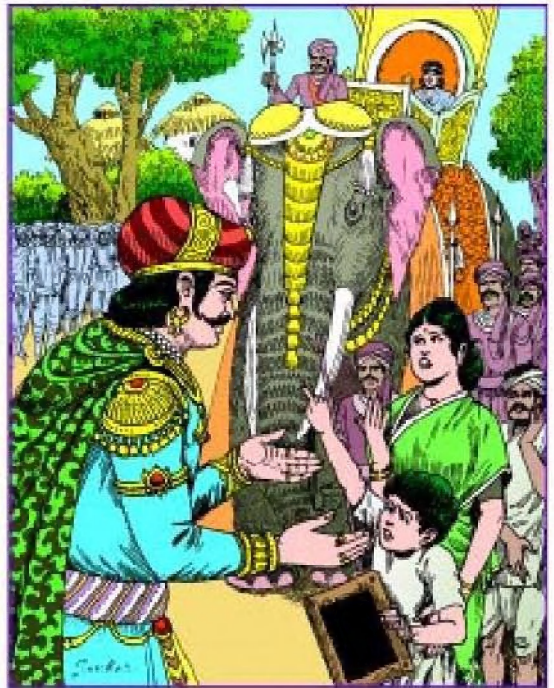
“ఏను గ్ర వీ ద రాజుగారూ, యువరాజు
గారూ ఎందు కు వస్మిన్నారని అడిగాడు.
యువరాజుగారికి అక్షరాభ్యాసం అని చెప్పాను.
అది వింటూనే, తన వాడు తన్ను పిలక యువ
రాజుకు ఇస్తానని ఒకటే పూరాం చేస్మి
న్నాడు,” అని చెప్పింది బాలు డి తల్లి.

ఇది విన్న సూర్యుని డికి చాలా సంతోషం
కలిగింది! “అభం శ్ర భం ఎరు గని ఒక పిసి
వాడు, ఎంతో ట్రవు తో తన పిలకను యువ
రాజుకు ఇస్తాననడం గొప్ప విషయం. ఆ
ట్రవు కానుకకు సాటి అర్పు న కానుక వురేం
మాటుంది!” అనుకుని, ఆప్యాయంగా ఆ
బాలు డి చేర్చి పట్టుకుని, “సోరేవు టి?”
అని అడిగాడు. “ను ధావుడు,” అని చెప్పాడు
బాలుడు కన్నీళ్ళు తుడుచుకుంటూ.

“అర్పుతే, సు ధాపూ! ఏడు మీపూని, నీ
ట్రవు కానుక అర్పు న పిలకను నమ్మాతూ
యువరాజుకు అందించు. అంతా శ్ర భం
జరుగుతుంది!” అన్నాడు సూర్యుని దు.

సు ధావుడు తన పిలకను నమ్మాతూ
యువరాజుకు అందించాడు.

రాజు సు ధావు డి తల్లితో, “వుర్ర కూడా
రాజభవనంలో జరిగే వింధు కు రండి!” అని

ఆహ్వానించి, వాళ్ళు అక్కడికి తీసి కువచ్చే
బాధ్యతను సేవకులకు అప్పిగించాడు.

ఊరేగింమిచ్చు గిసిన తర్వాత, రాజభవ
నంలో యువరాజు అరాభ్యాసి వేడుక ప్రారుభ
మైంది. రాజమహిషావుడు, యువరాజు చేత
అరాల్ దిద్దించడానికి పిలక అడిగాడు.
చంద్రకాంతడు, పుహధరుడు - రాజు సూర్య
ుని దు తావు ఇచ్చిన పిలకల్లో దేన్ని ఇస్తాడా
అని ఆత తగా పూడసాగారు.

అప్పిడు, సూర్యుని దు లేచి సిభికుల
కేనె, రాజుల కేనె ఒకసారి పిరిపిలనగా చూసి,
“యువరాజు అరాభ్యాసి ఉత్సవానికి
ప్రిత్యేక అతిథులుగా విచ్చేసిన సాటి రాజులైన
నా మిత్రులు, యువరాజు విద్యాభివద్ధిని
కాంస్తి - ఒకరు శ్ర భప్రదవున బంగారు
పిలకనూ, ఇంకొకరు సిరస్యతీ ఆలయంలో
పై జింపబడిన దంతమిళకనూ కానుక

లు గా ఇచ్చారు . వారికి నాహి దయ పై ర్వక ధన్యవాదాలు . రాజ్యాచారం ప్రకారం ప్రజల ఆశీస్సులు పొందడానికి ఊరేగింమీగా మస్త్రీం డగా యు వరాజుకు అరాభ్యాసిం అని తెలియ గానే సి ధావు డనే ఒక నిర్మాద బాలు డు , తనకున్న ఒక్కగానొక్క పిలకను యు వరాజుకు ఇవ్వాలని తల్లి వడ్డ పిట్ట బట్టాడు . దాన్ని నేనేవెళ్ళి స్వయంగా స్వీకరించాను . ఇప్పిడు ఇక్కడ వూ డు పిలకలు ఉన్నాయి . ప్రజాభీష్టిం ప్రకారం నడు చు కోవ డవు పు న సింప్రదాయం గనక, ఈ వూ డు పిలకలలో ఏ పిలకతో యు వరాజు అరాభ్యాసిం జరపాలో వీరే సేలవివ్వండి,” అన్నాడు .

రాజులిడ్డరూ ఏదో అనబోయేంతలో సిభికులందరూ , “రాజు=బద తారతమ్యం చూడని ధర్మ ప్రభు ము వూ రాజు! కల్లా కపిటం తెలియ ని సి ధావు డిచ్చిన పిలకతోనే యు వరాజు అరాభ్యాసిం చేయించగలరు ,” అంటూ హిర్షధ్వనాలు చేశారు .

యు వరాజు జయంత్ర డి అరాభ్యాసిం, సి ధావు డిచ్చిన పిలకతో ప్రారంభమైంది.

రాజు సూర్యుని డికి సామన్య ప్రజల పిట్లా, ప్రజలకు ఆయ న వీ దామన్న అన్యోన్య గౌరవాభివూ నాలు ప్రత్యంగా చూసిన చంద్ర కాంతు డు , ను పాధర్మ డు అబ్బురపాటు చెందారు. రాజ్యవాడికి కావలసింది కేవలం ఆర్థిక, సేస్థకబలం వూ త్రవే కాదనీ, ప్రజల నుంచి భక్తిగౌరవాలనీ గ్రహించారు . ప్రజలను కన్న బిడ్డలా చూసి కోవడువల్ల రాజు సూర్యుని డికి అవి ప్రజల నుంచి పిక్కి లంగా లభిస్తున్నవి. ఆదర్శమంత్ర డ్యాలాంటి రాజు పిట్ట శత్రు భావం పాటించడం ధర్మవిర్ధుం అను కున్నారు . ఉభయ లూ ఆయ నమైత్రిని కోరారు .

ఆ తర్వాత సూర్యసేనుడు, విదర్భ-వైశాలి రాజులను ఘనంగా సత్కరించి, విలువైన కానుకలతో సాగనంపాడు .

పేన త్రపాను అమత్తందను కున్న సివుస్యి, వూ దిపింజెలా తెలిపావడానికి కారకుడైన సి ధావు డి కుటుంబాన్ని, సూర్యుని డు ఆడు కోవడవే కాకుండా-సి ధావు డు , యు వరాజుతోపాటు విద్యాభ్యాసిం డేుంధ కు తగిన ఏర్పాట్లు చేశాడు .

కామేశం పాటకచేరి

రావు శం, కామేశం ఇర్ర గు పొర్ర గు నే మళ్ళు భూ స్వామి లు . ఊళ్ళో అంతా రావు శం చాలా కలు మోళు లు నివసి, అతడి వూ టతీరూ , చవు త్కారసంభాషణా ఎంతోమెచ్చుకోదగిన మనీ చెప్పుకునేవారు. కామేశం, అతడికి పూర్తిగా విరుద్ధమైన వు నస్తీత్వంకలవాడు . వీలు దొరికి నప్పిడల్లా, రావు శాన్ని ఆటపిట్టించి, తన అతణ్ణి వుంచిన చవు త్కారీ, వూ టనేర్పా గల వాడిననిపించు కోవాలని ప్రయత్నించేవాడు . కానీ, ప్రతిసారీ భంగపడేవాడు .

ఒకసారి రావు శానికి, కామేశానికి పోర్ గూరువాడైన ఒక పెద్దరైతు కువూ ర్త డివివాహానికి ఆహ్వానం వచ్చింది. ఇద్దరూ వెళ్ళారు. సాయం కాలానికల్లా వివాహి కార్యక్రమ వుంతా వు గిసీంది. రాత్రి భోజనాల తర్వాత పాట కచేరి. ఐతే, రాత్రి ఎనిమిది గంటల్యైతే కచేరికి రావలసిన విద్వాంసులు రాలేదు .

ఈ జరిగిన అవాంతరానికి పేళ్ళి కొడుకు తండ్రి, అతిథులను పిలుచువలసిందని

కోర్తూ , “పిక్కవాద్యాల వాయిం చేవారంతా సీద్దంగా మ్నార . అల్లు నా ఏంలాభం? గాత్ర కచేరికి రావలసినప్పు ఖ్యుత్ర లేకపోయా క!” అన్నాడు .

ఆ వెంటనే పేళ్ళి కొడుకు బంధు మత్తో ఇద్దరు , వు గ్గురు , పేళ్ళి కొడుకు తండ్రితో, “వీరే విచారించండి! ఇక్కడ మళ్ళు వారిలో రావు శంగార్త , కామేశంగార్త మూడడం పేద్ద అదృష్టం. ఒకే ఊరివారైన ఆ ఇద్దరిలో కామేశంగార్త వుంచిగాయ కుడనివ్వేం విన్నాం. వారిచేత పాటకచేరి నడిపించండి,” అన్నాడు .

ఈ వూ టలు విన్న అతిథుల్లో కొందరి బల వంతం వీరద కామేశం పాటలు పాడాడు . ఆ పాటలకు వు దుంగం, వాయ్ లీను, తుబురా తోడ కాగా, తనగాను అద్భుతమనిపించింది కామేశానికి. విన్నవారిలో చాలా వుంది కామేశాన్ని మెచ్చుకున్నారు. రావు శం వూ త్రం వక్షనంగా వ్త ర్త కున్నాడు . ఇది, కామేశానికి చాలా ఆగ్రహం కలిగించింది.

ఊరికి తిరిగొచ్చాక, కావే శం తన పాట కచేరీని అందరూ మెచ్చుకున్నారని చెబితే- అనేక సింగీత సిభల్లో ప్రియు ఖు లకు పిక్క వాద్యాల వాయిం చిన వు గ్గు ర వాద్యగాల్న వుండు కొచ్చార . వాళ్ళ సిహికారుతో ఊళ్ళో ఆరోజే కామేశం సంగీతకచేరీ ఏర్పాట్లంది. పాట ప్రారంభించగానే, కావే శం కాలోపిం పాటలనేసింగీతపు వు కుంటు న్నాడనీ, ఆయ నకు బొత్తిగా సింగీతజ్ఞానం లేదనీ అందరికీ అర్థమై వు న్ని లో నవ్వకున్నార .

కొంతుపిటికి కచేరీ పై ర్తయ్యాక, “త్యాగ రాజున వు రిపించేలా శ్రోతలన వుంత వు గ్గుల్ని చేసిన, నా గుంధర్వగానంపే వీ అభిప్రాయాల చెప్పండి,” అన్నాడు కావే శం.

మైహిపూటంకొద్దీ కొందరాయ న్నమెచ్చు కున్నారు . వాళ్ళల్లో పిక్క వాద్యాల వాయిం చిన వాళ్ళు మ్నార . ఐతే, రావే శం వూ త్రం వక్షనంగా మూడడం గవు నించి, “న మ్న వూట్లాడక పావడం బాగోలేదు . కచేరీపేసీ అభిప్రాయం చెప్ప,” అన్నాడు కామేశం.

తనన పొగడకపోతే, రావే శాన్ని గ్రావు న్నిల అపియ్యాపిర్ డని ఏవగించు కుంటా

రని కావే శం అశ. కానీ రావే శం, “నేనేకాదు , వూట్లాడనివారిక్కడ చాలా వుందే ఉన్నారు . కచేరీపేసీ అభిప్రాయ వే నా అభిప్రాయం,” అన్నాడు .

ఆయ న భావం అర్థమై చాలా మంది నవ్వార . కామేశం ఉక్రోషపడి, ఏదేమైనా రావే శం తన అభిప్రాయం చెప్పి తీరాలన్నాడు . రావే శం పిక్కవాద్యాల వాయిం చిన వు గ్గుర్ని పొగడి వ్త ర్త కున్నాడు .

“వురి నా పాట సింగతి కూడా చెప్పి!” అన్నాడు కావే శం.

“పిక్కవాద్యాల వాయిం చిన ఈ వు గ్గురూ , నీ పాటన పొగడలేట్టి, తవు గ్గురించి ఒక్క వూట కూడా చెప్పకోలేదు. అంటే-తన్ను తాన పొగ్గుతు కోవడంలో నీకున్న ప్రితిభ వాళ్ళకు లేదు . వాళ్ళకు చేతకాని పిని నేన చేసీపేతు వున్నాను . చేతకాని వాళ్ళకే తప్పి, సివర్తలకు సాయ పిడే అలవాటు నాకు లేదని నీకు తెలుసు . అందుకే నిన్ను పొగడ లేదు,” అన్నాడు రావే శం.

కావే శం, రావే శం చేతిలో వు రోసారి భంగపడ్డాడు .

రాకాసిలోయ

11

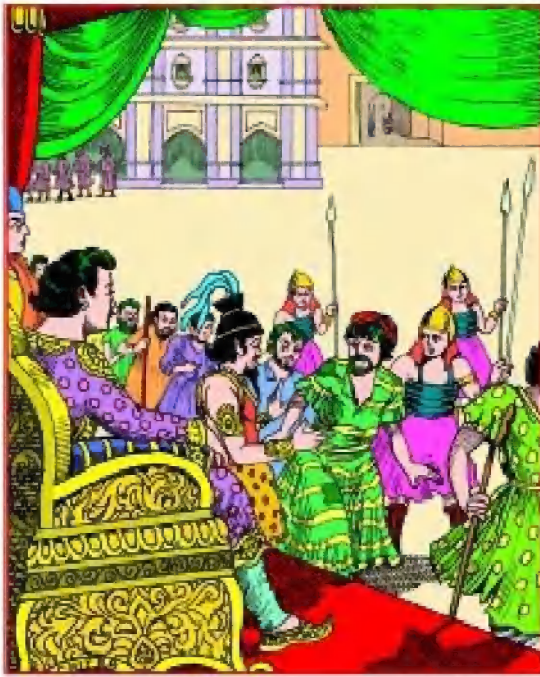
[బ్రహ్మాదండి పూంత్రికుడు పెట్టుబడిన తరవాత, జయపుల్ల, కేశమూ కోసం నగరవాసులు కొండలన్నీ గాలించ సాగారు. వాళ్ళిద్దరూ బిచ్చగాళ్ళ వేషాలు వేసుకుని నగరంలోకి పొరిపొయ్యారని, అడవిలో ఒక బండపీద కాళ్ళుచేతులు బంధించబడిపోయి మళ్ళీ కేశపుడి ముసలి తండ్రి వాళ్ళతో చెప్పాడు. ఆ సంగతి విన్న రాజగ్రుత్త మాబిచ్చగాళ్ళ నందర్నీ పెట్టి తెచ్చేందుకు స్వీకులవు పెంపొత్తు. తరవాత-]

రాజగ్రుత్త మాపింపిన స్వీకులూ, నగరంలోని ఉత్సాహివంతులైన వసులూ కలిసి, ఊలపీద కనబడిన బిచ్చగాళ్ళందర్నీపెట్టుకుని, రాజనగర కేసీ నడిపింపుకు రాసాగారు. ఇలా దొరికిన వాళ్ళల్లోకేవలం బిచ్చగాళ్ళేగాక, బీదా బిక్కా జనం కూడా మ్నారు. పూసినపు స్త్రీలు ధరించి మ్న వాళ్ళు, చిత్తగ్రుత్త పస్త్రాలు కట్టుకున్నవాళ్ళు కూడా బిచ్చగాళ్ళకిందే జపు కట్టబడటంతో, వాళ్ళ సింఖ్య వందలూ వేలూ దాటింది. రాజ ప్రాసాదం ఆవరణలో పుండవేయ బడిన

వీళ్ళందర్నీచూసి, రాజుగారు చాలా ఆశ్చర్య పడ్డారు. రాజధాని నగరంలో కూటిగీర్త ధ్మకూ మ్న ఖం వాచిన వాళ్ళ ఇంత పుండి మ్నారని ఆయన ఏనాడూ ఉహించలేదు.

రాజు, రాజగ్రుత్త, బ్రహ్మాదండిపూంత్రి కుడూ ఆవరణలోకి రాగానే, స్వీకులు బిచ్చగాళ్ళనందర్నీ ఒక సౌలు మీసా నిల బెట్టారు.

“గ్రుత్త మర్యాపున రాజ్యం నిర్వహి భంగం మ్నదని, ఇంత కాలంగా భావిస్తాన్నాను. కాని, వీళ్ళను చూస్తూండేపు నవీరిపాలనలో

ఏదో లోపం మళ్ళుట్టు కనబడతూ ఉన్నది. వుహా వుంత్రి ఒక్క సాదైనా-పరిస్థితులు ఇంత దారుణంగా మళ్ళుట్టు నాతో అనలేదు,” అన్నాడు రాజు నిస్సి హేసిడు తూ .

రాజగృహ ముఖే నవ్వానవ్వాతూ , “వుహా రాజా! ఇంపు లో వుంత్రిగారిని తప్పు పట్టేందుకు కేవలం లేదు . ఈ దరిద్రులందరూ వున బొక్క సింల్ మళ్ళు ధనం వెచ్చించి పోషించటం సాధ్యమై వ్యవహరించాడు . యుద్ధాల జనశబ్దం లేకుండా ధనం సింపొల్లించే వూర్గం ఒకటి కనబడతూ ఉన్నది,” అంటూ రాజుగారి చెవిలో రహస్యంగా, “ఈ బ్రహ్మాదండిని ఉపయోగించుకుని, రాకాసీలోయ లో మళ్ళు ధనాన్ని లు కొల్లగొట్టే వూర్గం ఆలోచించు దాం,” అన్నాడు .

రాజుగారి వు ఖం కళకళలాడింది. ఆయన బ్రహ్మాదండికేసే తల తిప్పి, “బ్రహ్మాదండి, ను మ్మాదకన చున్న నా, దుష్టి ప్రవర్తన

మూ ను కుంటే, నిన్ను “వుంచగలము,” అన్నాడు .

ఈ వూటలు వింటూనే వూంత్రికుడు రాజుకు సాష్టాంగ పిడి, “వుహారాజా, నేనెప్పుడూ వుహారాజులుంగా రువకుడనే. దుష్టులు రేపేన మిశ్రాల్ల నమ్మి, నా రాజభక్తిని శంకించ వద్దని ప్రార్థిస్తున్నాను . తవు బొక్క సొన్ని వెండి బంగారాలతో సింపేందుకే, నేను కాలభైరవ పోసిన చేసి, రాకాసీలోయకు వెళ్ళే వూర్గం.....”

బ్రహ్మాదండి వూంత్రికుడు వూట వు గించక వుండే, రాజగృహ ముఖం వు కుని, “బ్రహ్మాదండి, ఆ లోయ సింగత్ర లేవీ ను మ్మా బహిరంగంగా వూట్టాడకూడదు . జాగ్రత్త!” అన్నాడు కరినంగా .

బ్రహ్మాదండి కుక్కనాన లా అల్లు పొయ్యాడు . అంతలోనానాయకుడు అక్కడికి వచ్చి, సాల్ మిశ్రా మళ్ళు బిచ్చగాళ్ళందరినీ వుంపు కు నడవపు న్నాడు . సేనీకులు హేచ్చ రించగానే, బిచ్చగాళ్ళ కదిలాల్ . బ్రహ్మాదండి వాళ్ళల్లో ప్రతి ఒక్కడి వు ఖాన్సి పిర్ “గా చూస్తూ, “వీడు కాదు ... ఉమ్మం, వీడూ కాదు!” అనసాగాడు .

ఈ విధంగా బిచ్చగాళ్ళ పిర్ ఒక గంట కాలం పట్టింది. చివరకు వాళ్ళల్లో తవు కు కావలసిన జయ వుల్లా, కేశమతూ లేరని తేలిపొల్లింది .

“అసిలి పుకారు లేవనెత్తించెవరు?” అని అడిగాడు రాజగృహ

“ఇది అడవిలోకి వెళ్ళిన వున నగర వోల్ల ల ద్వారా వ్యాపించింది. వాళ్ళకు అక్క

ధున్న ముసలివాడెవడో చెప్పాడట,” అన్నాడు గునానాయకుడు.

“వాడా-ఆవు సిలివాడు! వాడు కేశవశీతండ్రి. వాడింత కపిటవిద్య తెలిసిన వాడని నేను నమ్మును. కేశవశీ, జయపుల్లొ ఈ కట్టుకథకల్పించి మూటారు. వాళ్ళి సరికే ఈ రాజ్యం సిరిహిద్దులు దాటిపొయినా, దాటి పొయి మూడవచ్చు,” అన్నాడు బ్రహ్మదండి.

రాజగురువు మకు అతడు చెప్పినదాంట్లో కొంత సత్యం మన్నుట్టు తోచింది. బోవూ శా వాళ్ళిద్దరూ ఈ సిరికి రాకాసీలోయ వూర్గం పిట్టి మూటారు!

రాజుగారూ, బ్రహ్మదండివూ ంత్రికుడూ, రాజగురువు తిరిగి రాజభవనంలో ప్రివేశించారు. గునానాయకుడు విచ్చగాళ్ళందరినీ రాజ ప్రాసాద ద్వారాలు దాటించి నగరంలోకి తరివి వెల్లుంచాడు. రాజూ, రాజగురువు తనీ రహస్యపు ంతనాలు ప్రారంభించారు.

“వు హారాజూ, వు నం ఈ సిదవకాశాన్ని చేజారి పొనివ్వకూడదు. రాకాసీలోయ లో మన్ను వెండి బంగారాలను మనవిగా చేసుకో వలసిందే. ఆ విధంగా వీ కూ, ప్రిజలకూడా ఎంతో వులు కలుగుతుంది. ఆ గ్రుప్తి ధనాన్ని సాధించే శక్తి ఒక్క కేశవశీకే మూదని, వూత్రి కుడు లోగడ చెప్పాడు. వాణ్ణి పట్టుకునేందుకే వాడు ఇంత కాలంగా ఆ కొండ వీధి వూట వేసి కూర్చున్నాడు. కేశవశీ భుజం వీధి పిడగ విప్పిన నల్లని పావు ఆకారం వుచ్చు మన్నుదట. దాని ద్వారా బ్రహ్మదండి తనకు కావలసిన యువకుడెవడో గుర్తించాడు,” అన్నాడు రాజగురువు.

చందమామ

“కాని, వాడు మోసగించి మన చేజారి పొయి నట్టు కనబడుతున్నది,” అన్నాడు రాజుగారు.

“అందుకే మనం మోసాన్ని మోసంతోనే నిగ్రహించాలి. నాకోవుంచి ఉపాయం తట్టింది. తవురు వు రోలా అన్ని కోకపోతే, వు నవి చేస్తాను,” అన్నాడు రాజగురువు.

రాజుగారు అంగీకార సూచకంగా తలాడించాడు.

“ఆ కేశవశీ వారం రోజుల లోపల నగరానికి వచ్చేట్టులే, అర్ధరాజ్యం ఇస్తావుని చాటింపిచేయింపుదాం. ఆ గడు ములోగా వాడు రాకపోతే, వాణ్ణి ప్రాణాలతో పిట్టి తెచ్చిన వాళ్ళకుగాని, లేక తల నరికి తెచ్చిన వాళ్ళకుగాని, ఒక చిన్న సావుంత రాజ్యం ఇవ్వబడుతుందని ప్రకటిద్దాం. నా ఊహ వాడు అర్ధ రాజ్యం దొరుకుతుందన్న అశతో తప్పికవున

అస్థానానికి వస్తాడని. ఆ తరవాత వాణ్ణి రాకాసీ లోయ లో ఎలా ఉపయోగ పేట్టుకోవాలో నేనూ, బ్రహ్మదండి నిర్ణయిస్తాం,” అన్నాడు రాజగృహం.

అర్ధరాజ్యం ఇస్తావు ని మేల చాటింపి కేవలం కేశమణ్ణి దొరక పిచ్చుకునేందుకు ఆడే నాటకమే అని తెలిసిన తరవాత రాజుగారు అందుకు అంగీకరించాడు. ఆ వెంటనే బ్రహ్మ పితరాజ్యంలోని పిల్లల్లో, పిట్టణాల్లో రాజాజ్ఞ ప్రకారం చాటింపిచేయ బడింది.

ఒకటి రెండు రోజులు గడిచి గడపక పుండే, ఈ చాటింపిపార్త కేశమణ్ణి, అతడి పులి తండ్రికీ, జయ పుల్ల కూ తెలిసింది. నగరవాసులు కొండ ప్రాంతాల నుంచి వెళ్ళి పొగాన, వాళ్ళ పుల్ల కూ ఒక కొండ గుహలో చేరారు. పుంపు కర్తవ్యాన్ని గురించి తర్జన

భర్జనలు చేస్తున్నారు. “ఇంపు లో ఏదో పేద మోసం మళ్ళుది!” అన్నాడు పులివాడు గాఢంగా నిట్టూర్చుస్తూ.

“అంపు కు సిందేహిపూ! కేశవుడు వెంట మాటే తప్పి, ఆ రాకాసీలోయ లోని ధన రాసి లు దొరకమా అంపు కు తగిన జాతకుడు కేశమణ్ణి అని బ్రహ్మదండి, రాజగురువుకు చెప్పి మూటాడు,” అన్నాడు జయ పుల్ల.

“బహి శా, నన్ను కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి, ఆ రాకాసీలోయ కు మోసి కు పొవాలని వాళ్ళ పిథకం వేసి మూటారు. వాళ్ళ పిని తీరిం తరవాత నన్ను తప్పిక కొరతవేస్తారు,” అన్నాడు కేశమణ్ణి కోపంగా.

“ఆ ప్రిపూ దం ఇప్పిడే ఎపు రవబోతున్నది. నీ తల ఎచ్చి వ అర్ధరాజ్యం; తెలిసినదా? కనక, పునం ఎంత త్వరగా, ఈ రాజ్యమీ హిద్దులు చాటిపాతే అంత పుంచిది,” అన్నాడు జయ పుల్ల.

“ఈ సిరికి ఈ చాటింపికు త్తాంతం ఇతర రాజ్యాల వాళ్ళక్కూడా తెలిసి మూటాడుంది. వాళ్ళ పూత్రం నన్ను గుర్తిస్తే బతకనిస్తారంటావా?” అన్నాడు కేశమణ్ణి.

కేశమణ్ణి పులి తండ్రి పొందిన ఆదుర్దా అంతా ఇంతా కాదు. అతడు గుహలో నుంచి బయటికి వచ్చి, పుట్టు కలయ పూసి, “డబ్బుకు అశపడిన నగరవాసుల్లో కొందరూ పుళ్ళి ఇక్కడికి వచ్చి, కొండ గుహలూ, కోనలూ వెతికే ప్రిపూ దం మళ్ళుది. వీరు ఇక్కణ్ణించి వెంటనే పారిపోండి,” అన్నాడు.

“ఈ వేషాలతో లాభం లేదు. దేశాటనకు బయలుదేరిన ఏ త్రిపుర పుంకుల

వేషాలో వేసి కుని, వింధ్యారణ్యాల్లోకి పారి పావలసిందే. అందు కు అవసరం అర్చన ధనం బ్రహ్మదండి వూరితికుడి గృహాలో ఎక్కడ దాచబడి మృద్ నాకు తెలుసు!” అన్నాడు జయపుల్ల.

“అగృహాను రాత్రింబగళ్ళు ఇద్దరు సేనకులు కాపలా కాస్తున్నారు,” అన్నాడు కేశమూర్తి. “ఆ ఇద్దర్నీ వునం చంపి గృహాలోకి వెళ్ళలేమా?” అని ప్రశ్నించాడు జయపుల్ల.

“సాధ్యమైనంతవరకు వాళ్ళను చుపికుండానే గృహాలోకి వెళ్ళవచ్చు. అంతా రహస్యంగా జరిగిపోవాలంటే, చీకటి పడేవరకూ వేచి కూర్చుంటు వుండి,” అన్నాడు పులివాడు. అందు కు కేశమూర్తి, జయపుల్ల, సిరేనూరు.

సూర్యాస్తమయమై చీకటి పడి కొంచెం రాత్రి పొద్దు పొర్లు తరవాత వుగ్గురూ, వూరితికుడి గృహాకేసి బయలుదేరారు. రాళ్ళ చాటు వేసి కుని పీల్చుల్లా నిశ్శబ్దంగా గృహాను సమీపించినవాళ్ళను, గృహానుండు కాపలా మృగ సేనకుడు గుర్తించలేదు. పులివాడు సేనకుడు నిలుచున్న చోటు కు దాహిలో మృగం చాటు నుంచి, కత్తి పుండు కు చాచి సేనకుడి వెన్నుకు దాన్ని ఆనిస్తూ, “అరకు! రెండో వాడెక్కడ?” అని ప్రశ్నించాడు మెల్లిగా.

హితాత్మకంగా వెన్నును కత్తి మొసతాకగానే సేనకుడి పై ప్రాణాలు పైన పోయినై. వాడు ఏమి చేయటమూ అని ఆలోచించేంతలో కేశమూర్తి, జయపుల్ల వాడు పుండు కు వచ్చి నిలబడి, “వూరితికుడి నాయకుడు,

వి వృత్తిద్దర్నీ చంపి, గృహాలో మృగ ఒక మృగం తెచ్చున్నాడు. కాని, వూరితికుడి వృత్తి చంపాలని లేదు. వూరితికుడి వై చూసి కు పాతాం. నీతోటి వాడెక్కడ?” అని అడిగారు.

సేనకుడు నిలు మృగం వేసి, గృహాకు ఒక పిక్కగా గుర్ర పేట్టి నిద్రపొతున్న, అనుచు గుర్రం చూపించాడు. వుగ్గురూ కేశమూర్తి, జయపుల్ల, ఆ నిద్రపొతున్న వాడు వీధి పడి, వాడు కాళ్ళు చేతులూ బంధించి ఒక మూల పడవేశారు.

“కత్తి నా వెన్నులో గుచ్చుకుంటున్నది. వీరి బందిపొట్టున్న హితు కత్తి తీయ వునంది,” అంటూ ప్రాణేయ పడ్డాడు మొదటి సేనకుడు. కాని, పులివాణ్ణి సేనకులు గుర్తించటం (ప్రమాదకరమని కేశమూర్తి, జయపుల్ల పుండే నిశ్చయించు కున్నారు).

“అ బందిపొట్ట వాడి పు ఖం చూ శా వంటే ను మ్మ నిలు మశా ప్రాణం వదు లు తామావాడంత భయం కర ధృ!” అంటూ కేశవమ్మ, జయ పు ల్లా కలిసీ సేస్థికుడి కాళ్ళూ చేతు లూ కట్టి, కళ్ళకు గంతలు కూడా బిగించారు .

జయ పు ల్లా గృహిలో పివేశించి, కొద్ది సమయం తరవాత, పు సీ కొట్టుకున్న దు స్త్రిలతో బయ్ బికి వచ్చాడు . అతడి చేతిలో ఒకసింఛీ మృగం ఉంది. ఆ సింఛీని అతడు అట్లా ఇట్లా కదిలించేసిరికి ఘల్లు ఘల్లు పు న్న ధ్వని విన బడింది.

“ఈసింఛీ నిండా బంగార నాణాల్లే. బ్రహ్మ దండి పూంత్రికుడు ఎందర్నీ పూసిగించి కూడబెట్టిన ధనం ఇది. దీనితో పు నం త్రియోచితమైన దు స్త్రిలూ, ఆయుధాలూ కొనుక్కోవచ్చు. ఇక బయ్ బి దేరు దాం,” అన్నాడు జయ పు ల్లా.

పు థ్కరూ తిరిగి తన గృహికు వచ్చేశారు . తెల్లవారగానే ఆ బంగారంలో కొంత ఖర్చు పేట్టి, అవసరమైన సామగ్రి కొనుక్కువచ్చేం

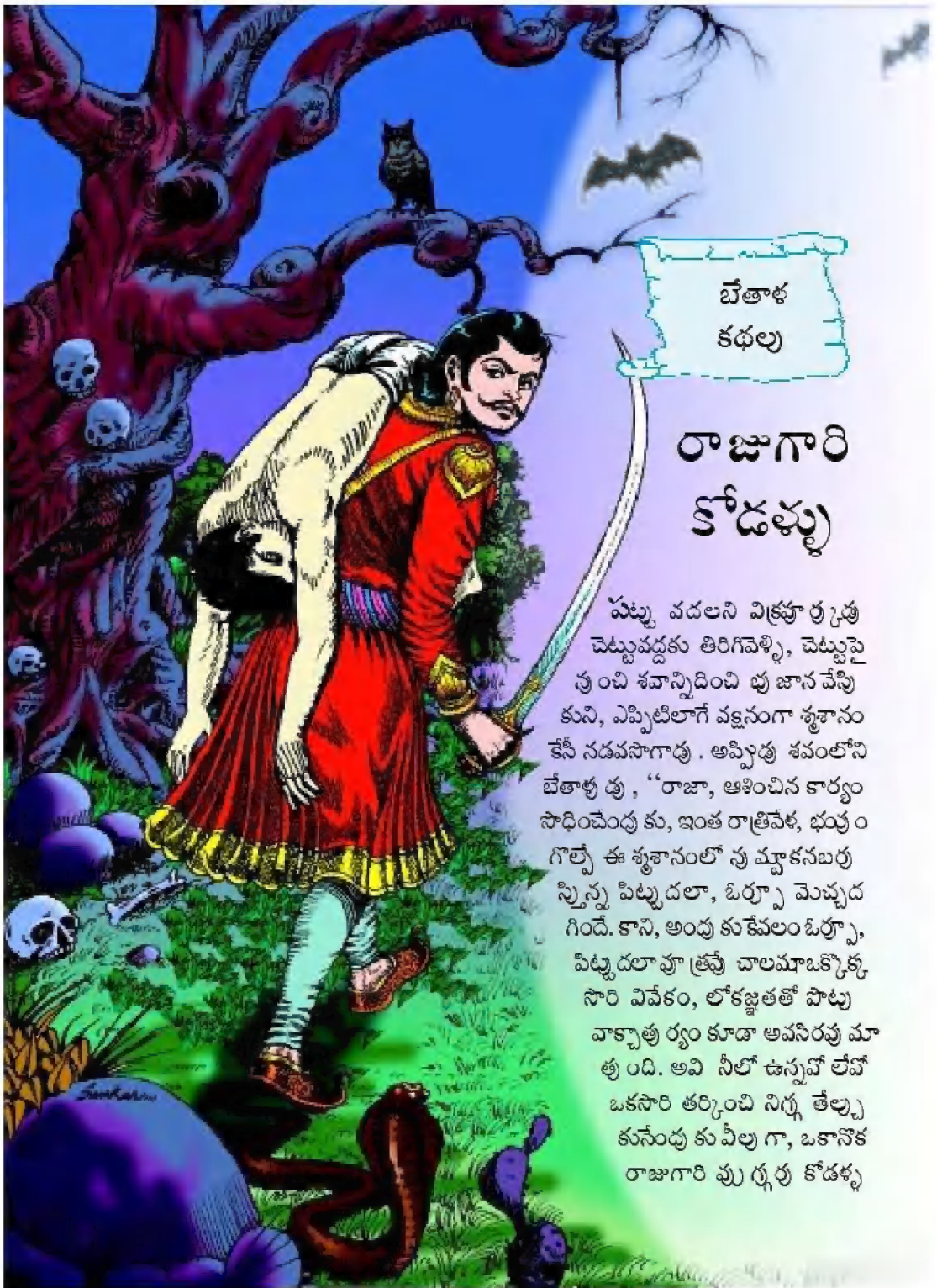
దు కు ముసలివాడు నగరానికి వెళతానన్నాడు. నగరంలో తన నెవరూ గుర్తించకుండా మారు మేషం వేసి కుంటానన్నాడు . కేశవమ్మ, జయ పు ల్లా అంగీకరించారు .

గృహిలోని రాళ్ళదాట న తన యోస్యంగా దాపు కున్న బంగారాన్ని జయమల్లు వెలికి వెలికి తీస్తూండగా, అక్కడ బ్రహ్మమిత రాజు గారి రాచనగర లో నిద్రిస్తున్న బ్రహ్మదండి పూంత్రికుడికి పీడ కలలు వచ్చినై. ఎవడో దొంగ ఒకడు, తన బంగారం మృగ సింఛీని, పేళ్ళీ కిందికి ఎగర వేస్తున్నట్లా, అది ఘల్లు ఘల్లు పు ని గోల చేస్తున్నట్లా కలగన్నాడు .

“దొంగ, దొంగ! బంగారం, నా బంగారం!” అంటూ బ్రహ్మదండి పుంచం పూించి కిందికి దూకి వాకిలి కేసి పిరిగెత్త సాగాడు . అక్కడ కాపిలా మృగ భట్టు ధృ, ఈదిన పూంత్రికుడి గుండెలకే గరిచేసి, “ఒక్కడు గృహి పుంధు కు వేశావో, చరాస్తాన!” అంటూ హేచ్చరించి, “రండి, రండి! బ్రహ్మదండి, పారిపోవాలని పూస్తున్నాడు!” అంటూ తన తోటి కాపిలా భట్టు ల్ని కేకవేశాడు .

-(ఇంకా మది)

బేతాళ
కథలు

రాజుగారి కోడళ్ళు

పట్టు వదలని విక్రూర్మకర్మ
చెట్టువద్దకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టుపై
వుంచి శవాన్నిదించి భుజానవేసి
కుని, ఎప్పటిలాగే వక్షనంగా శ్మశానం
కేసీ నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని
బేతాళుడు, “రాజా, ఆశించిన కార్యం
సాధించేందుకు, ఇంత రాత్రివేళ, భయం
గొల్పే ఈ శ్మశానంలో నువ్వు కనబరు
న్నిన్న పట్టుదలా, ఓర్పు మెచ్చద
గిందే. కాని, అందుకు కేవలం ఓర్పు,
పట్టుదలా మాత్రమే చాలమాబక్కుక్క
సారి ఎవేకం, లోకజ్ఞతతో పాటు
వాక్పాత్రర్యం కూడా అవసరపు మా
తుంది. అవి నీలో ఉన్నవో లేవో
ఒకసారి తర్కించి నిర్ణయ తేల్చు
కునేందుకు వీలుగా, ఒకానొక
రాజుగారి పుత్రుల కోడళ్ళు

కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా, ఎన్నో అంటూ ఇలా చెప్పే సాగాడు :

పూర్వాంధ్రపిఠి రాజదంపతులకు వివాహమై పిమ్మరకాలం కావస్తే, సింతానం కలగలేదు. సింతానం ప్రాప్తి కోసం వాళ్ళు చేయని ప్రతం లేదు, దర్శించని పిమ్మర త్రం లేదు. ఇక తప్పకుండా సింతానం కలగడం కల్గి అనివాళ్ళు నిరాశానిసి పాలకులను చూస్తూ.

ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో, ఒకనాటి రాత్రి రాణీ కలలో కొండపై దివిచప్పులు నాగేంద్రుడు కనిపించి, 'నాగడి ఆవరణలో నల్లరాయి నాగప్రితివును ప్రతిష్ఠించి, ఒక పండుం పాటు ఆ ప్రితివును ఆమహాలతో అభిషేకిస్తా, నీకు సింతానభాగ్యం కలుగుతుంది!' అని చెప్పాడు.

పున్నాడు నిద్రలేస్తేనే రాణీ, రాజుగారికి తన కల గురించి చెప్పి, "మన ఇలవేల్పు

నాగేంద్రుడు చెప్పినట్లు చేద్దాం, ప్రభూ!" అన్నది.

వారం తీరకుండా రాజదంపతులు, కొండపై దివి నాగేంద్రుడి ఆలయ ఆవరణలో నాగప్రితివును ప్రతిష్ఠించారు. రాజు, రాణీ ఉదయమే ఆ నాగప్రితివుకు ఆమహాలతో నిష్ఠగా అభిషేకం చేశారు. నలభైరోజులు పై రికానున్న చివరి రోజున, రాణీ దగ్గరకు ఎన్నడూ చూడని ఒక ఎంత వ్యక్తి వచ్చాడు. అతడు సిన్నగా, పోడమా, కారు నలుమీ రంగులలో మున్నాడు.

అతడు పుజానికి వేలాడుతున్న సింహి లోంచి పూడు పూవుడి పిళ్ళ తీసి, రాణీకి ఇస్తూ, "గుడి లోపలికి వెళ్ళి వీటిని ఆరగించు. నీకు పున్నులు పున్నాల్లాంటి పిళ్ళలు కలుగుతారు," అన్నాడు.

రాణీ అవి తానందంతో ఆ ఫిలాలను కళ్ళకు అడ్డుకుంది. గుడిలోకి వెళ్ళి ఎంత వ్యక్తి ఇచ్చిన ఫిలాలను తీస్తూ. తొమ్మిది పూసాల తర్వాత, రాణీకి పున్నులు పిండం కుపూరులు జన్మించారు. రాజదంపతులు వాళ్ళకు జయ్యుడ, విజయ్యుడ, అజయ్యుడ అని పేర్లు పెట్టుకుని అల్లారు పుట్టుగా పేంపసాగారు. పున్నులు రాజకుపూరులూ అందరినూ, తెలివితేటల్లానూ, విరాళం లోనూ ఎవరికీ ఎవరూ తీసిపోరు. ఇరవై సింహపురాల వయస్సు వచ్చేసిరికి, పున్నులూ అన్ని విద్యల్లానూ ఆరితేరారు. రాజు, పున్నులూ కొడుకులకూ ఒకే పుష్కారాన వివాహాలు జరిపించాడు. కొడళ్ళు పున్నులూ, రాజుగారి సాపుంత రాజులకు మార్తెలు.

ఇలామూడగా-ఊహించని విధంగా రాజు గారి ఆరోగ్యం బీటించింది. వ ధ్వాపింగ తోడు కావడంతో, ఆయన పు న్న పిటి ఆరోగ్యం సంతరింపు కోవడం అసింభవం అని తేల్చి చెప్పేశారు, రాజవైద్యులు. తన తదనంతరం జయ్యు డు , విజయ్యు డు , అజయ్యు లలో ఎవరిని రాజుగా ప్రికటించాలన్న కఠిన సిపు స్వీ ఎదు రెయిది రాజుకు. కొడు కులు పు గ్గు రూ అన్నిటా సిపు ఉజ్జీలే!

ఆయన తీవ్రంగా ఆలోచించి, రాజును ఎంపిక చేస బాధ్యత, తన ప్రిధాన పు ంత్రి అయి న చంద్రాఖర డికి అప్పిగించాడు .

ఆ పు ర్నాడే పు ంత్రి, రాకుమారు లకు రక రకాల పిరీలు పేట్టాడు . పు ఖ్యంగా రాజ నీతికిసింబంధించిన ప్రిశులు చేశాడు . అన్నిటి లోనూ రాకుమారులు సమానమైన ప్రతిభను కనబరిచారు .

పు ంత్రి చంద్రాఖర డు , రాజుగారితో జరి గింది చెప్పి, “మహారాజా! రాకుమారులు పు గ్గు రూ సీంహాసినం అధిష్ఠించడానికి సిపూ న అర్హత గలవాళ్ళున్నది, నా అభిప్రాయం. వారిలో ఏ ఒకరినో రాజుగా ప్రికటించడం అంటే, పు గిలిన ఇద్దరికీ అన్యాయం చేసినట్టే అమత్యుంది,” అన్నాడు .

రాజు డిగాలు పిడిపాత్రా , “పు హాపు ంత్రి! సిపు స్వీ పు రింత జటిలం అయి నట్టు తొన్పి న్నది. ఇప్పిడేంచేయ డం?” అని అడిగాడు .

పు ంత్రి కొద్దిసమితుడనంగా ఆలోచించి, “పు హారాజా! ఒక పిని చేయ డలిచాను . పీ రు అన పు త్తి, పీ పు గ్గు రు కొడళ్ళనూ విడివిడిగా ఒక ప్రిశు లడగడలిచాను . వారిచ్చే

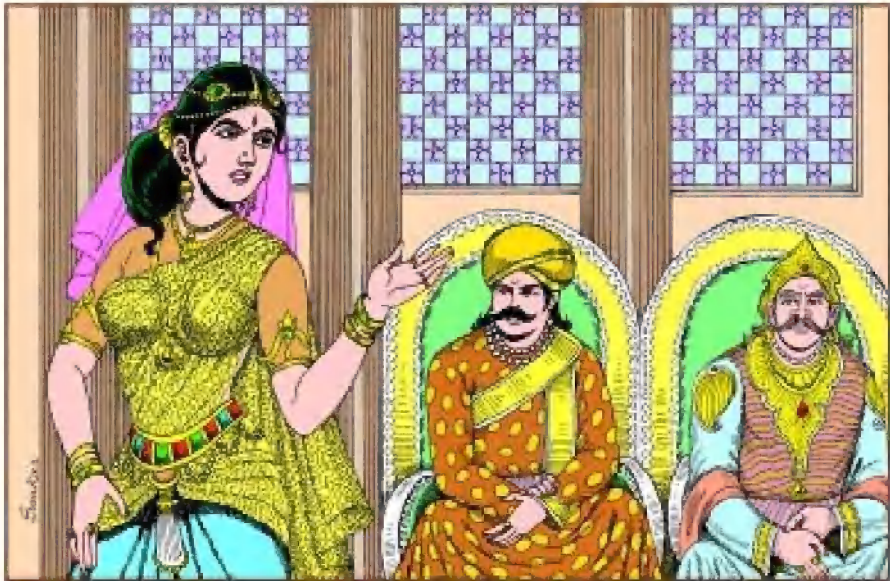

జవాబు ల ద్వారా పు నం ఏ రాకుమారు డ్లి రాజుగా ఎంపిక చేయ వచ్చే తేలిపాత్యుంది, అన్నాడు .

రాజు వెంటనే, “అలాగే చేసి, నా తల పీ డమన్న ఈ భారాన్నుంచి నన్ను విపు క్తుణ్ణి చేయ ండి!” అంటూ తన కిరిటాన్ని పూ పీం చాడు .

ఆ తర్వాత రాజు ఆదేశించగా, పు ందు గా జయ్యు డి భార్య-రాజా, పు ంత్రీమన్న గదిలోకి వచ్చింది. మంత్రి ఆమెను, “అమ్మా! నీ భర్త ఈ రాజ్యానికి తదు పిరి రాజు కాని పిం లో ను వ్యేం చేస్తామా?” అని అడిగాడు .

జయ్యు డి భార్య పు ఖంలో నిరాశ కనిపీం చింది. ఆమె చిన్న గొంత తో, “ఒక రాజ్యానికి రాజుకావడం అనేది ఒక అదృష్టయోగం. పూ వారి జాతకంలో అది లేదని సిరిపేట్టు కుంటావు,” అన్నది.

ఆమె వెళ్ళాక విజయుడి భార్య వచ్చింది. మంత్రి ఆమెను, జయుడి భార్యకు వేసిన ప్రశ్న వేశాడు.

అందుకు విజయ్యుడి భార్య నీరసిపడిన కంఠ స్వరంతో, “ఎం చేస్తాను? అప్పువారూ నా ప్రార్థనలు అలకించనందుకు బాధపడతాను. నేను చేసిన పూజల్లో ఏదైనా లోపం జరిగిందేమో, అలోచిస్తాను!” అన్నది.

చివరగా అజయ్యుడి భార్య వచ్చింది. మంత్రి, ఆమెను ప్రశ్నించిన మరుక్షణమే, కాస్త కటువైన కంఠస్వరంతో, “అసలు మహా మంత్రిగారికి ఇలాంటి అనుమానం రావలసింది కాదు. నా భర్త ఈ రాజ్యానికి రాజు కాడన్న అనుమానానికే ఆస్కారంలేదు. నా భర్త శక్తిసామర్థ్యాల్లా, తెగవానాకు తెలుసు. ప్రియత్నించాలేగానీ, అయినా నకు జీవితంలో అపిబంధం వున్నదే లేదు!” అన్నది.

ఆమె వెళ్ళిపోగానే, మంత్రి చంద్రశేఖర భట్ట, రాజుతో, “మహారాజా! అజయ్యుణ్ణి రాజుగా ప్రకటించండి!” అన్నాడు తేలికపిడిన మనస్తో.

చేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, “రాజా, మంత్రి చంద్రశేఖర భట్ట రాజుకు ఇచ్చిన సలహాలో ఏపాటి ఇంగిత జ్ఞానం, రాజకీయ చతురత ఉన్నదో అర్థం కావడం లేదు. కొడళ్ళను పిరికించి, కొడుకుల అర్హతలను నిర్ణయించడం ఎత్తురుగా కనిపించడం లేదా? పేగ్గా, మంత్రి పిచ్చించిన పేద కొడళ్ళిద్దరూ ఎంతో నవ్వువంతులుగా, దైవభక్తికలవాళ్ళుగా వాళ్ళిచ్చిన జవాబులను బట్టి గ్రహించవచ్చు. చిన్న కొడల్ని అజయ్యుడి భార్య మాత్రం వాళ్ళకు భిన్నంగా అహింకారంతో కూడిన వాక్కులను వినిపిస్తూ, తన భర్తకు సాటిరాగలవాళ్ళు ఎవరూ లేరన్న ధోరణిలో జవాబు

చ్చింది. ఆ పూటలను బట్టి, భర్తకు రాజు పిదవి దక్కక పోతే, ఆమె అతడి చేత ఏదైనా తిరగ బాట చేర్చుంచి రాజ్యాన్ని అల్లకల్లోల పిర్ర స్పందని భయపడి, పురిత్ర అజయ్యణ్ణి రాజుగా ప్రకటించును పు హారాజుకు నిలహా ఇచ్చాడా? ఈ సిందహాలకు సిహూధాను తెలిసీ కూడా చెప్పక పోయావో, నీ తల పిగిలి పోతుంది,” అన్నాడు.

దానికి వెక్రపూర్కూడు, “రాజకుమారులు పుగ్గరూ సింహాసనం అధిష్టించడానికి సిహూస అర్హతలు గలవారన్నది మొదట స్పష్టమై పోయిన విషయం. రాజ్యసింహాసనం తామే అధిష్టించాలన్న పాటి కూడా రాకుమారుల పు ధ్యలేదు. ఇక, పిహు పుడి ప్రవర్తన పు ద భార్య ప్రభావం ఎంతో కొంత తప్పిక ఉంటుంది. రాజ్యాధినేతలైన రాజులు కూడా ఇందుకు పు నహాలు ఎమికాదు. అందుకే పురిత్ర, రాజుగారి కోడళ్ళ పు న్ని త్యాన్ని బట్టి రాకుమారుల అదనమీ అర్హతను నిర్ణయించడానికి పు న్ని కున్నాడు. ఇందులో విత్తూరు ఏ పు లేదు. ఇక, రాజుగారి పుగ్గరూ కోడళ్ళ పుంచీ, పు ర్యాదా ఎరిగిన వారనులో

సిందహం లేదు. ఐతే, జయ్యుడి భార్యది పు న కింతే ప్రాప్తి అని నిర్ణయపావు తత్వం. విజయ్యుడి భార్యది అంతా దేమూ పు ద భారం వేసీ పూస్తూ ఊర కునే ధోరణి. అజయ్యుడి భార్య వాళ్ళిద్దరికీ భిన్నమైన మన్వత్వం కలది. భర్త ఆత్మవశ్యాసాన్నీ, ధైర్యసాహసాలనూ అను ాణం పించి పాపించే పు న్ని త్వం ఆపై ది. రాజుకు ఉండుపలసిన ప్రధాన అర్హత తిరగ లేని ఆత్మవశ్యాసం. అజయ్యుడి భార్యలాంటి వాళ్ళు, అలాంటి వశ్యాసాన్ను పు రింత ప్రాప్తి పొందగలరు. అందుకే రాజకుమారులు పుగ్గరూ అన్నిటా సిప ఉజ్జలే అయినా, అర్థాంగి సిహికారం, ప్రాత్నాహం అదనమీ బలంగా గల అజయ్యణ్ణి రాజుగా ప్రకటించు న్నాడు పురిత్ర. అంతేగాని, అతడి భార్య, భర్తకు రాజపిదవి దక్కక పోతే, అతడి చేత తండ్రి పు ద తిరగ బాట చేర్చు స్పందను భయంతో కాదు,” అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా వక్షనభంగం కలగ గానే, బేతాళుడు శవంతో సిహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. - (కల్పితం)
[ఆధారం : మాచిరాజు కామేశ్వరరావు రచన]

భారత దర్శిని

వస్తుప్రదర్శనశాలకు సత్కారం

ముంబైలోని 150 సిం.ల నాటి వస్తుప్రదర్శనశాల విక్టోరియా అండ్ ఆల్బర్ట్ మ్యూజియం ను , 2005 సాంస్కృతిక వారసత్వ పరిరక్షణ కార్యక్రమం కింద యునెస్కో సంస్థ 'అవార్డ్ ఆఫ్ ఎక్సలెన్స్' తో సత్కరించింది.

ఈ వస్తుప్రదర్శనశాలను 1855వ సిం.లో భావ దాజీ ల్యాండ్ స్థాపించినప్పటికీ, విక్టోరియా రాణి-ఆవు భర్త ప్రీన్స్ ఆల్బర్ట్-బర్ల వీధు గా పేలు వబుతు తున్నది. దాని నిర్వాహణాధికారం ముంబైపు న్నిపిల్ కార్పొరేషన్ పరిధిలోకి వచ్చిన నాటి నుంచి పరిరక్షణ విషయంలో అశ్రద్ధ, అలసిత్వం చోటుచేసుకున్నాయి. దీని అభివృద్ధికి, పరిరక్షించడంకోసం ఒక ప్రయోగశాలను ఏర్పరచడానికి 1996వ సిం.లో భారతీయ కళాసాంస్కృతిక వారసత్వ జాతీయ సింస్థి (ఇండియన్ నేషనల్ ట్రస్టు ఫర్ ఆర్ట్ అండ్ కల్చరల్ హెరిటేజ్) 1996వ సిం.లో కార్పొరేషన్ కు కొన్ని సొంత చనలను చేసింది. కార్పొరేషన్ ఆ సొంత చనలను అంగీకరించి, దాటిని అవులు ఏర్పరచడానికి జవానలాల బజాజ్ సహకారాన్ని తీసుకోవాలని నిర్ణయించింది.

హిస్టోరియామిసినులు గతసంవత్సరం అంటే వస్తుప్రదర్శనశాల 150వ వార్షికోత్సవం జరిగే నాటికి ప్రియార్థిలు. మ్యూజియంలో పేదపేదలనుంటపాలగుండాస్తింభాలవుధ్యసత్యస్థాండే 'అరేబియన్ నైట్స్' అద్భుత ప్రపంచంలో నడుస్తున్న అనుభూతి కలుగుతుందని చెబుతారు.

ప్రస్తుతం అందంగా కళకళలాడుతున్న ఈ భవనానికి దీని సింస్థాపకుడు భావ దాజీ ల్యాండ్ ఓరు పేటూరు.

తమిళనాడు జానపద కథ

తిరిగి వచ్చిన రాజు

చోడేశంలోని వ్రంగళామిఠం రాజ్యాన్ని రాజేశఖు రుద్ర అనే సామంతరాజు పాలించేవాడు. ఆయన చక్రవర్తికి క్రమం తప్పకుండా కప్పం చెల్లిస్తూ, ప్రశాంతంగా రాజ్యపాలన చేయ సాగాడు. సొర వంతమైన భూ పులతో పాటు, సికాలంలో వర్షాలు కురవడంతో రాజ్యం స్థిరంగా ఉండేది. దాంతో పాటు రాజు సామన్య ప్రజలు - ధనికులు, రైతులు - వ్యాపారులు, కమ్రా - కళాకారులు అన్న తారతమ్యం పొటించకుండా ఎవరికి ఎప్పుడు ఎలాంటి అవసరం కలిగినా మెంటనే ఆదు కునేవాడు. కళాభివృద్ధిని కావడంతో కళలను అదరిస్తూ, కళాకారులనూ, కమ్రానూ ప్రత్యేకంగా పోషించేవాడు.

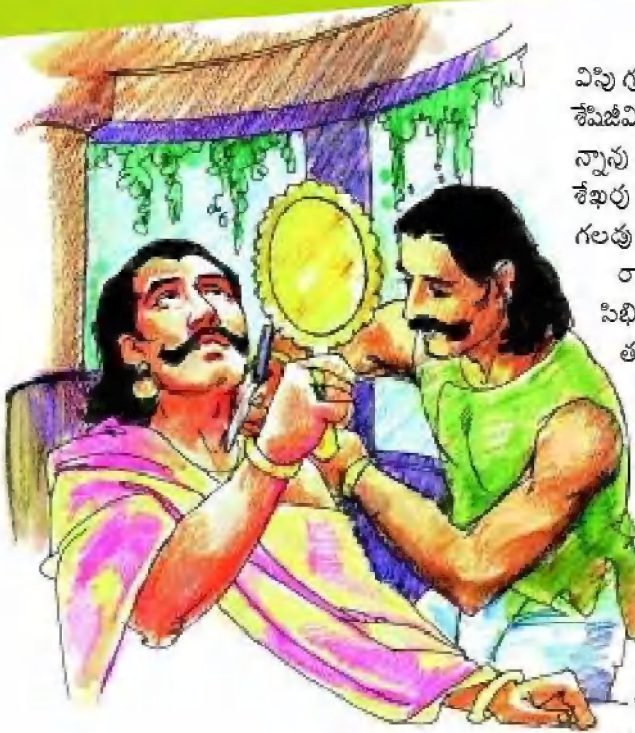
ఇది రాజు తమ్ముడైన పుణోభుర్రు డికి అసీలు గిట్టలేదు. అనవసరమైన వాటికి వధాగా ఖర్చు చేస్తూ, అన్న ఖజానాను ఖాళీ చేస్తున్నాడని అతడు భావించాడు. అన్న తదనంతరం తన రాజ్య పాలనకు వచ్చేలోపల బొక్కసిం పైర్తిగా పుడిచిపెట్టుకు పొగలదని అనుమానించాడు. దానికీతోడు అతనిలో అధికార దాహం రోజురోజుకూ ప్రబలసాగింది. తన త్వరగా అధికారాన్ని చేపట్టాలి! అడ్డంకుగా ఉన్న అన్నను ఎలాగైనా తొలగించి, ఆఖరికి హతమార్చునా సరే సీంహాసినాన్ని అధిష్టించాలని కుట్ర గనసాగాడు. అప్పుడే, అన్నను తుదమృత్యువు చేసి తన స్వయంగా చేయ కుండా అందుకు వేరెవరైనా చందమామ

నియోగించాలని పిదకం వేశాడు. అన్నతో సిన్నిహితంగా పు సెలే వారికి ధనాశ చూపి గుట్టు చప్పిపు కాకుండా తన కార్యం సాధించు కోవాలని మొదట రాజుగారి వంటవాడితో ఆ ప్రస్తావన తెచ్చాడు.

“పు హారాజు ఎప్పుడూ అతిపులతో కలిసి భోజనం చేస్తారు. నేను వంటలో విషం కలిపితే, ఆ విషయం స్థిరభంగా బయటపడి నేను పట్టుబడి పొగలను. గనక, ఆపిని నేను చేయ లేను, నన్ను చించండి,” అని వంటవాడు పుంచిగా జూర కున్నాడు.

పుణోభుర్రు మరణించిందని వార్తకు వెళ్ళాడు. అప్పుడా, ఏ ఒక్కరూ అందుకు సెరేనని

విసి గు కలు గు తోంది. ఇకప్పేఅదవికి వెళ్ళి శేషిజీవితాన్ని దైవచింతనతో గడపాలని ఆశెన్ను న్నాను. ఈ రోజు నుంచి నా సొదరు డు వు ణి శేఖరు డు రాజ్యపాలనా బాధ్యత వహించ గలడు,” అన్నాడు గంభీరంగా.

రాజు నిర్ణయాన్ని మిగిలిన పరిశీలించవు ని సిబ్బంది వేడు కున్నార. అయి నా, రాజు తన నిర్ణయాన్ని వూ ర్చుకోలేదు. తప్పుణ్ణి పీలీపించి సిభానిడు ల నివృంల తన కిరీటాన్ని తీసి అతని తలప్పేడందాడు.

పు ర్ర నాడు తెల్లవారకప్పు డే రాజు శేఖరు డు అదవికి వెళ్ళిపోయాడు.

ధర్మాత్ముడైన అన్నకు ద్రోహం తలపెట్టిన తప్పుడు తవు కు రాజు కావడం వూ సీ మ్రిజలు బాధమిడ్డారు. రాజోద్యోగు ల వు ఖాల్లో ఏవూ త్రం సంతోషం కనిపించకపోయి నప్పిటికీ, ఆశించిన విధంగా అధికారం చేజిక్కిం

పుండు కు రాలేదు. అఖరికి అతని కొరికకు రాజుగారి ్రరకుడు అంగీకరించినట్టు కనిపించాడు. అయితే, పినిపు గించాకే డబ్బు మిమ్ము కోగలనని చెప్పాడు వాడు. మరునాడు ఉదయం రాజుకు వరం చేస్తూ, యువరాజు డు ప్తి ప్రియ త్నం గురించి ఆయనకు చెప్పాడు.

ఆ వూ ట పిని రాజు ఒక్క ణం దిగ్భ్రాంతి చెందాడు. ్రరకుడికి తజ్జత తెలియ చేసి పింపాక, తీవ్రంగా ఆలోచించసాగాడు.

రాజు అప్పిటికప్పుడే సిభ ఏర్పాటు చేశాడు. యువరాజు డు ప్తిపిథకం ఎరిగిన వారందరూ, రాజుగారు ఏం చెబుతారో ఏమో అని ఆత తతో ఎదురు వూ డసాగారు. రాజు సీంహాని సంపుంచి లేచి నిలబడి, “నేనింతకాలం రాజ్య పాలన చేసి అలీసీ పాయా ను. పాలన పట్ట

దన్న గర్వంతో వు ణిశేఖరు డు కొన్ని రోజులు సంతోషంగానే గడిపాడు. రాజోద్యోగు లు కూడా అతడు చెప్పిన పిను లు సిక్రవుంగా చేయ సాగారు. అయి నా తన పుట్టా మన్న ఉద్యో గు లు వు ఖావంగా ప్రివర్తిస్తూ ఎల్లవేళలా తీరని విచారంతో కనిపించడంతో, వు ణిశేఖరు డి వు నని లో ఎన్నెన్నో అనుమానాలు తలెత్త సాగాయి. వారందరూ కలిసి, తనను హిత వూ ర్చి, అడవిలోని అన్నను తీసి కువచ్చి వు శ్శీ అయ నకు అధికారం కట్టబెట్టడానికి పిథకం వేస్తూన్నారో ఏమో అని భయం భయంగా ఆలోచించసాగాడు. అడవిలో ఉన్న అన్నను హితవూ ర్చినప్పిడే తను నిశ్చింతంగా ఉండగల నని భావించాడు. అన్నను చంపినవారికి అర్ధ రాజ్యం ఇస్తానని వు శ్శీ కొందరితో వుంతనాలు

జరపిసాగాడు. అయినా ఎవరూ అందుకు సిద్ధంగా లేరు.

ఒకనాడు పుణిశేఖరుడు కొలు మఠీరి ఉండగా అక్కడికి ఒకబడకవి వచ్చాడు. రాజశేఖరుడు అడవికి వెళ్ళాక రాజసింధులో కవితాగానం వినే అవకాశం ఎవరికీ కలగలేదు. అయితే, ఈ కవి పూత్రం పట్టుదలతో ఆస్థానానికి వచ్చి, తన కవిత్వాన్ని వినిపించే అవకాశం కల్పించుని రాజును అర్థించాడు. రాజుమొదట అందుకు అంగీకరించాడు. కవి చదవబోయే కవిత్యం పుంగళామిరారాజ్య చరిత్ర ప్రాశస్త్యాన్ని తెలిపడనీ, తనను కీర్తిస్తూ అందులో ఒక్క పూటా లేదని తెలియ గానీ, “నీ కవిత్యం నేను విన దలుపు కోలేదు. దానికి బదులు నువ్వు అడవికి వెళ్ళి, మా అన్నను చంపి, ఆయన తల తీసి కువచ్చావంటే, నా రాజ్యంలో సిగం నీదమావుంది,” అన్నాడు.

ఆ పూట విన్న కవి ఆ తరవాత ఒక్కణం కూడా సభలో నిలబడలేక వెలుపలికి వచ్చాడు. కొత్తరాజు ధుర్మార్గాన్ని తలుపుకుని ఆవేదన చెందాడు. అందోళనతో అడవి చేరుకోవడానికి అడవిలో పాత రాజు రాజశేఖరుడున్న చోటును కనుగొని ఆయన్ను చూసినప్పుడు, “పుహారాజా, నేనొకబడ కవినని. తప్ప పాలనలోని పుంగళామిరారాజ్య చరిత్రను కీర్తిస్తూ ఒక కావ్యం రచించాను. నేనూ, నా భార్యపిల్లలూ ఆకలితో అలవుటి స్పృహను. నా కావ్యాన్ని రాజుకు చదివి వినిపిస్తూ, ఆయన కానుకలతో సత్కరించగలడనీ, దాంతో పూకష్టాలు తొలగిపొగలవన్న గంపేదాశతో రాజసింధుకు వెళ్ళాను. అయితే, ఆ కావ్యాన్ని వినడానికి కూడా కొత్తరాజు సింసిద్ధంగా లేరు.

చందమామ

కళలకు నిలయమైన మంగళాపుర రాజ్యంలో ప్రసిద్ధతం కమలకూ, కళాకారులకూ నిలువనిడ లేకుండా పోయింది. పేగ్గా, పుతల తల తొట్ట అర్థ రాజ్యం ఇస్తానంటున్నాడు ధుర్మార్గుడు. పుతల జాగ్రత్తగా ఉండాలని హెచ్చరించడానికే ఇంత పూరం వచ్చాను,” అన్నాడు.

ఆ పూట విన్న రాజు కొంతామితివ్రంగా ఆలోచించి, దీర్ఘంగా నిట్టూర్చి, “ఇప్పటి నుండి నీ నేనెలాంటి సాయమూ చేయలేను. అయినా, ఒక పని చేయవచ్చు. ఇదిగో నా ఖడ్గం. దీంతో నా తలను ఖండించి, దాన్ని తీసి కుపాల్ని కొత్త రాజుకు ఇచ్చి, అర్థ రాజ్యాన్ని మిమ్మల్నకో,” అంటూ తన ఖడ్గాన్ని కుప్పించుచాడు.

“ఎంత పూట అన్నారూ ప్రభూ! నేనూ, నా

కుటుంబం ఆకలితో వులవుల వూడి చచ్చినా, నేనీ పూరక త్యానికి పాల్పడవు. నన్ను ఏం చండి,” అంటూ కవి కన్నీళ్ళతో తిరుగు ప్రయాణం చేస్తాడు.

ఇంటికి చేరగానే కవి, తాను పాతరాజు రాజశేఖరుణ్ణి అడవిలో కలుసుకున్న ఉదంతాన్ని ఒక పద్యంగా రాసి కొత్త రాజు వుణి శేఖరుడికి పంపాడు. ఆ పద్యం ముగిసిన రెండు పాదాల భావం ఇది: తలలేని వుంగళా మీద అమూల్యమైన తలకు అమూల్యం ప్రకటించింది! ప్రజల నుంచి అడవికి చేరిన ఆ త్యాగదేవంబదకవిని కాపాడడానికి తన తలను సమర్పించడానికి సిద్ధపడింది!!

ఆ పద్యాన్ని చదివిన రాజు వుణి శేఖరుడు ఉలిక్కిపడ్డాడు. ఆ తరువాత మెల్లగా పశ్చాత్తాపంతో ఆలోచించసాగాడు. అధికారం కోసం

అన్నను హతమార్చాలనుకున్న అశాపాతకుడైన తనెక్కడ? నిరూపదకవి ఆకలి తీర్చడం కోసం తన తలనే సమర్పించడానికి సిద్ధపడిన త్యాగధనుడైన తన అన్న ఎక్కడ? అందుకే ప్రజలందరి హృదయాలలో అన్న ఇంకా రాజుగా కొలువైనాడు!

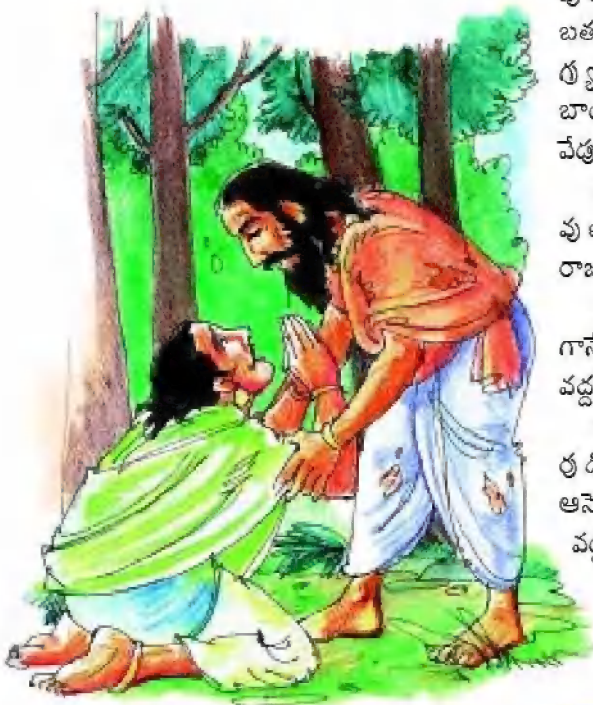
వుణి శేఖరుడు వెంటనే గుర్రం మీద నిరాయుధపాణిగా అడవికి సేద్యం చేశాడు. అడవిలో, గడ్డం పంపుకుని సాధుమనా కనిపించిన అన్న పాదాలపైబడి, “అబ్బద కవి నా కళ్ళు తెరిపించాడు. అధికార దాహంతో నేరాలకు పాల్పడ్డాను. మొదట నుంచి వున్న హతమార్చాలనుకున్నాను. ఇప్పుడేమో మీరిచ్చిన రాజ్యంలో సేవకునిగా వుండి తలను తెచ్చిన వారికి ఇంకా సేవ ప్రకటించి వుంటే పాతక చర్యకు ఒడిగట్టాను. తప్పుడు ధర్మపాలన సాగించిన వుంగళామీద రాజ్యంలో సామాన్య వర్గాలకు బతకడానికి సేవ అర్హత కోల్పోయిన దొర్నా గుణ్ణి. నన్ను ఏం రాజధానికి వచ్చి పాలనా బాధ్యతలు స్వీకరించండి,” అని కన్నీళ్ళతో వేడుకున్నాడు.

అన్నను గుర్రాన్ని అధిరోపించమని చెప్పి, వుణి శేఖరుడు వెనక కూర్చున్నాడు. ఇద్దరూ రాజభవనం చేరారు.

రాజశేఖరుడు తిరిగి వచ్చిన వార్త తెలియగానే, ప్రజలు అనందోత్సాహంతో రాజభవనం వద్ద గుర్రుల దాడు.

వుణి శేఖరుడు, ప్రజల సమక్షంలో రాజశేఖరుడి తలపైకిరీటం ఉంచి, సీంహాసనంలో అసెనుణ్ణి చేర్చి, తన ఆయన పాదాల వద్ద కూర్చున్నాడు.

ఆ దశ్యాన్ని చూసిన సభాసభుల కళ్ళ నుంచి అనంద బాష్పాలు రాలాయి!

చందమామ కబుర్లు

చందమామ కబుర్లు

కేరళలో పట్టుబడిన ఏనుగుల దాదాపా

800 దాకా ఉన్నాయి. అయితే వీటిలో

80 శాతం ఏనుగులకు సింబం

ధించి వాటిని జంతువులు ఎవరు?

అవి ఎక్కడ తిరుగుతూ ఉంటాయి?

మొదలైన విషయాలు ప్రభుత్వ

రికార్డుల్లో లేనా అందువల్ల అటవీ

శాఖ వాటి వివరాలను గురించిన

సమాచారం ఉన్నది. ఇందుకోసం ఏనుగుల చర్య

అధ్యయనం 'మైక్రోచిప్స్' అమరుస్తారు.

ఈ పథకాన్ని 2003లోనే ఆమోదించి

నప్పటికీ మైక్రోచిప్స్ కొరతవల్ల అమలు చేయ

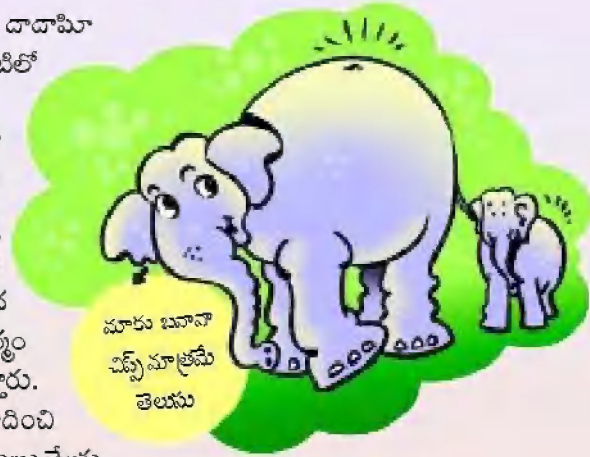
డంలో జాప్యం చోటుచేసుకున్నది. ఇప్పుడు 1200 మైక్రోచిప్స్ రాష్ట్రానికి పంపబడ్డాయి. ఈ

చిప్స్ను అవుర్రాక, ఒక ప్రత్యేక పిరికరం సాయంతో వివరాలు గురించిన బడతాయి. ఏనుగుల

ప్రవర్తనా సిద్ధాంతాలు, వాటి వ్యాధులు, చేసిన వైద్య చికిత్సలు, వేసిన టీకాలు మొదలైన

విషయాలు శాటలైట్స్ ద్వారా కంప్యూటర్లలో ఉంచుకునేలా చేస్తారు. అధికారులు వీటిని అధ్యయనం

చేస్తారు. ప్రస్తుతం 14 జిల్లాలలో ఏనుగులకు సింబంధించిన 'సాఫ్ట్వేర్' తయారు చేస్తున్నారు.

రాయడంలో రికార్డు

బ్రిటీషుల చెన్నయ్ కళాశాల విద్యార్థిని టి. కవిత

తెల్లకాగితాల కట్టను పుంపుంపుకుని రాయడం

మొదలు పెట్టింది. అలా 26 గంటలూ మిమిక

ధాటిగా రాసింది. 312 పేజీలు రాయడం పైర్

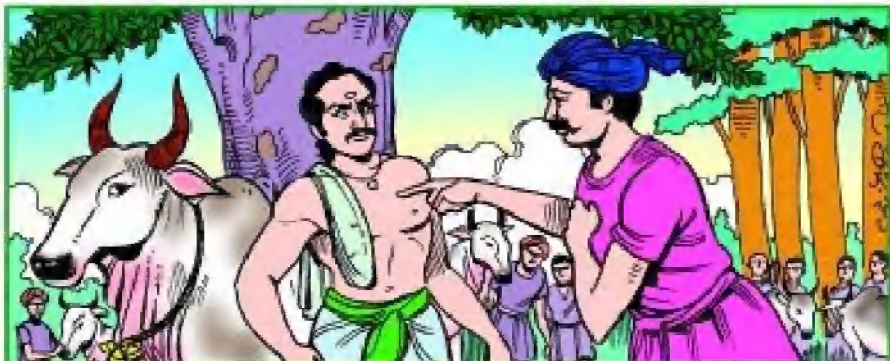
చేసింది. కొత్త రికార్డు సృష్టించింది. వెనకటి 24

గంటలూ మిమిక ధాటిగా రాసిన రికార్డును

అధిగమించింది. కవితావర ప్రసాదానిని

బుక్ ఆఫ్ రికార్డ్స్ లో చోటు చేసుకోనున్నది.

గోవిందయ్య తెలివి

కైవరం అనే గ్రామంలో మూడే గోవిందయ్య ఒక సన్నకారు రైతు. అతడికి ఒక జత ఎద్దు మూడే. ఒకనాటి చీకటిపడేవేళ గోవిందయ్య పొలం పనిలు పుగించి, ఇంటికి వచ్చి, ఎద్దుకు కుడితి పేట్టి, పిచ్చిగడ్డి వేసి కొట్టంలో కట్టివేశాడు. ఐతే, ఉదయం అతడు కొట్టంలోకి వెళ్ళి చూస్తే, అక్కడ ఒక ఎద్దు మాత్రమే వున్నది. రెండవది ఎటుపోయిందో అని అందోళన పడుతూ, గోవిందయ్య ఎక్కడెక్కడో వెతికి చూశాడు. కాని, ఎద్దు జాడ లేదు.

అది తెలిక రివాజు ప్రారంభమై పని పుయ్యం. ఒక ఎద్దుతో పాటు పుడు సాధ్యపడదు కనుక, సంతకు పొల్లు పురొక ఎద్దును కొనుక్కు రావాలనుకున్నాడు. జరిగిందేవుంటే-గోవిందయ్య కొట్టంలో వున్న ఎద్దును ఒక దొంగ దొంగిలించుకు పోయాడు. దాన్ని అమ్మితే కనీసం వెయ్యి రూపాయలైనా రావచ్చును అని ఆశతో, వాడు ఎద్దును సంతకు తోలుకు వచ్చాడు.

గోవిందయ్య ఎద్దు పొల్లు నుదుకు ఎంతగానో వివరపడుతూ, సంతకు పొల్లు, తన దగ్గర వున్న ఎద్దుకు తగిన ఉజ్జీ అల్లున దాని కొసం సంతలో గాలించసాగాడు. అతడికి ఒక చోట తెల్లగా ఎత్తుగా బలంగా వున్న ఒక ఎద్దు కనబడింది. గోవిందయ్య అశ్చర్యపాతూ దగ్గరికి వెళ్ళి చూస్తూ, అది తన ఎద్దుని తెలిసి పొల్లుంది.

అతడు, ఎద్దును అప్పువచ్చినవాడితో, “మోసం! ఎవరు నన్ను ఇది నా ఎద్దు. దీనితో నాలుగేళ్ళ వ్యవసాయం చేస్తున్నాను,” అన్నాడు కోపంగా.

గోవిందయ్య ఇలా అనగానే, మొదట ఉలిక్కిపడిన దొంగ అంతలోనే సిగ్గుకుని బింకుగా, “పట్టుపిగలే అబద్ధాలా! పాపం ఈ ఎద్దుతో నన్ను వ్యవసాయం చేస్తున్నావా? ఐతే, నేను ఐదేళ్ళుగా వ్యవసాయం చేస్తున్నాను. పట్టుపేళ్ళకి డబ్బు అవసరపడి సంతకు అప్పు తెచ్చాను,” అన్నాడు విస్మయంగా.

ఇస్పిదేం చేయడమూ అని గోవిందయ్య అలోచిస్తున్నంతలో, సంతకొచ్చినవాళ్ళ కొందరు వాళ్ళ పుట్టా చేరిసింగతేవు బో అడిగి తెలుసుకున్నారు. అస్పిత వాళ్ళలో ఒకడు, గోవిందయ్యతో, “ఈ వాడు లాటా గొడవా ఎందుకు. ఎద్దు నీదనేందుకేమైనా రు జుమశ్చదా?” అని అడిగాడు.

“రు జువా?” అంటూ గోవిందయ్యమై లకు పుట్టకున్నతల్లివ్వలు న లాగి, దానితో ఎద్దు రెండు కళ్ళూ కప్పి, దొంగతో, “సరే, ఈ ఎద్దు నీదంటున్నామానీ ఎద్దుకు ఒక కన్ను గుడ్డి. ఏ కన్ను గుడ్డిచెప్ప?” అన్నాడు ధీమాగా.

ఈ ప్రశ్నవింటూనే దొంగ తికపు కపిడ్డాడు. తన తప్పు చెబితే నలుగురు తనను దొంగ అంటారు. తన గుడ్డి పేంమిత్తు కుక్క గుర్తు కొచ్చింది. దానికి ఎడవు కన్ను గుడ్డి. వాడు వెంటనే, “నా ఎద్దుకు ఎడవు కన్ను గుడ్డి!” అనేశాడు.

గోవిందయ్య, ఆ జవాబుకు పేదగా నవ్వి, తల్లివ్వలు ను ఎద్దు ఎడవు కంటిపేస్తూంచి లాగి, అక్కడి వాళ్ళతో, “చూడండి! ఈ ఎద్దు ఎడవు కన్ను బంగారంలా మణిది,” అన్నాడు.

దొంగపారిపోయేందుకు పుట్టా చూస్తూ, “ఔను, నేను పొరబాటున తప్పు చెప్పాను. నా ఎద్దుకు కుడికన్ను గుడ్డి!” అన్నాడు.

“ఎడవు కన్ను, కుడికన్ను నీ ఎద్దుకు ఒక కన్ను గుడ్డి అన్నది వూత్రం నిజం. అమా?” అని అడిగాడు గోవిందయ్య.

“అమా. అందులో సిందేమింపవుంది? నా ఎద్దుకు ఒక కన్ను గుడ్డి అని ఒప్పికుంటున్నాను,” అన్నాడు దొంగ.

వెంటనే గోవిందయ్య, ఎద్దు కళ్ళ పై ది నుంచి తల్లివ్వలు తీసి భుజాన వేసి కుని, దొంగతో, “ఒరే అబ్బీ! అసిలు నా ఎద్దు గుడ్డి కాదు. చూడుడి దాని కళ్ళ ఎలా వు లెవు లా మెరుస్తున్నాయో!” అన్నాడు ఉత్సాహంగా.

ఆ వెంటనే జనం, దొంగను ఒడిసి పట్టుకున్నారు. వాడు విడిపింపు కునేంపు కు గింజు కుంటూండగా, సింగతి విన్న జప్తిందారు నౌకర్లు వాడి రెండు చేతులకూ తాడు కట్టి, దివాన దగ్గరకు లాక్కుపోయారు.

తన ఎద్దు ను తిరిగి సింపాలింపు కోవడమే గాక, దొంగ ను పట్టిచ్చిన గోవిందయ్య తెలివితేటల్ని, జనం ఎంతగానో మెచ్చుకున్నారు.

గ్రామాధికారి

రాష్ట్రాధికారి రాష్ట్రాధికారి గ్రామం. గ్రామాధికారి రంగనాథం పెద్ద భూస్వామి. పెద్దలనుంచి ఆయనకు సంక్రమించింది పదకొండు పాతమే అయినప్పటికీ, తన తెలివితేటలతో, వడ్డీవ్యాపారంతో దానిని ఇరవై ఎకరాలుగా పెంచుకోగలిగాడు. దాంతో ఆయనకు సొంత రాగల భూస్వామి ఆ గ్రామంలో లేకపోయాడు. ఆ గ్రామస్థులు అధిక సంఖ్యాకులు కాదువాళ్ళే. కొందరు సిన్నకారు రైతులున్నప్పటికీ, వాళ్ళు కూడా డబ్బు అవసరమైనప్పుడు రంగనాథం మీద ఆధారపడినట్లుగా ఉన్నాయి. అందువల్ల గ్రామంలో రంగనాథం వూరుకు తిరుగు ఉండేది కాదు. విరుద్ధతలు తనకు అనుకూలంగా వూరుకు తో

రంగనాథంలో క్రమంగా అహింసాచరణం పేరిగింది. గ్రామాధికారిగా ఉన్నప్పటికీ, గ్రామం బాగోరులను విట్టింపు కునేవాడు కాదు. గ్రామంలోని పీల్లలు చదువుకుని బాగుపడితే తనను విట్టింపు కోరన్న స్వార్థం కొద్దీ, వానకు కూలిపొన్న పాఠశాలను బాగు చేయలేదు. వచ్చిన ఉపాధ్యాయులను బెదిరించి రాత్రిరాత్రి వెళ్ళిపోయేలా చేసేవాడు.

ఇలా ఉండగా ఆ గ్రామానికి స్థానిక స్థానిక వ్యవస్థాపకుడు ఉపాధ్యాయుడుగా వచ్చాడు. అతడు కష్టమితంలో ఉంటూన్న రంగనాథం చెల్లెలి కుమార్తెను. వేనమామ చెప్పినట్లుగా అయ్యలను చూసి బాధపడి గ్రామ ప్రజలకు సాయపడాలనుకున్నాడు.

స్థానిక వ్యవస్థాపకుడు, రంగనాథం అతన్ని బెదిరించలేకపోయాడు. ప్రతినిగా ఇంటికి పిలిచి, “ఈ పిల్లలెట్లా కోర్కె ఏం చేస్తావ? బాగా చదువుకున్నవాడివి. సరే అని చెప్పి, ఏ పట్నానికైనా బదిలీ చేయిస్తాను,” అన్నాడు.

“పట్టణాలలో పనిచేయడానికి చాలామంది ఉన్నారు. ఈ వూరు వూరు గ్రామానికి ఎవరూ రారేకూ, అందుకేనేనే వచ్చాను, వూరు వూరు పేరూ, చదువు అవసరం ఈ గ్రామ ప్రజలకు చాలా ఉంది,” అన్నాడు స్థానిక వ్యవస్థాపకుడు.

ఆ వూరు విని రంగనాథం లోలోపల ప్రతిపక్షి పడినప్పటికీ, పక్షి ఏమీ అనలేక ఊరుకున్నాడు.

స్థానిక వ్యవస్థాపకుడు గ్రామ ప్రజల సాయంతో కూలి పొన్న పాఠశాలను బాగు చేయించి, పీల్లలకు చదువు చెప్పడం ప్రారంభించాడు. రాత్రిల్లో

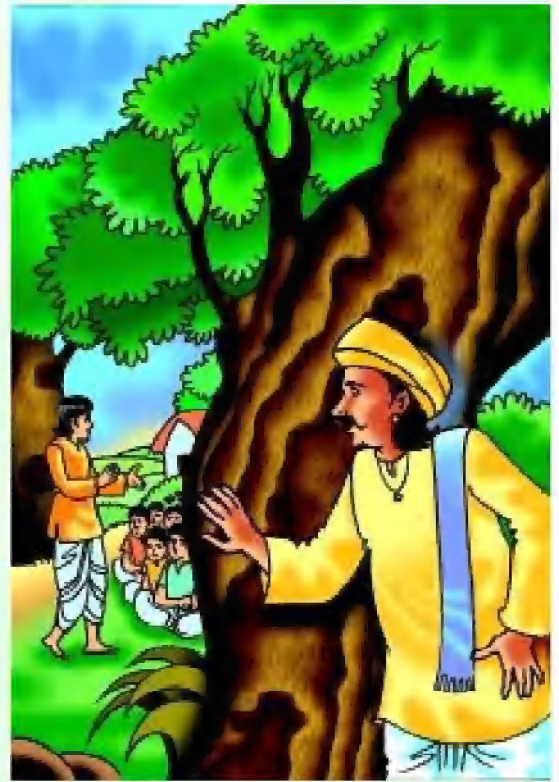

పేదలకు చదవడం, రాయ్ డం నేర్పడంతో పాటు, జీవనోపాధికి వాళ్ళు చేపట్టదగిన చేతి వత్తుల గురించి, ప్రభుత్వం అందిస్తాన్న సహాయ సహకారాల గురించి చెప్పాడు. గ్రామ ప్రజల జీవితాల్లో మెల్లమెల్లగా మార్పు రాసాగింది.

ఇది గ్రామాధికారి రంగనాథానికి కోపం తెప్పించింది. గ్రామంలో తనంటే గౌరవాద రాలు తగ్గిపోతున్నాయని భువ్విడ్డత. సూర్యం వెడ వదిలింపు కోవడం ఎలాగా అని ఆలోచిస్తూ ఒకనాటి సాయంకాలం పాఠశాలవైపు వెళ్ళాడు. అప్పిదు సూర్యం ఆ గ్రామంలోని చిన్న పేదలను కూర్చోబెట్టుకుని ఏదో చెబుతున్నాడు. రంగనాథం చాటుగా నిలబడి దానిని విన్నాడు.

ప్రకృతిలో మార్పు వున ప్రపంచం లేకుండానే వస్తుంది. అయితే, వున జీవితాల్లో మాత్రం వునం ప్రపంచం త్రించి పాటు పడితే తప్పిరాదు. అందరూ ఒకేలా పట్టినప్పటికీ, ఉన్న అవకాశాలను అందిపిచ్చుకుని శ్రమించిన వారు బాగు పడతారు. తక్కినవారు వెనకబడి పోతారు. బాగు పడిన వారికి, కిందివారికి చేయూతనివ్వాలనే ఉదార బుద్ధి ఉండాలి. వెనకబడినవారికి ముందు న్నవారిని అందు కోవాలనే తపన ఉండాలి. అంతేగాని ద్వేషం, పిగ పనికిరాదు. ఊరంతా బాముడేనే ఒక్కొక్కరూ బాముటారు” అంటూ సూర్యం ఇంకా ఏదో చెప్పబోయాడు.

ఆ పూటలు విని, ఆ పూటల్లో మళ్ళీ వాస్తవం, మానవత్వం గ్రహించిన రంగనాథంలో ఒక్క సారిగా మార్పు వచ్చింది. ఆయన వాళ్ళు ఎదుటికి వచ్చి, “సూర్యం, యువకుడివైనా నువ్వు నా కళ్ళు తెరిపించామా గ్రామాధికారిగా ఇన్నేళ్ళు

ఉండి కూడా నేను చేయలేని పనిని ఆరునెలలలో నువ్వు చేయగలిగామా ఉపాధ్యాయుడిగానే కాదు; నువ్వు ఈ గ్రామాధికారిగానే ఉండదగిన వాడివి!” అన్నాడు.

“మీలో ఈ వుంచి మార్పుకోసమే ఇన్నాళ్ళు ఎదురు చూశాను మా వుయ్యో. ఇప్పడే మీరు నిజమైన గ్రామాధికారి. ఇకపై మీ గ్రామ ప్రజల అవసరాలు తీరుస్తూ, వుంచివారు తెచ్చుకోండి, నేను రేమిఉదయమే రంగావీతం వెళ్ళాలి,” అన్నాడు సూర్యం తప్పిగా.

- మాకాటి ప్రసీణ,
డాటరాఫ్ శ్రీనివాసులు,
C/o కె. హజరత్తయ్య,
యాదవ వీధి, పాడలకూరు - 524 345,
నెల్లూరు జిల్లా (ఆంధ్ర)

ధనపిపాసి

హస్తీవరం అనే గ్రామంలో, పౌలయ్య అనే వడ్డీవ్యాపారం చేసే ధనవంతుడు మూడేవాడు. అతడు పేద ధనపిపాసి; పిరపు పీసీనారి.

ఒక రోజు పొర్రు గు ఊళ్ళో పౌలయ్యకు బాకీ వస్తూ శ్రీ ఆలస్యం కావడంతో పొర్రు పొర్లు బాగా చీకటి పడింది. అతడు హడావిడిగా స్విగ్రాహానికి తిరుగు ప్రియాణవు యాత్ర. ఆ సమయంలో ఎదురుపెట్టగ రుప్రిణిండివాడొకడు పౌలయ్యను గుర్తుపెట్టి, “అయ్యా, ఒక్కరూ పొర్లు బాధుగల్గూ, వుప్పుల్ని భద్రంగా పు గ్రామం చేరుస్తాను,” అన్నాడు.

అందుకు పౌలయ్య చిరాగ్గా, “నేను నడక మొదలు పేట్టానుంటే, నీ గ్రామం గ్రం నాతో పాటి పడలేదు, ఘా!” అనేశాడు.

“ఒక్క రూపాయి ఖర్చుకు వెనకాడుతున్నామాదారిలో దయ్యాల న్నాయి!” అంటూ బండివాడు, పౌలయ్యను భయపేట్టాలని చూశాడు.

కానీ, పౌలయ్య ఆ వూటలు పిట్టించుకోకుండా నడక సాగించాడు. అది వెన్నెల రాత్రి అల్లునందున, కాలిబాట స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. సిగం దారిలో, ఊడలతో విశాలంగా మళ్ళీ ఒక మర్రి చెట్టు పక్కన, ఏ నాటిదో ఒక పొరు బడిన సిత్రం మళ్ళీది. ఆ సిత్రం వుండు నిలుపుని మళ్ళీ ఒక వునిలివాడు, పౌలయ్యను చూస్తూనే ఒకడు గుండు కుమేసి, “బాగున్నావా, పౌలయ్యా?” అంటూ పిలకరించాడు.

పౌలయ్య, అతడి కేసీ పిర్రగా చూస్తూ, “ఇంతకు వుండేనాడూ నిన్ను చూసిన గర్లు లేవు. ఇంతకీ ఎవరు న్న మ్మ?” అని అడిగాడు.

“ఉట్టినేకాలం వధా మేరుడు ఎందుకు? నీకు ఏడు తరాల వెనకటివాడిని, అందే నీవు తాతకు, వు తాతన!” అన్నాడు వునిలివాడు.

“నా వు తాతనే పిట్టకు వుండే పౌయాడు. ఆయన వు తాత ఇంకా బతికున్నాడంటే ఎవరూ న్నవు,” అని, ఒక ఇంటికి, కాస్త

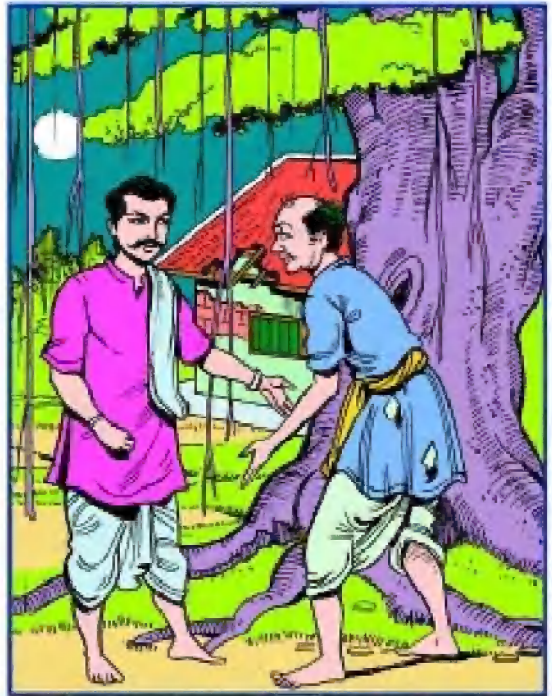
భయంగా, “నువ్వు ఆ పుత్రుల పుత్రుల
దయ్యనివి కావు గదా?” అన్నాడు పాలయ్య.

“అవ్వు, బాగా ప్రాంతవాడవు, పాలయ్య.
ఏం భయపడకు. నువ్వంటే నాకు చాలా
ఇష్టం. అందుకే, నేను బతికివస్తూన్నప్పుడు
గృహిణిగా దాచిన సోపానంతా నీకు ఇవ్వడానికి
వచ్చాను. అదంతా చెబుతాను ఎన్నో,” అంటూ
దయ్యం తన గురించి చెప్పకున్నది.

ఆ దయ్యం రావల్సే వరదయ్య అతడు
పాలయ్య కన్నా పేద ధనవంతుడు; పురింత
పీసినారి. ధనసింహాదన తప్పిపు రేడి అతడికి
పిట్టడికాదు. వరదయ్యకు చివరి దశలో ఒక
బెంగ పిట్ట కున్నది. అదేవుంటే - అతడి
కొడుకులూ, పునవళ్ళలో ఏ ఒక్కరికీ అతడి
గృహం రాలేదు. పైగా, వారిది జాలిగుండె.
అవకాశం దొరికితే దానధర్మాలు చేసువాళ్ళు.
ఏవూ త్రం పోవు పిరితనం లేవు. తన ఆర్జీం
చిన ధనపుంతా వాళ్ళ చేతుల్లో పుంపులా
కరిగిపోగలదన్న ఆవేదన కలిగింది అతడికి.

బాగా ఆలోచించి వరదయ్య ఒక కరిన
నిర్ణయం తీసి కున్నాడు. అందర్నీ ఇంట్లోంచి
తరిపు శాడు. పురణించాక దయ్యంగా పూరి
దానికికాపిలాపూట్టన్నాడు. ఇప్పుడు పాలయ్య
గురించి తెలిసింది. తన వారసుని కే కాబట్టి,
ఆ సింహాదన పాలయ్య చేతుల్లో పేడితే నో
పింగా పూడడమే గాక, పురింత పంపితాగల
దన్న నమ్మకం కలిగింది.

వరదయ్య దయ్యం చెప్పినదంతా శ్రద్ధగా
విన్న పాలయ్య ఆనందభరితుడై పోయాడు.
“ఓరే, పాలయ్య! ఆ నాసింపిదనంతా, నీకొచ్చి
గిస్తాను. కానీ, ఒక్క పిర్ర,” అన్నాడు వరదయ్య.

“ఏమిటది?” అని అడిగాడు, పాలయ్య
ఆత్రంగా.

“అద శ్యంకా ఎల్లప్పుడూ నిన్ను అంటి
పేట్టుకుని మాటాడు. ఇంటి పేత్తనపుంతా
నాకు అప్పిగించాలి,” అన్నాడు వరదయ్య.

ధనం వీడి ఆశతో పాలయ్య వెనకా
పుంపు ఆలోచించకుండా వరదయ్య దయ్యం
పేట్టిన పిర్రను అంగీకరించాడు. తర్వాత
వరదయ్య, తన రహస్యంగా దాచిపెట్టిన
ధనాన్ని పాలయ్యకు అప్పిగించాడు. పాలయ్య
ఇంటి పేత్తనం వరదయ్య దయ్యం చేతిలోకి
వచ్చింది. ఆ ఇంకా నుంచి ఆ ఇంటి బతుకు
సరక ప్రాయమైంది. ఇంట్లో పాలయ్య తల్లి,
భార్య, పుత్రుల పిల్లలతో సహా ఆరు పుంది
మాస్సారు. ప్రితి రోజు వాళ్ళ భోజనానికి సిరిపిడే
బియ్యంలోంచి అడ్డడు పాడుపు చెయ్యాలి.
ఏవూ త్రం రు చిలేని పిచ్చడి, నీళ్ళ పుజ్జితో

భోజనం వు గించాలి. పిండగట్లో పిండి మంటలు నిషీడ్డం.

వరదయ్య దయ్యం ఇంట్లో చేరక వుంపు పాలయ్య ఇంత కఠినంగా మాడేవాడు కాదు. పాలయ్య ఇంత క్రూరంగా ఎంపు కు వూ రాడో ఇంట్లో వాళ్ళకు అర్థంకాలేదు.

ఇలా ఉండగా పాలయ్య కూతురు పిదేళ్ళు పార్వతికి జబ్బు చేసింది.

“పార్వతిని పక్క ఊరి వైద్యుడి వద్దకు తీసుకువెళ్ళాలి. ఇనప్పెట్టలో కొంత డబ్బు తీసి కోవచ్చా?” అని అడిగాడు పాలయ్య, వరదయ్య దయ్యం.

“వద్దు. ఉపివాసం పిరవక్షపిథం అన్నారూ కూ పేడ్డలు. విస్త్రి పేడితే జ్వరం దానుతట అదే తగ్గిపావుంది,” అన్నది వరదయ్య దయ్యం.

“తగ్గే న్ని చన లేదు. ఒకవేళ జరగ కూడ నిది జరిగితే,” అన్నాడు పాలయ్య అందోళనగా.

“అదీ వు నకు లాభవే. ఈ కాలంలో ఆద పిల్ల పేళ్ళి వూ టలా? బోలెడు ఖర్చు. అదడా వ్వి గిలి పావుంది,” అన్నది వరదయ్య దయ్యం ఏక తంగా నవ్వుతూ.

ఆ వూ టకు పాలయ్య దిగ్భ్రాంతి చెందాడు.

కూతురి ఆరోగ్యం పట్ల భర్త ఉదాసినతకు ఆగ్రహం చెందిన పాలయ్య భార్య ఆదిలక్ష్మి, ఇనప్పెట్టకు దొంగ తాళంచెవి సంపాదించింది. భర్త ఇంట లేని సమయం చూసి ఇనప్పెట్టను తెరిచి, డబ్బు తీసి కూతురికి రహస్యంగా వైద్యం చేయించింది. కూతురి జ్వరం తగ్గుచు ఖం పిట్టింది.

తనకు తెలియకుండా ఆ ఇంట్లో ఏదో జరిగిపోతోందని వరదయ్య దయ్యం నీకి అను వూ ను వచ్చి, ఒక రోజు పాలయ్య వెంట పాకుండా ఇంటి వద్దే కాపి కాసింది. దానికి ఏం జరు గు తు న్నదీ తెలిసి పొల్చింది.

ఆ రాత్రి పాలయ్య ఇంటికి తిరిగి రాగానే, వరదయ్య దయ్యం గుండెలు బాదుకుంటూ, “ఒరే, నట్టింటి భోషాణంలో ఏముందో వెళ్ళి చూడు,” అన్నది.

పాలయ్య వెళ్ళి చూస్తే, అందులో రెండు రకాల భస్మాలు, లేహ్యం, ఒక కషాయం నెనా కనిపించాయి. అంతలో అక్కడికి వచ్చిన భార్య కేసి, “ఏమిటిదంతా?” అన్నట్టు చూశాడు పాలయ్య.

“బెను, నేనే ఇనప్పెట్టను దొంగతనంగా తెరిచి, డబ్బు తీసుకుని బిడ్డకు వైద్యం చేయించాను. అది తప్పా? బిడ్డ వెళ్ళానీకి కూడా ఉపయోగ పడని డబ్బు మనకెం దు కు? నీకు డబ్బేగనక అంత వు ఖ్యవు ను

కుంటే చెప్పి. నీతో ఉంటూ కడుపులు పూర్తి కుని కొద్ది కొద్దిగా చావడంకన్నా, అందరంకట్టు కట్టుకుని ఒక్కసారిగా ఏ నుయ్యో గొయ్యో పూర్తి కుంటాం,” అన్నది భార్య కన్నీళ్ళతో.

పొలయ్య పురు పూట్లాడకుండా వక్షనంగా అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయాడు. ఆ రాత్రంతా నిద్రపోలేదు. తెల్లవారాక ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాడు. ఇనప్పెట్టె తెరిచి, కొంత డబ్బు తీసి భార్యకు ఇస్తూ, “నన్ను క్షమించు లక్ష్మీ. సరైన నిపుయ్యంలో బిడ్డకు వైద్యం చేసి ప్రాణాలు కాపాడమో చాలా సంతోషం. ఈ డబ్బుతో ఇంటికి కావలసిన నూటిసన్నీటిని కొనుక్కుని, పిల్లలకు ఏ కొరత లేకుండా పూర్తి కో,” అన్నాడు.

ఇది పూర్తైన వరదయ్య దయ్యం పొలయ్య పురు పేరట్లోకి తీసి కుప్పొర్లు, “ఒరే పొలయ్యా! నీ ముగ్గునిచ్చిన పూట తప్పామా” అన్నది కోపంగా.

“నేను వ్యాపారస్థిణ్ణి. పూట తప్పడం నాకు అలవాటే,” అన్నాడు పొలయ్య తావెగా.

“పునమంశు వాళ్ళ తరతూలు గా ఐశ్వర్య వంతులు గా ఉండాలని, ఇదంతా చేశాను.

పూట తప్పితే అధోగతి పాలమతామా” అన్నది వరదయ్య దయ్యం.

“నా అధోగతి సింగతి కాలమే నిర్ణయిస్తోంది. ఐనా ఐశ్వర్యం ఉన్నది ఎందుకు? పునమూ అనుభవించక, ఎదుటి వారికి ఇవ్వక ఇనప్పెట్టెలో దాచి కాపలా కాయడానికా? ఇంట్లో వాళ్ళ కడు పిల్లు పూడ్చి, చివరికి కన్ను బిడ్డకు వెళ్ళడం కూడా చేయించలేని ధనం ఎందుకు? నీ ముగ్గు పుచ్చి దిగురాశితోనే బంధు ముందరినీ వధులు కున్నామా అమూల్యమైన ప్రేమానురాగాలకు దూరమై చచ్చినా ధనపిపాసి ను చంపికోలేక దయ్యంలా అశాంతితో తిరుగుతున్నామా నీకు ఎప్పిడో పిట్టిన దుర్గతి నాకు పును పుంధు పిట్ట కూడదనే ఈ నిర్ణయానికి వచ్చాను,” అన్నాడు పొలయ్య.

“ఔరా, పొలయ్యా! ఇన్నాళ్ళకు నా కళ్ళ తెరిపించామానీ పూట అరాలా నిజం. నా ధనం కూడా నీవద్దే ఉంపు కుని, నీ భార్య పిల్లలకే కాక, నన్ను ఆశ్రయించిన వారికి సాయ పిదు తూ, సంతోషంగా జీవింపు,” అంటూ వరదయ్య దయ్యం పూయ్ పుర్లుంది.

మహానీయుల జీవితాల్లో ఆసక్తికర ఉదంతాలు (7)

అత్యద్భుత నిరూపణ!

ఆరవ మొగల్ చక్రవర్తి ఔరంగజేబు (1659-1707) ఎవరితోనూ స్నేహంగా వుండేవాడు. అయితే, కొన్ని అనివార్య రాజకీయ నిర్బంధాల కారణంగా వివిధ సమయాలలో విభిన్న రాజకుమారుల ప్రవర్తనను సహించలేక, కుట్ర మైత్రీ భావం కనబరచేవాడు.

రాజస్థాన్ లోని జోధ్ పుర్ రాజ్యాన్ని కబళించాలని ఔరంగజేబు కాంక్షించాడు. అయితే, జోధ్

పుర్ రాజు వుహాజా యుక్లంత్ సింగ్ అయిన కన్నా అన్నివిధాలా అధిక బలసంపన్నుడుగా ఉండేవాడు.

ఒకసారి అగ్రాకు విధ్వసన యుక్లంత్ అయిన కుమారుడు వి థ్యేసింగ్, రాచవుర్యాదగా ఔరంగజేబును చూడడానికి వెళ్ళాడు. మొగల్ చక్రవర్తి వారిని స్వయంగా వెంటబెట్టుకు వెళ్ళి తన సుందర ఉద్యానవన అద్భుతాలను చూపిం

చావు . పు హారాజా వాటినిన్నటినీ చూ సే ఆనం దించి, అభినందించాడు . అల్లు తే, ఔరంగజేబు ఉద్యానవనంలో ఒక పూ లగా ఉన్న పేద్ద బోను ను చూ పినప్పుడు పూ త్రం ఆయన ఎలాంటి ఆసక్తి కనపరచకుండా వుండు కు నడిచాడు . అది ఔరంగ జేబు కు విస్మయం కలిగించింది. ఎందు కంటే ఆ బోను లో భయం కొలొప పేద్దమొలి ఒకటి అట్లా ఇట్లా తిరు గు తు న్నది!

“పు హారాజా, తమరెప్పుడైనా ఇలాంటి పెద్ద మిఠిని చూ శారా? దాని గాండ్రంమీలంటే చాలు , ధైర్యవంతులుసైతం జడ్రు పి కునిపిరు గు లు తీయ వలసిందే,” అన్నాడు ఔరంగజేబు .

య క్షుంకసీంగ్ మిఠికేసి ఓసారి య ధాలాపింగా చూ సే, ఔరంగజేబు కేసి తిరిగి, “పీ రు ఎలాంటి ధైర్యవంతుల గురించి చెబుతున్నారో నాకు తెలి యు దు . అల్లు తే, పూ రాజ్యంలో పూ త్రం పీల్లలు కూడా ఇలాంటి వు గాలతో ఆటలాడు కుం టారు,” అన్నాడు .

“అలాగా!” అన్నాడు ఔరంగజేబు-ఖాళనగా.

“పీ రు నా పూ టవు నవ్వుడంటేవు, అమూ?” అని అడిగాడు రాజు తీవ్రంగా.

ఔరంగజేబు నమ్మకూ, “అనిలు పీ పూ టల్లో పీ కు నవ్వుకుం ఉన్నదా అన్నదే సిందేహం. ఈ మిఠి తోకను తాకి, ప్రాణాలతో తప్పించు కోగల వు గధీర్ర త్త ఘనతమహించిన పీ జోడ్డు రరాజ్యంలో ఉన్నాడా?” అన్నాడు .

“పీ అవు పూ నానికి క త్తుతలు!” అని పు హారాజా, తన కుపూ రు త్త పి ధీవసీంగ్ కేసి చూ శాడు .

య్య వరాజు పి ధీవసీంగ్ తండ్రి సొ చనను గ్రహించాడు . వెంటనే పులి బోను ను తెరు వు కుని లోపలికి జొరబడ్డాడు . ఆ గ్రావాంతో ఉన్న మిఠి అతడి పీ దికి ఉరికింది. య్య వరాజు దాని తల మీద బలంగా కొట్టడంతో అది ఎగిరి వెల్లకిలా పడింది. అల్లు తే, ఇది ఆరంభం పూ త్రపు ! ఔరంగ జేబు అపి తాళ్ళర్యంతో గు ధ్లప్పిగించి పూ స్తాం డగా, య్య వరాజు, “మిఠి నేలకు ఒరిగే వరకు దాంతో అతి భీకరంగా పొరాడాడు . అది చచ్చిం దని తెలిశాక నఖిఖ వర్యంతం గాయాలతో నెత్తు రోడు తూ న్నదేహంతో య్య వరాజు బోను లో నుంచి వెలుపలికి వచ్చాడు .

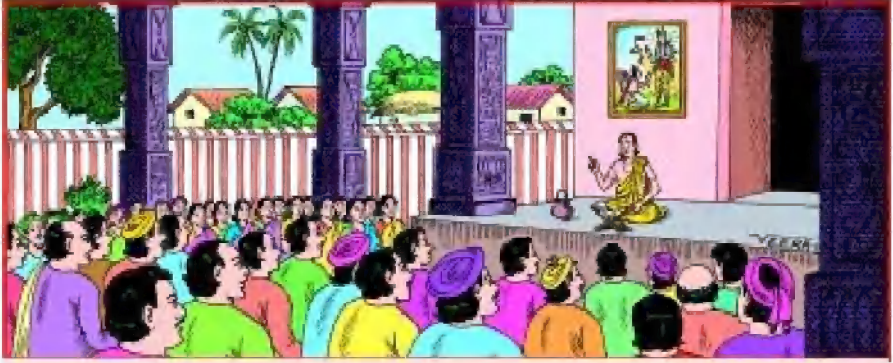
ఆ ద శ్యాన్ని చూ సిన ఔరంగజేబు ము ఖం పొలిపొల్చింది. నోట పూ ట రాచేవు . అల్లు నా జోడ్డు ర్ యువరాజు అసమాన ధైర్యసాహసీ లపూ , జ్ఞానిపూ ర్వాలపూ , తండ్రి లనతిని గ్రహించి నెరవేర్చిన ఉత్తపు గుణాన్ని ప్రశంసించక తప్పలేదు !

పు హారాజా తన శిబిరానికి తిరిగివచ్చి, య్య వరాజు గాయాలకు చికిత్స చేయించడంతో అతడు త్వరలోనే కోలు కున్నాడు .

అల్లు తే, ఔరంగజేబు పూ త్రం తనకు జరిగిన గర్వభంగాన్ని పు రించిపొలేక పొయా డు . ఆ తరవాత కొన్నాళ్ళకు య్య వరాజును మోసపూరితంగా హత పూ ర్చాడు . అల్లు తే, అది మేరొక కథ! -(ఎం.డి)

చందమామ క్విజ్-4 సమాధానాలు

1. పి నీలు డు .	4. 27
2. రావణు డు ; విభీషణు డు .	5. అనాదరణీయ్య డు .
3. 1989 నవంబర్ 20.	6. వ్లాడిమీ ర్ వు రియ్య వ ధ్దస్త్రి.

గురువు - బరువు

విశ్వేశ్వరాయ పితం అనే ఒక పేద్ద ఊళ్ళో, భగవద్గీత సిప్రాహిం నత్తు స్తాంది. ఊరిజనం అందరూ వారం రోజులు గా శాస్త్రిగారి గీతో పిన్యాసాలు విని పిరవశించి పాతున్నారు. ఆ దినం ఆఖరి ఉపిన్యాసిం. పు గింమీ శాస్త్రి గార్ ఇలా చెప్పారు:

“పు హజన్తు లారా! ఈసారికి దెవుం నాకు ఇంత వూత్రవే అవకాశం ఇచ్చాత్తు. నాకు పు రొకచోట కార్యక్రమంవుంది. మోక్షసాధన్య నిరంతరం ప్రియ త్విస్త్రిమాన్యపిదే, వూ నవ జన్మ సార్థకవు మత్తుంది. అందు కు దారి చూపించేగర్త మబొరకాలి. అలాంటి గర్త మా దైవంతో సిపూనం. ప్రి కందరికీ అలాంటి సిచ్చగ్ర మచ్చుక్క అన్త గ్రహిం ప్రాప్తించాలని పు నసారా కోర్త కుంటూ, ప్రి దగ్గర సేలమా తీస్త్రి కుంటు న్నాన్తు.”

ఊరిజనం బర్త వెక్కిన హి దయాలతో, శాస్త్రిగారిని ఘనంగా సిన్మానించి గౌరవంగా సాగనుపార్త.

భగవద్గీత సిప్రాహిం శ్రద్ధగా విన్న వీర్రాజు, బర్రాజు అనే భూస్వామ్యులు త్రులు ఇంటికి తిరిగిరాగానే, వీర్రాజు పిరువకుతో, “అత్తపూన్త ఆ శాస్త్రిగార్త ఎంతటి పు హాపిండిత్తు లో గదా! జీవితపరమార్థాన్ని ఎంత అద్భుతంగా చెప్పారయ్యా!” అన్నాత్తుబర్రాజుతో.

“అమమత్తు, ఆయన సిర్యోతీమిత్తులు!” అన్నాత్తుబర్రాజు.

వీర్రాజు ఒక ణం ఆగి, “శాస్త్రిగారి పూటలు విన్నప్పటి న్నంచీ, నాలో ఒక ఆవేదన బయలుదేరిందయ్యా, బర్రాజూ. సిచ్చగ్ర మత్తు వెతికిపట్టుకుని, ఆయన పాదాల దగ్గర ఈ జీవితాన్ని సిచ్చగ్రుణ చేస్త్రి కుని తరించాలనిపిస్తాంది. పు మహాకొన్నాళ్ళపాటు నా వ్యవసాయాన్ని, ఇంటి పిన్తులనూ చూసీ పేడతానంటే, నేను ఆ పనిమీద వెళతాను, ఏమంటావ?” అని అడిగాత్తు.

“నీ వ్యవహారాలు చూసీ పేట్టదానికి నాకెలాంటి అభ్యంతరమూ లేత్తు. కానీ, ఒక్క

వూ ట. గురువును వెతికి పట్టుకుని పరీక్షించి, వు నకు తగినవాడో కాదో నిర్ణయింపు కునే స్థితిలోనే కవు కవు సంమాదే, వు నకు అసిల్ గు ర్ర మతోపిన్నుంట్టుంది? ఆలోచింపుకో,” అన్నాడు బ్రాహ్మ.

“నేను బాగా ఆలోచించే ఈ నిర్ణయానికి వచ్చినయ్యా. శ్రీశైలం దగ్గర ఎవరో ఒక వు హను భావపు న్నాడట. గాలిలో అలా తేలు తు న్నాడనీ, నీళ్ళపైపుత న్నాడనీ, నిప్పుల్లో నర్చి న్నాడనీ చెప్పుకుంటున్నారు. పగలు పిరపు కర్ర టతో భక్తులను అను గ్రహిస్తూ, రాత్రి సమయాల్లో మాయమై, హిమాలయాలకు పోయి తపిస్తూ వేస్తు కుంటారట. నేను వెళ్ళి ఆ సాధు ముసంగతేవి టో తెలు సి కుని వస్తాను,” అన్నాడు.

వీరాజులోని అవేశాన్ని అర్థం చేసి కున్న బ్రాహ్మ, “నువ్వు నిశ్చింతగా వెళ్ళిరా. శీఘ్ర కాలంలో నీకు వుంచి గు ర్ర మచేరికి ఆత్మ త ప్తితో తిరిగిరావాలని దైవాన్ని ప్రార్థిస్తూ మూటాను,” అన్నాడు.

వీరాజు ఉత్సాహంగా శ్రీశైలానికి వెళ్ళే సిరికి, నిత్యానంద స్వామి ఆశ్రమం దగ్గర పేద తీర్థంలామూడి. ఆ జనసిందోహాన్ని చూసిరికి వీరాజుకు వు హనందం కలిగింది. శిష్యులు అతని సేవా చారాన్ని ఎవరంగా తెలు సి కుని, స్వామీ జీకి నివేదించారు. స్వామీ జీ అను గ్రహించాడు. శిష్యులతో వీరాజు, స్వామీ జీ మాడే ఆంతరంగిక వుందిరానికి వెళ్ళాడు.

స్వామీ జీని చూసి వే వీరాజు, “అహా, ఏమి తేజస్వి! ఏమి మచ్చస్వి!” అను కుంటూ,

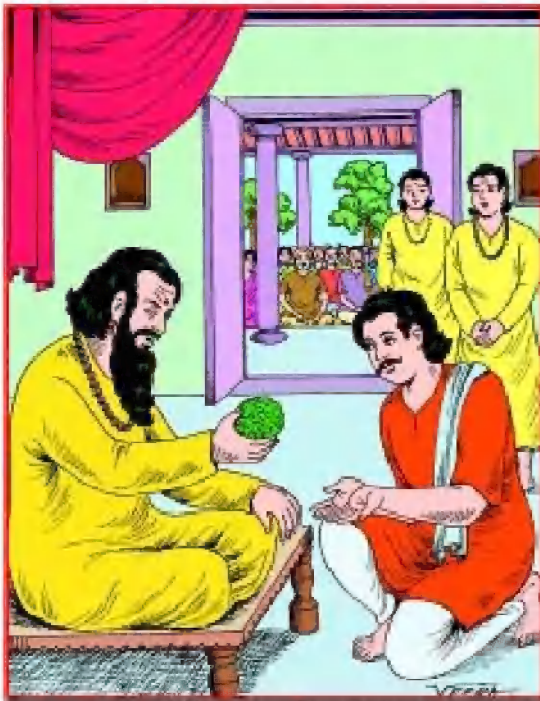

అమితమైన భక్తితో ఆయన పాదాల వుండు వాలిపోయాడు.

“లే, వీరాజూ! నీకు కొన్ని భవబంధాలు మన్నాయి. అవన్నీ వదిలిపావాలంటే కొంత కాలం సాధన చెయ్యక తప్పదు. ఆ తర్వాత ను మ్మా కోర కున్న పిరవూర్థం లభిస్తుంది. హిరి: ఓం తత్సత్!” అని ఆశీర్వాదించారు గు ర్ర మూర్త.

“అహా! నా గు రించి నిర్వజ్జులైన వీ కు అంతా తెలిసీపోయింది. ఈ జన్మతో నాకు వూ ాన్ని ప్రిసాదించండి,” అంటూ వేడు కు న్నాడు వీరాజు.

గు ర్ర మూర్తం దహసిం చేసి, “అంతా నీ చేతుల్లోనే వుంది, వీరాజూ. నీలో వైరాగ్యం పేరగాలి. ఇదు గో, ఈ ప్రిసాదం భక్తితో కళ్ళ కద్దుకుని ఆరగించు,” అంటూ స్వామీ జీ

గాలిలోకి చేర్చి చాపీ, ఒక నెతాఫిలం అందుకుని, వీరాజు చేతుల్లో ఉంచాడు .

వీరాజు ఉబ్బితబ్బిబ్బులు పొయ్యాడు . అను గ్రహిణిలం ఆరగిస్తూంటే అతడిలో ఎన్నెన్నో సింకల్సలు .

ఈ విధంగా-వీరాజు ఇల్లోదిలి, నిత్యానంద స్వామి ఆశ్రమం చేరి ఆరు నెలలు దాటింది. ఏవిధమైన సిపూ చారం తెలియ క ఊరిజనం, అతణ్ణి గురించి తలా ఒకరకంగా చెప్పకో వడం మొదలు పెట్టారు. హిపూ లయో లకు వెళ్ళి తనిస్సి చేసి కుంటు న్నాడని కొందరూ , సిన్యాస్తి ల్లో కలిసి పొయ్యా డని పు రి కొందరూ చెప్పకో సాగార . వీరాజు భార్యా, కొడు కూ, కూతు రూ , ఆ గాలికబు ర్లు వింటూ , లబో దిబో పు ని గోలపేడు తూ ఎలాగో రోజులు నెట్టుకోస్తున్నారు. బురాజు ఆ కుంటు ంబానికి అందగా నిలబడి, వాళ్ళకు ధైర్యం చెబుతూ,

ఏలోటూ రాకుండా జాగ్రత్తగా పూ స్తి కుం టు న్నాడు .

పితివీ ద మ్మిలలా ఒకరోజున వీరాజు నుండి రెండు ఉత్తరాలు వచ్చాయి. ఒకటి అతడి భార్యకు, పు రొకటి బురాజుకు: నేను శ్రీ శ్రీ శ్రీ నిత్యానంద స్వామి వారి ఆశ్రమం లో ముట్ట న్నాను . పిరపు పై జ్యగ్రు ర్లు దేమల్లు భవబంధాలను తెంపు కోపు ని ఉపదేశించార . ఇక్కడే పిరపు ప్రిశాంతంగా జీవించాలను కుంటు న్నాను . నా భార్యా పీల్లలకు భుక్తికి లోట లేకుండా ముగ్గురికి మూడెకరాల్నూ, ఇల్లూ మూచి తక్కిన పూ మి , తోట అమ్మేసీ, ఆ సోప్పుతో ఇక్కడ స్థిరపడి భక్తిసాధన చేసి కుంటాను . తగిన ధేరం పూ సీ అమృతా నికి అన్నీ సీద్ధం చేస్తా, నేను వచ్చి, పూ మి ని స్వాధీనం చేసి, తక్కిన వ్యవహారాలన్నీ చక్క బరిచి, తిరిగి వెళ్ళిపోతాను. ఈ విషయంలో నాకు, నా గ్రు మూరో తప్పి ఎవర ఏ విధంగా చెప్పినా ఎలాంటి ప్రయోజనం పుండదని గ్రహించగలరు !' అని వీరాజు ఆ ఉత్తరాల్లో రాశాడు .

ఉత్తరం పూ సీన వీరాజు భార్యాపీల్లలు గోలగోల చేస్తూ పీరాజు ఇంటికి వెళ్ళారు. బురాజు వాళ్ళను ఓదార్చి; నేను చెప్పినట్టుగా చెయ్యండి. మీ సిపు స్విపిరిష్కారపు మత్తుం దని నచ్చ చెప్పాడు. తర్వాత పీరాజు రెండు ఉత్తరాలూ తీసి కుని, గ్రాపూ ధికారి దగ్గరకు వెళ్ళాడు. ఆయ నకు బురాజు ఇదివరకే, వీరాజు విషయ పుంతా చెప్పి పుంచాడు. ఇప్పిడు ఈ రెండు ఉత్తరాలూ పూ సీ గ్రాపూ ధికారి, బురాజుతో కాబుమిచ్చించాడు .

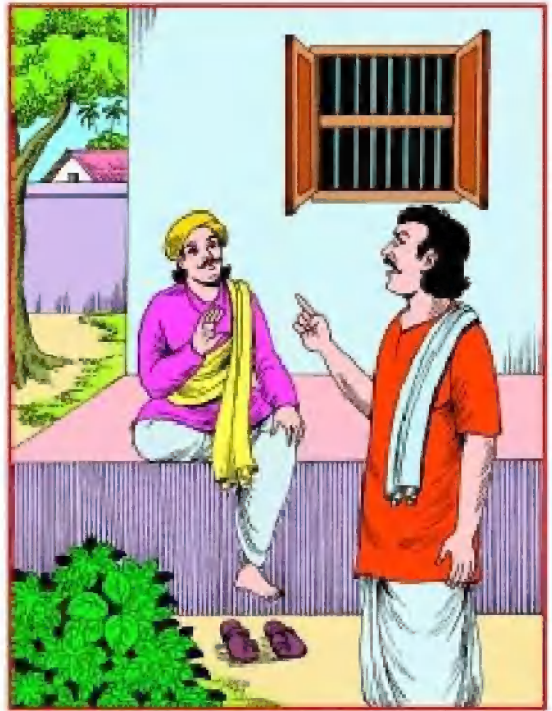
నెల తిరక్కుండా వీర్రాజు ఉర్రు కుల్లు పిర్ర గుల్ల వీధి గ్రామానికి తిరిగి వచ్చాడు. తిన్నగా గ్రామాధికారి దగ్గరకు వెళ్ళి, “అయ్యా ఇంతటి అన్యాయం, మీ త్రద్రోహం లోకంలో ఎక్కడా మాడదు. నమ్మినా ఆస్తిపాస్తిలను, భార్యాబిడ్డలను తనకు అప్పగించి వెళితే, ఈ మీ త్రద్రోహం వ్రాజు ఇంత పని చేస్తాడా? నా ఆస్తిసంతా సొంతం చేసి కుని, నా భార్యా పిల్లల్ని దిక్కులేని వారిని చేసి, ఇంట్లోంచి గొంట్లోని వీధిపాలు చేస్తాడా? వెంటనే వాడిని పీల్చి విచారణ చెయ్యండి. తగిన విధంగా వాణ్ణి శిక్షించి, నాకు న్యాయం జరిపించండి,” అంటూ గొడవ చేశాడు.

గ్రామాధికారి చాలా ప్రశాంతంగా వీర్రాజు మొహంలోకి చూస్తూ, “ఇంతకూ నీకు జరిగిన అన్యాయం మీద మీదే ఏమిటి?” అని అడిగాడు.

“ఇంతకు ముందే వ్రాజు చేసిన ద్రోహం గురించి విన్నవించుకున్నాను. నేను గుర్ర మళ్ళ అన్వేషించడానికి బయలుదేరితూ, నా ఆస్తిపాస్తిల వ్యవహారాలు కొంతకాలం చూసి పట్టన అడిగాను. ఇప్పుడా ద్రోహం నా ఆస్తి పాస్తిలన్నిటినీ తన సొంతం చేసి కున్నాడు. మరి ఇది అన్యాయం కాదా?” అన్నాడు వీర్రాజు ఆవేశంగా.

“అది సరే. ఇంతకూ మీ గుర్ర మూర, నీకు చేసిన ఉపదేశం మీదే ఏమిటి?” అని అడిగాడు గ్రామాధికారి.

“భవబంధాలన్నీ పై రిగా వదిలించుకున్నా, తిరుగులేని మోక్షసాధన మార్గం ఉపదేశిస్తావు న్నానా,” అని చెప్పాడు వీర్రాజు.

“అయితే, నీకున్న అసిలు భవబంధాలేమిటి?” అని ప్రశ్నించాడు గ్రామాధికారి నెమ్మదిగా.

“భవబంధాలంటే-భార్యాపిల్లలూ, బంధుమిత్రులూ. ఆస్తిలూ, అప్పిలూ, ఇలాంటివన్నీ,” అన్నాడు నసిగుత్తా వీర్రాజు.

“నీలోవైరాగ్యం బలపడిందని, భవబంధాలను వదిలించుకుంటున్నానని, నీ ఉత్తరాల్లో రాశామణదటయ్యా. ఇక నీకు, ‘నాది, నాకు’ అంటూ ఏమిటంటి చెప్పి? కనుక నీ మున్నీ గుర్ర మూర దగ్గరకు తిరిగిపెళ్ళి, అప్పుడే చెప్పినట్లుగా భాగవతాను చేసి కుంటూ చక్కగా తరించు. మరింత వెళ్ళిరా!” అన్నాడు గ్రామాధికారి.

“పని పై రిగాకుండా తిరిగి రావద్దని మీ గుర్ర మూర మరీమరీ చెప్పారు. నా ఆస్తి

నాకు దక్కకుండా, ఇక్కడ నుంచి కదలను ,”
మొండిగా చెప్పాడు వీర్రాజు.

ఆ పూటలకు గ్రామ ధికారి పేదగా నవ్వి,
“నువ్వనే ఆ ఆస్తిపాస్త్రులు తనవేనంటూ
బుర్రాజు దగ్గర పక్కాగా పిత్రాలు న్నాయి .
అతడికి ఇప్పడే కబురు పడతాను , సిరా!”
అన్నాడు .

“అపిత్రాలన్నీ అతడు సిస్టీచిమటాడు ,”
అన్నాడు వీర్రాజు కోపంతో ఊగిపాటు .

“నువ్వు అన్నీ వద్దనుకుంటున్నావు . నీకెం
దు కీ గొడవలన్నీ?” అన్నాడు గ్రామ ధికారి
గంభీరంగా .

“వద్దను కోవటమే విడి? కావాలనే కదా
వచ్చాను ,” అన్నాడు వీర్రాజు .

“ఏం కావాలని వచ్చావంటూ , వీర్రాజూ?
అస్తిపాస్త్రులూ , భార్యబిడ్డలూ? లేక నీ గృహం ,
అయిన చెప్పిన భాగవతసేవా? నీలోపిసరంత
మైరాగ్యం కూడా కనిపించడంలేదు ,” అన్నాడు
గ్రామ ధికారి కాస్త కట్టు మూ .

అది వింటూనే వీర్రాజు ఆలోచనలో పడ్డాడు .
గ్రామ ధికారి అడిగినదాంట్లో తిరకాసి అత
డికి అర్థమైంది .

“పు హాప్రిభూ ! నేను చేసిన పొరబాటు ,
నాకొప్పుత అర్థమైంది . నన్ను న్నించండి.
నాకల్ప తేరు పు కున్నాయి!” అంటూ
గ్రామ ధికారి కాళ్ళపై ద వీడ్డాడు .

గ్రామ ధికారి బ్రతు గా వీర్రాజును లేవ
దీసి, “సింతిషం, వీర్రాజూ! నీలో ఇలాంటి
పూర్వరావడం కొనపై నేనూ , బుర్రాజూ ఈ
నాటకమూ డాం . నీ ఆస్తికీ , నీ కుటుంబానికీ
చిన్నమెత్తు నష్టం కూడా లేదు , పూ డు!”
అంటూ అతణ్ణి లోపలి గదిలోకి తీసి కు
వెళ్ళాడు . అక్కడ బుర్రాజూ , వీర్రాజు భార్య
పిల్లలూ అత తగా అతడికోసం ఎదురు
పూస్తూ నిలబడి మన్నారం .

బుర్రాజూ , వీర్రాజును కౌగలించు కుని,
“నీకు అప్పడే చెప్పబోయాను ; కానీ
వినేస్తే తిలో లేవనిపై గు కున్నాను . నీకు కావల
సింది ఇచ్చేవాడు , నీకు గురు మాత్రమే
గానీ, నీ నుంచి అశించేవాడు బర మాత్రమే
తప్పి, గురు మాత్రమే అమాత్ర ?” అన్నాడు
చిన్నగా నవ్వుతూ .

వీర్రాజు సీగ్గుతో తలదించు కుని చేతులు
జోడించాడు .

చందమామ క్విజ్ - 6

Co-sponsored by
Infosys FOUNDATION,
Bangalore

అన్ని సరైన సమాధానాలు
రాసిన ఒకరికీ బహుమతి
రూ. 250లు.*

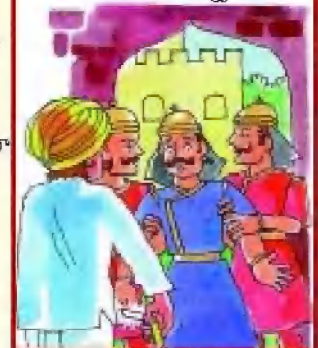
ఈ క్విజ్ లో అడిగే ప్రశ్నలన్నీ 2005 జనవరి-
డిసెంబర్ మధ్య వెలువడిన చందమామ
సంచికలలోని కథలు, స్థితితుల నుంచే ఉంటాయి.
చదివినవి జ్ఞాపకం ఉంటే వీటన్నిటికీ సమా
ధానాలు వెంటనే స్ఫురిస్తాయి. లేకుంటే పన్నెండు సంచికలను పక్కన పెట్టుకుని తిరగిస్తే ఇట్టే
తెలిసిపోతాయి. కనుగొనడం కూడా చాలా సరదాగా ఉంటుంది.

*సరైన సమాధానాలు రాసినవారు ఒకరికన్నా ఎక్కువ
మంది ఉన్నట్లయితే బహుమతి మొత్తం వ్రా ద్వారా
తీసిన ఐదుగురికి సమానంగా పంచబడుతుంది.

మీరు చేయవలసిందేమంటే : 1. సిపూ ధానాలు రాయండి. 2. వీరబుర్రు, వయస్సి (16
ఎళ్ళలోమీదానా), పీనకోడతో సిహా ప్రి ర్తి చిర్ర నాపూ రాయండి. 3. ఒక కుటుంబంలో ఒకరు
పూత్రపు పొల్లనాల్. 4. చందాదారు అయితే, ఆ నంబర్ రాయండి. 5. కవర్ర వీరుందమామ
క్విజ్-6 అని రాసే, చందపూ పు ప్రి ర్తి చిర్ర నాపూ రాసేపూ కుపింపిండి. 6. జూలై నెలాఖరులోగా
వీ ఎంట్రీ మాకు అందాలి. 7. సెప్టెంబర్ నెల సంచికలో ఫలితాలు వెలువడతాయి.

1. "పితి మీసాలకోసం అచంచలమైన విశ్వాసంతో, ద థ నిర్ణయంతో ఎలా ప్రియ
త్నించావో ఇప్పిత్తూ అలాగే ప్రియ త్నించు. తప్పిక విజయం సాధించగలమా" అన్న
సాధు మరలహాపు అచరణలోపెట్టి, తనకుపూ ర్తి డికిలపూ దరాలతో విద్యాబు ధ్దులు
నేర్పి ప్రయోజకుణ్ణి చేసిన రాజెవరు? ఏ కథలో
తారసిపిడతాడు ?
2. ప్రిపించంలోకెల్లా అతిప్రాచీనపుర్ర చవు ర్తి శ్రీ ధీ
కరణ కేంద్రం పు నదేశంలో ఎక్కడ ఉన్నది?
3. అక్కర ఏ ప్రాయంలో సీంహాసినాన్ని అధిష్టించాడు ?
4. దక్కపు పీరభూమిలోని అతి పాడవైన నది ఏది?
5. ప్రిపించ అహార దినోత్సవం ఎప్పుడు జర్ర పూ
కుంటారు ?
6. గజల్ జన్మస్థానం ఏది?
7. పుంట్టపు దటి సారిగా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడిగా
ఎన్నికయిన పు స్త్రీ ఎవర్ర ?

8. ఈ చిత్రం ఏ కథలో
చోటు చేసి కున్నది?

అమృతసిద్ధి

బ్రహ్మదత్తుడు కాశీరాజ్యాన్ని పాలించే కాలంలో, సామంతరాజులు నడిరాయి వద్ద నాగార్జునుడు సేవకులతో బోధినితీర్పులు పుష్పపుంత్రిగా ఉండేవాడు.

నాగార్జునుడు దయాళువైన, దానశీలుడు అసామర్థ్యం గాంచాడు. అంతేకాదు, రసాయన శాస్త్రంలోనూ, ఓషధిజ్ఞానంలోనూ గొప్పనిధి. అతడు, రసాయనిక ప్రయోగంలో ఒక రహస్య యోగం కనిపెట్టి, తనకూ, రాజుకూ జరుపు రక్షణలు లేకుండా చేసి కున్నాడు.

ఒకనాడు అతని కొడుకులలోకెల్లా తనకు ప్రేమాస్పదుడైన సామదేవతను చనిపాపడం తటస్థించింది. కుమార్తె డివామనాగార్జునుడికి అంతు లేని దుఃఖం కల్గించింది. సిహిజంగా కరుణాశ్రువైన నాగార్జునుడు, “ఇక మీదట లోకులలో నీ రుషి నేడే ఉండకూడదు. పురణం ద్వారా ఎవరూ శోకించకూడదు. అందుకు తగిన ఉపాయం కనిపెట్టాలి,” అని ఆలోచించసాగాడు.

“రసాయనాలతో అమృత వ్యయంతో కూడు కున్నవిని. అందు వల్ల సామన్యజనులకు కూడా అందుబాటులో మూడేమూ లికలతోనే అమృతం తయారు చేయాలి. అప్పడే ప్రజలందరూ కూడా శోకానికి లోను కాకుండా నిఖంగా మూడగలర,” అని నాగార్జునుడు నిశ్చయించాడు.

నిశ్చయించికొని ఓషధుల సంపిఠంతో అమృతం తయారు చేయడానికి పనిచేసాడు. తనకున్న శాస్త్రపరిజ్ఞానాన్నంతటినీ వినియోగించి అనేక పరిశోధనలు చేశాడు. చాలావరకు ప్రక్రియలన్నీ పూర్తి అయ్యాయి. నాగార్జునుడు డియట్ను చివరి ఘట్టానికి వచ్చింది. ‘అమృతకల్పం’ అనే మూలిక ఒక్కటి చేర్చాలి.

అంతలో, ఈ సింగతి దేవేంద్రుడికి తెలియ వచ్చింది. వెంటనే దేవేంద్రుడు అశ్వినీదేవతలను పిలిచి, “మీరు ఇప్పడే భూలోకానికి పౌరు, ఎలాగైనా నాగార్జునుడు తలపెట్టిన

‘అమృతయోగం’ సీద్ధించకుండా చేయాలి. సావు దాన బేధ దుండోపాయా లన్నిటినీ ప్రయోగించండి. తక్కిన పిని నేను చూస్తాను,” అన్నాడు.

అశ్వినీదేవతలు పూర్వ రూపాలతో భూలోకానికి దిగి వచ్చి, నాగార్జునుణ్ణి దర్శించి, కుశలప్రిశ్నలు ప్రారంభించారు. “పుంత్రి పితామహ, రాజ్యాలనే తల్లకింధ్రులు చేయగల యుక్తులు తెలిసిన ఘనుడవైన నీకు తెలియని విషయం లేదు. కాని ఇప్పిడు బ్రహ్మసింకల్పానక నిరోధం కల్గించడానికి సాపేక్షిస్తూ న్నామచూ నమూ ధర్మగతి అర్చన పురణాన్ని నువ్వు, ‘అపు తస్మిద్ధి’ చేత ప్రితిబంధించి నట్లయితే, సిష్టపిరిపాలనే తార్చు పూర్వ మాత్రం ది కదా? పూ నమత్తు ఒక్కతూ చావకుండా మాటే, ఎన్ని లోకాల్లోనా సిరిపాగలవా? పేగ్గా, దేవతలు చేయవలసిన ఈ గొప్ప కార్యం పూ నమమాత్రుడవైన నువ్వే సాధించడానికి ప్రి ను కుంటే, దేవతలకూ, పూ నమతకూ వ్యత్యాసం ఏదైనా మాట్టుందా? ఇంతకూ నీ కొడుకు చనిపోయాడనే దుఃఖంతోనే కదా ఇంత పిని చేస్తున్నావో! నీ కుమారుడు భూలోకం వదిలినా, స్వర్గంలో ని ఖంగానే మన్నాడు,” అని ధర్మబోధ చేశారు.

ఈ పూటలు నాగార్జునుడి పునస్సుకు అంతగా తప్తకలిగించలేదు. తను చేస్తున్న పిని తప్పి అమత్తుండా కాదా అన్న ఆలోచనలో పు నిగిపొయాడు.

ఆ సమయంలోనే చిరాయు పుత్రుడైన జయశునుడి యువరాజ్యాభిషేకానికి ఘన మైన ఏర్పాట్లు జరిగినై.

ఈ లోపల, వద్దబ్రాహ్మణ పూరిలో భూలోకానికి చేరుకున్న దేవేంద్రుడు జయశునుణ్ణి సిద్ధిపించి, ఇలా అన్నాడు: “నాగార్జునుడు తయారై చేసిన రసాయనికలవనలల నీ తండ్రికి జరాపు రణాలే లేవగదా! అట్లు మంటిప్పిడు నువ్వు వరాజుగా మాడి పాలవలసిందే కాని, నీకు రాజ్యార్హత ఎప్పటికీ కలగదు.”

ఆ పూట విన్న జయశునుడు విచారంతో కుంగిపోయాడు. అప్పిడు ఆ వద్దబ్రాహ్మణుడు, “నాయనా, ఈపాటిదానికే భేదమిడుకు. నీ కొరిక నెరవేరడానికి సులువైన ఉపాయం ఉన్నది. రోజూ భోజనం పుండు, ఎవరేమి అడిగినా లేదనకుండా ఇవ్వడం నాగార్జునుడికి పూర్వాల. రేపు నువ్వు ఆ వేళకు వెళ్ళి, ఏమాత్రం జంకకుండా, “నాకు నీ తల కావాలి!” అని అడుగు. తరవాత ఏం జరుగు

త్రందోనప్యేచూర్ధ్వమాని,” అనివున్నకు నచ్చేటట్లునూరిపాశాడు.

రాజ్యకాంతోమన్నజయ్యనువువువు నాథుభోజనాలవేళనాగార్జునుడివద్దకువెళ్ళి, సిరిగ్గావద్దువుచెప్పినట్టేకోరాడు. నాగార్జునువువుకొంచెవునూసొంశర్చుంచకుండా, తనకత్తిజయ్యనువుడిచేతికిచ్చి, “నాయనా! తలతెగ్గట్టితీసికో! భయపడకు,” అన్నాడు. రసాయనప్రభావంవల్లనాగార్జునుడిశరీరంవజ్రకాయవుమూడడంవల్లజయ్యనువువుఎన్నిసార్లునరికినా, కత్తితూలుతూమూడిగాని, నాగార్జునుడితలవూత్రంతెగలేదు!

ఈసివూచారంఒక్కతటిలోరాజుకు తెలిసీ, ఆయనఆత్రంతోపరుగెత్తివచ్చాడు. కొడుకుచేస్తున్నపనికివిచారించి, వానినివారింపిబోయాడు.

అప్పిదునాగార్జునువువు, “వుహారాజా, యువరాజుకోరినకోరికకుపైర్వాపిరాలు అన్నీనాకుతెలుపు. అతడునివిత్తత్రువుకనుకఅతడినిఆటంకపిరచవద్దు. ఇప్పటివరకూగతజన్మలలోనేనుతొంభెళ్ళొమ్మిదిసార్లు, లేదనకుండానాతలకొట్టిఇచ్చిమా

న్నాను. ఇదిసూరపది. ఈకొంచెంలోమెనుకుజవేశాననిఅపిక్కిరిరాకుండావూటదక్కించవలసినభారంమీపేమన్నది,” అంటూఅఖరిసారిగాభక్తితోరాజునుఆలింగనంచేసికున్నాడు.

తరవాతతనవద్దనున్నవూలికలలోఒకటితీసి, కత్తికిరాసి, జయ్యనువుడితో, “ఇప్పిదుకొట్టునాయనా,” అన్నాడు.

జయ్యనువువుఈసారికత్తితోనరకగానే, నాగార్జునుడితలకాడనుంచివైడినకవులంలాగాకిందపిడింది!

ఆదశ్యంచూడలేక, రాజుకూడాప్రాణత్యాగంచెయ్యడానికిసీద్దవుయ్యిదు.

అప్పిదు, కిందపిడిననాగార్జునుడిమొండితల, “రాజా, విచారించకు! ఎన్నిజన్మలకైనానీతోనేమూటాను,” అంటూప్రాణంవిడిచింది.

రాజుపూర్తివిరాగిఅయ్యాడు. వెంటనేకొడుక్కుపిట్టాభిషేకంచేసి, తనుతపిస్సిచేసికోడానికిఅడమూకువెళ్ళిపోయాడు.

ఈవిధంగాజయ్యనువుడికిరాజ్యంలభించింది. దేవేంద్రుడివైహింసెరవేరింది.

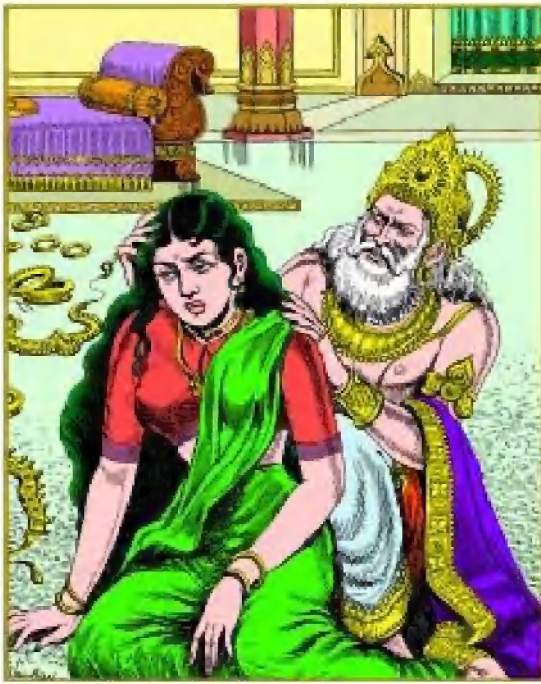
రామాయణం

“రావుణ్ణి అడవులకు నెట్టి భరతుడికి రాజ్యాభిషేకం జరిగే ఉపాయం నేను చెబుతాను. వినినేను చెప్పినట్టు నడుచుకో. ఒకప్పుడు దేవాసుర యుద్ధంలో ఇంద్రుడికి నీ భర్త సింహాసనం వెళ్ళాడు. ఆయన వెంట నీవై వెళ్ళావు. దండకారణ్యంలో మత్స్య ధ్వజాడలే వైజయంతం వద్ద శంబరుడనే వుహులశాలి అయిన అసురుడితో నీ భర్త గొప్పగా యుద్ధంచేసి గాయపడి మూర్ఛిల్లాడు. అప్పుడాయనను నీమూర్ఛుద్ధరంగం నుంచి పూరంగా తీసి కుప్పాయి, ఆయన ప్రాణాలు కాపాడమన్న హితైసినాక ఆయన నీ సేవకు సంతోషించి, నీకు రెండు వరాలిచ్చాడు. కానీ వాటిని నీమతరవాత కోర్క కుంటానన్నామా? సింఘటన జ్ఞాపకం ఉన్నదికదా. పూతావా? ఇప్పుడా రెండు వరాలూ కోర్క కునే సిప్పుయం వచ్చింది.

రావుణ్ణి పిద్ధాలు గేళ్ళు అడమలకు పింపి వునీ, భరతుడికి పట్టాభిషేకం చెయ్యమనీ నీ విప్పుడు నీ భర్తను కోర్క!” అని వుంధర కైకెయికి హితమైపింది.

కైకెయి, పాపిం, సింహజంగా వుంచి స్విభావం కుడేగాని, వుంధర చేసిన బోధనతో ఆమె వున్న పేడదారి పడింది. ఆ వుంధర తన తలలో ఒక చెడ్డ భావం ప్రవేశపెట్టడంతో బాటు ఆ ఆలోచన సొంత కులవుయ్యే ఉపాయం కూడా చెప్పింది.

కైకెయి వుంధరను, “నిజంగా నీ వెంత తెలివెగల దానా! నా వులు నీమకోరినట్టుగా మరెవరూ కోర్క గదా!” అని ప్రశంసించింది. అప్పుడు వుంధర సలహాతో తన నగలన్నీ తీసివేసి, చిరిగిన కోక ఒకటి పుట్టుకుని, కొవ్వగ హానికి వెళ్ళి, కటిక నేల పీద అలిగిన దానిలాగా పిడు కున్నది.

“నీ భర్తనిన్ను చూడవచ్చునున్ను కంటికి వుంటికి ఏకధారగా ఏవు మానీ కోపంగాని, నీ శోకంగాని రాజు కొంచెమైనా భరించలేడు. వాటిని పొగిట్టటానికి ఆయన తన ప్రాణాల నైనా ఇస్తాడు. నేను చెప్పిన రెండు వరాలూ ఇచ్చినదాకా నీవు వైత్రబడకు! నీకు వ్రణలు, వూణిక్యాల్లా, పుత్ర్యాల్లా, బంగారవూ ఇస్తానంటావు. అక్కర్లేదని బెట్టు చెల్లు. బాగా ఆలోచించుకో, భరతుడు పిడ్డాలు గేళ్ళు రాజ్యపాలన చేసినాక అతన్ని ఎవరూ రాజ్యాధికారులనుంచి కదిలించలేరు,” అన్నది వుంధర.

“ఆ శంబరాసురుడి కన్న నీ కెక్కువ తంత్రాలు తెలుపు గదే!” అని కైకెయి వుంధరను మెచ్చుకున్నది. తన భర్త తనకు వరాలివ్వని పింట్లో చచ్చిపోవటానికి కూడా అమె నిశ్చయించుకున్నది.

దశరథుడు రావు పట్టాభిషేకం త్వలకాజ్ఞ ఇచ్చి, ఈ శుభవార్త కైకెయికి తానే స్వయంగా తెలియ ఉద్దేశంతో కైకెయి శయనగహనికి వచ్చి, అక్కడ అమె లేకపోవటం చూసి అశ్చర్యపడి, “కృత్య, ఎక్కడ న్నామా?” అని పీలించాడు. జవాబు లేదు. ఆయన అంతఃపీఠ ద్వారం దగ్గరికి వచ్చి అక్కడి ద్వారపాలకను, “కృత్య ఎక్కడ?” అని అడిగాడు.

ద్వారపాలిక భయంతో చేతులు జోడించి, “ప్రిభూ, వారు కోపిగ హింలా ఉన్నార,” అని చెప్పింది.

దశరథుడు కలవరపెట్ట తూ కోపిగ హనికి వెళ్ళి, అక్కడ నేలపై పడుకుని ఉన్న కైకెయిని చూశాడు. “ల” వరహాల విలు వడను పుత్ర్యల హారాలూ, ఇతర అభరణాలూ నేలపై చెల్లాచెదురుగా పడి ఉండి, అకాశంలో నక్షత్రాలలాగా మెరుస్తున్నాయి. దశరథుడు కైకెయిని సివ్వి పించి ఎంతో ప్రేమతో అమెను బుజ్జగిస్తూ, “దేవీ, నీ కెందుకిలా కోపం వచ్చింది? ఎవరివ్వి ద? ఎవరన్నా నిన్ను తిట్టారా? అమతూ నించారా? ఒంట్లో సరిగా లేదా? వైద్యులను పీలిపించనా? ఎందు కేవు స్తామా ఊరు కో! కావాలంటే నీ ఇష్టం వచ్చిన వాళ్ళను దండి స్తాన! నిర్దోషి ల్నా సిత! నీ కోసం ఏ దరిద్రుణ్ణి అల్లు నా ధనికుణ్ణి చేస్తాను. నీకు నాతోబాటు వు గిలిన వారంతా విధేయ్యు ల్నా ఉండగా ఈ దుఃఖం దేనికి? నీ కోరిక ఏమిటో చెప్పు; నా ప్రాణాలు ఒడ్డి అల్లు నా సితే, ఆ కోరిక తీరు స్తాన! లే, కైకెయీ, లే!” అన్నాడు.

ఈ మాటలు విని కైకెయి, “నా కెవరూ అపికారు చెయ్యలేదు, అవమానమూ చెయ్య

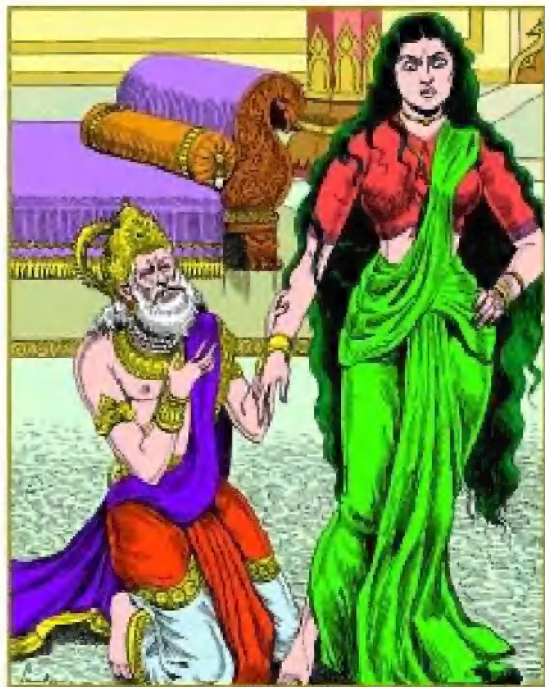
లేదు . నా కొక కొరిక ఉన్నది. దానిని మీరు తీర్చిస్తానని ప్రీతా ఇం చేతుట్టలు తే చెబుతాను ,” అన్నది.

దశరథు డీ వూటలకు చిరు నవ్వునవ్వి, కైకేయి జుట్టు చేతితో నిప్పు రు తూ , తన ప్రాణంతో సమానమైన రాముడిపైన ఒట్టు పేట్టుకుని, అప్పు కొరిక తీర్చటానికి ప్రీతా ఇం చేశాడు .

అప్పుడు కైకేయి దశరథుడికి శంఖరాన్ని రు డితో జరిగిన యుద్ధాన్ని, మూర్ఛితుడై ఉన్న నిపు యి లో తాను ఆయనను రోంచి పూరంగా తీసి కుప్పారు పిరిచర్యలు చేసిన విషయాన్ని, ఆ సమయంలో ఆయనరెండు వరానిస్తానని కోరపు ంటే తాను తరవాత కోరుకుంటానన్న సింగతి జ్ఞాపికం చేసింది. తరవాత ఆ వరాలురెండూ బయట పెట్టింది: రావు డికి జరగబోతున్న పట్టాభిషేకాన్ని భరతు డికి చెయ్యాలి, రావు డు నారబట్టలనూ , క స్థాజినాన్ని, జడలనూ , పు నివే పొన్నీ ధరించి పిద్దాలు గేళ్ళ దండకారణ్యంలో నివసించాలి!

ఈ వూటలు ఎంటు ంటే దశరథు డి కేదో భయం పిట్టుకొచ్చింది, స్పి హితప్పినట్టు ల్లింది. కాళ్ళూ, చేతు లూ వణికాయి . బాధతో నిట్టూర్పులు ఎత్తు న్ని, ఆయన కైకేయిని నానాతిట్లా తిట్టాడు .

“నీమారాజకుమార్తె వన్న కుని తెచ్చి ఇంట్లో పేట్టుకున్నాను . కాని నీమచిపిం కక్కే పొప్పు మానిన్ను తల్లిగా పూసి కుంటాడు గదా, ఆ రావు డికి ఇంత ద్రోహం ఎలా తల పేట్టామో నేను నీకేం ద్రోహం చేశాను ? ఏ

వు హాపాతకం చేశాడని రావు ణ్ణి అడవికి పింపిను ? నా ప్రాణాలనైనా వదలగలను గాని రావు ణ్ణి పూడకుండా బతకలేనే! ఈ దిక్కు పూలిన ఆలోచన పూను కో! నీ కాళ్ళ పేట్టు కుంటాను , నన్ను కరుణించి ఈ వరం అడగకు. భరతుడంటే నాకు ప్రేమ లేదేమోనని పిరి చెయ్యటానికి ఇలా అని ఉంటాను. రావు డు చేసినటువంటి నూ రోవంత కుడా భరతు డు నీకు చెయ్యలేదు. నీకు రాముడి కంటే భరతుడెక్కువ అంటే నేను నమ్మును. నీ వూటలతో నన్ను చాలా బాధపట్టామా పూ డూ , నేను పు నిలివాణ్ణి. కాటికి కాళ్ళ చాపు కొని ఉన్నాను . కావలొన్న పూ ండల పుంతా తీసి కో. కాని రావు డిపేపూత్రం ఆగ్రహించకు. నీకు చేతులు బోడించి నవు స్కారం చేస్తాను ,” అని కైకేయిని దశరథు డు ఎంతోమిశేరు కున్నాడు .

దశరథుడు ఇలా దిగజారిపోతున్న కొద్దీ కైకేయుకి ఆగ్రహం రెచ్చింది. మొదట వరాలిస్తాననీ, కోరిక తీర్చుస్తాననీ ప్రివూణాలు చేసే ఇష్టిత్రు దశరథుడు బేలగా పూట్లాడటం రాజకులానికే కళంకమని ఆమె అన్నది. తన వరాలన్న ఉపసింహిరించుకొననీ, రావుడి పట్టాభిషేకం జరిగే పింట్లో తాను చచ్చి పోతాననీ అన్నది.

దశరథుడు పూనసేక వేదనతో డూంపుకు పోయాడు. ఎట్టువంటి విషివు పిరిస్థితి! “నాయనా, అడవికి పోరా!” అని రావుడితో ఎలా చెప్పటం? కైకేయు కోరిక ప్రకారం రావు పట్టాభిషేకం పూస్తే ఇతర రాజులంతా, “పట్టాభిషేకం చాలా బాగా చేశారే?” అని చాళన చెయ్యరూ? కౌసల్య ముఖం ఎలా చూడటం? ఆయన తనలో తాను దుఃఖించాడు, కైకేయుని తిట్టాడు, బలిమాలాడు,

పుధ్య పుధ్య పూర్ణపాయాడు. ఆ రాత్రి ఆయనకు భయంకరమైన స్వకాలరాత్రిలాగా గడిచి తెల్లవారింది.

వసీష్ఠుడు తన శిష్యులతోసిహా రాచనగరకు వచ్చి, దశరథుడి అంతఃపిత వాకిలి దగ్గర సుమంత్రుడెదురుకాగా, తాను వచ్చిన సింగతి రాజుగారికి చెప్పమన్నాడు. పట్టాభిషేకం ఏర్పాట్లన్నీ ప్రియై అయ్యాయనీ, రాజుగారు కదిలిరావటమే వ్యవధి అనీ వసీష్ఠుడు చెప్పగా సుమంత్రుడు త్రవ్వచ్చగా అంతఃపితం ప్రవేశించాడు.

సుమంత్రుడు వచ్చుతూ కావటంచేత, రాజుగారికి ఆచార్యులు త్రుడు గనకా, ఆయనను ఎవరూ అడ్డరు. ఆయన తిన్నగా రాజుగారున్న చోటికి వెళ్ళి, రాజుగారి పునస్థితి ఊహించక, ఆయన నిద్రపాతున్నాడవు కుని, “వుహరాజా, లేవండి. సూర్యోదయం కూడా అల్లుంది. రావు పట్టాభిషేకం జరిపించువానికి అందరూ తవు రాక కోసం చాలా సమయాలు ఎదురు చూస్తున్నారు,” అని చెప్పాడు.

దశరథుడు శోకంతో వాచి ఎర్రగా ఉన్న కళ్ళతో సుమంత్రుణ్ణి చూసి, “సుమంత్రా, నన్ను నీ పూటలతో ఇంకా ఎందుకు దుఃఖపడతావా?” అన్నాడు.

దశరథుడు దుఃఖంలో ఉన్నాడని తెలియగానే సుమంత్రుడు చేతులు జోడించి, రెండడుగులు వెనక్కు వేశాడు. దశరథుడు సుమంత్రుడితో పూట్లాడేస్థితిలో లేనందున కైకేయు, “సుమంత్రాడా, తెల్లవార్లు పూహా రాజుకు రావు పట్టాభిషేకపున్న ఆనందంతో నిద్రలేదు. ఇప్పడే కాస్త కున్నకు పట్టింది.

నీమాచెళ్ళి రావు ణ్ణి పీలు వు కురా. ఇదే రాజుగారి అజ్ఞ అను కో,” అన్నది.

“రావు ణ్ణ ఇక్కడికి వచ్చి పట్టాభిషేకం చేసి కుంటాడు కాబోలు!” అను కుంటూ సువుంత్రి ణ్ణ అక్కడి నుంచి కదిలాడు. నగరపుంతా ఉత్సవంలాగా కోలాహలంగా ఉన్నది. రాజసింహు జనంతో కిక్కిరిసి ఉన్నది. రాజులందరూ కాపుకలు తెచ్చారు. వారు తమ లోతావులు, “రాజుగారు కనిపించరు. వును వచ్చిన సంగతి వారికెలా తెలియడం?” అను కుంటున్నారు. సువుంత్రి ణ్ణ వుర్యాదగా వారిని పిలకరించి, “తావుంతా వచ్చిన సంగతి నేను వుహారాజు గారికి తెలియ జేస్తాను. వారి దగ్గరికి రావు ణ్ణ తీసి కు పోతున్నాను,” అని చెప్పాడు.

అయినపు థీ వెనక్కు తిరిగి దశరథుడి అంతఃమిత్రానికి వెళ్ళి, దశరథుడు పడుకుని ఉన్న చోటికివేరి, “వు హారాజా, విజయో భవ. రాత్రిగడిచి, తెల్లవారి, సూర్యోదయం కూడా అయింది. వీ కోసం బ్రాహ్మణులూ, గుణా పితులూ, పిట్టలంతాని పేదలూ ఎదురు వూస్తున్నారు. నిద్రవేలు కుని జరగవలసిన కర్మకాండ జరిపించండి,” అన్నాడు.

“రావు ణ్ణ తీసి కు రవుక్మ కైకెయి నీతో చెప్పేనే? తీసి కు రాకుండా ఎందు కు మచ్చామఱి ఆమె అజ్ఞ నా అజ్ఞ కాదా? నేను నిద్రపొవటం లేదు. వేలు కు నే ఉన్నాను. వేగిరం రావు ణ్ణ తీసి కురా!” అన్నాడు దశరథుడు.

సువుంత్రి ణ్ణ చిత్తమని చెప్పి, రాజుకు నవు స్కారంచేసి, “ఏదో గొప్ప ఏర్పాద జరగ

బోవున్నది!” అని తనలో తాను సంతోషపెట్టుతూ, రాజవీధి వెంట జను ఉత్సాహంగా పట్టాభిషేకం గురించి అనుకునే మాటలు వింటూ రావుడుండే నగరు కు రథం తోలుకుని వచ్చాడు. అక్కడ జనుగ్రంథి గ్రంథిలుగా చేరి ఉన్నారు. రావుడి అంతఃపితం చుట్టూ ఏనగ్రలూ, గ్రలాలూ, సేనకులూ, వుంతులూ కిటకిటలాడుతున్నారు. సువుంతుడు వారి నందరినీ తోసుకుంటూ వెళ్ళి, రావుడుండే ఏడంతస్తులపై ఏడవ ప్రవేశించాడు. తాను వచ్చినట్లు రావుడికి కబురు పంపి, అతని అనువు తో రావుడుండే చోటికి వెళ్ళాడు.

రావుడు చక్కగా అలంకరించుకుని బంగారు చక్కిప్పేకూపుని ఉన్నాడు. నెతపెక్కినే నిలబడి ఎంజావుర వీస్తున్నది. సువుంతుడు అతన్ని నిప్పిపించి, నవుస్కిరించి, “తండ్రిగారు కైయి అంతఃపురంలో ఉన్నారు. నిన్ను చూడాలంటున్నారు,” అని చెప్పాడు. ఈ మాటలు విని రావుడు ఆనందంతో పొంగిపోయాడు. అతను నెతను లోపలికి పంపి, పట్టాభిషేకానికి చేసిన అలం

కారాలన్నిటితోనూ సువుంతుడి వెంట బయలుదేరాడు.

రావుడు మిత్రులు పిరిచిన రథం ఎక్కి కూచోగానే, లక్ష్మణుడు కూడా వెనకగా ఎక్కి, ఒక చేత్తో అన్నగారికి చిత్రం పట్టి, రెండవ చేత్తో చావురం వీచాడు.

రావుడి వెనకగా గుర్రాలూ, ఏనుగులూ ఎక్కిన రోతులూ, కోలాహలంగా వేలకొద్దీ జనమూ నడిచారు.

రావుడి రథం దశరథుడి నగరు ప్రవేశించి, మూడు ప్రాకారాలు దాటి నిలిచి పొల్లింది. తన వెంట వచ్చిన బలగమూ, ప్రజలూ అక్కడ నిలిచిపోగా, రావుడు కాలినడకన వురి రెండు ప్రాకారాలు దాటి దశరథుడి అంతఃపితం ప్రవేశించాడు.

ఒక అందమైన ఆసనంపైన దశరథుడూ, కైయి కూపుని ఉన్నాడు. రావుడు తండ్రి కాళ్ళకూ, తరవాత కైయి కాళ్ళకూ నమస్కరించాడు. “రావూ,” అంటూ ఏదో చెప్పబోయి, దశరథుడు గొంతు పెగలక, కళ్ళి మూత పడి, కన్నీరు కారే స్థిరమై ఖంతో వివశుడయ్యాడు.

దొరలు-దొంగలు

ఒక ఊళ్ళో భూషియ అనే భూస్వామికి విరూపిణుడనే పేళ్ళిద్దరు వచ్చిన కొడుకు ఉండేవాడు. అతను రాత్రివేళ తమ ఇంటి వెనక రావిచెట్టుకింద నిద్రపోయేవాడు. తెల్లవారి లేస్తూనే చెట్టుమీది పక్షులను చూసి ఆనందించేవాడు. ఒకరోజు ఉదయం విరూపిణుడనిద్ర లేస్తూనే చెట్టుమీది పక్షులను చూసి, కెవ్వరు అరిచి, స్పృహ తప్పి పడిపోయాడు. ఆ కేకకు భూషియ ఇంట్లో నుంచి వచ్చి, కట్టలా పడిఉన్న కొడుకును నొక్కర చేత ఇంట్లోకి చేర్పించాడు.

కొద్దిసేపటికి విరూపిణుడికి స్పృహ వచ్చిందిగాని అతను పీచ్చిపూపిలు చూస్తూ, పులి తప్పినవాడిలా పూట్లాడసాగాడు. విరూపిణుడి స్థితిపూసే భూషియ కంగారు పడటానికి పురోకారణం ఏమిందో, ఆ రోజే ఎవరో అతన్ని పేళ్ళిద్దరూ చూడవస్తానన్నారట. భూషియ వాళ్ళకు ఒకవారం తరవాత రమ్మని కబురు చేసి, పక్కంటి వైద్యుడు కరటయ్యను పిలిపించాడు.

కరటయ్య పీల్లవాణ్ణి పిలిపించి, “అనారోగ్యం ఏమీ లేదు, ఏపీశాచపున్నా పిట్టకున్న దేమో? లేక ఏ దయ్యంనో, భూతాన్నో చూసి దుడుపుకున్నాడో? పురులోకికొత్తా మచ్చినసాధ మత చూద్దాంపిదండి” అన్నాడు భూషియతో.

ఇద్దరూ పురానికి వెళ్ళారు. ఆ సమయంలో నికి దయ్యంపిట్టనవాడెక్కడున్నాడు. సాధు మాటలు పూర్తి గిరికిలు కొడుకున్నాడు. సాధు మాటాణ్ణి తన చేతిబెత్తంతో తల మీద పూర్తి సార్లు తాటిం చాడు. వెంటనే దయ్యం దిగిపోయింది. భూషియకు సాధు మాటల గురి కుదిరి, ఆయనకు తాను వచ్చినపని చెప్పాడు.

సాధు మాటంతా విని కళ్ళిద్దరూ పురి కుని తెరిచి, “నీ కొడుకు ఏ దయ్యంనూ, భూతంనూ పిట్టలేదు. ఎవరో గిట్టనివాళ్ళు చేతుబడి చేర్చిం చారు. వీ ఊళ్ళో ఎంత మంది పురంత్రగాళ్ళు న్నారే?” అని అడిగాడు.

“ఇద్దరో, స్వామీ! శుభవ్యాస, సాంబయ్య!” అన్నాడు భూషియ.

“వారిలో ఒకరు ఈ పిని చేసే ఉండాలి. నీ కొడుకు చికిత్స చెయ్యవుని ఇద్దర్నీ అడుగు. ఎవరు వైద్యం చెయ్యటానికి ఒప్పుకుంటే వాడిని నాకు వచ్చి చెప్పు,” అన్నాడు సాధు మా

భూషియ్య, కరటయ్య ఇంటికి తిరిగి వచ్చి, భూతవైద్యులిద్దరినీ పిలిపించారు. శరభయ్య ఎర్రా మిణ్ణి చూడగానే పేదవి విరిచి, “ఈ చికిత్స నా వల్ల కాదు, నాకంత శక్తి లేదు,” అన్నాడు. అతను వెళ్ళాక సాంబయ్య, “నేను చికిత్స చేస్తాను. ఇది ఎవడి పినో, ఈ రాత్రి అంజనం వేసే నేను కనుక్కుంటాను. శరభయ్య దబ్బకు గడ్డి తింటాడు. ఈ పాత్ర పిని వాడిదే అని నా అనుమానం. అందుకే తన వల్ల కాదని చెప్పి, చల్లగా జారుకున్నాడు. ఈ దెబ్బతో వాడి అంత తేల్చుతాను,” అన్నాడు.

సాంబయ్యను పింపించి, భూషియ్య సాధు మాకుద్దకువెళ్ళి, చికిత్స చెయ్యటానికి సాంబయ్య ఒప్పికోవటమే గాక, ఇది శరభయ్య పినే అని శంకిస్తున్నట్లు కూడా తెలిపాడు.

సాధు మాతల అడ్డంగాతిప్పి, “నువ్వ శరభయ్యనే శంకిస్తావామాకాని నా దివ్య దష్టితో చూస్తే నీ కొడుకు చేతబడి చేసినది సాంబయ్య అని తెలిసేపాత్ర న్నది. ఈ రాత్రికి అంజనం వేసు సాకుతో నీ కొడుకు ప్రాణాలు తీసు ప్రయత్నం చెయ్యబోతాడు. నా మాట విని, నీ కొడుకును దక్కించుకో!” అన్నాడు.

అందుకు ఏం చెయ్యాలో భూషయ్య సాధు మావల్ల తెలుసుకున్నాడు. ఆ రాత్రి భూషియ్య, పక్కంటివైద్యుడు కరటయ్య, వురో ఇద్దరు వున్న పుల్ల సాంబయ్య ఇంటి వేళ్ళెత్తి, సిల్వి పింట్లో వూట్ట మోపారు.

అర్ధరాత్రి దాటాక సాంబయ్య నట్టింట వున్న వేసీ, వున్న వున్న వున్న వున్న పావును తెచ్చి చుట్టగా చుట్టిపెట్టి, దాని మీద ఒక పుర్రెను ఉంచి, పుర్రె పైన ఒక నిమిషం నిలబెట్టాడు. తరువాత ఇల్లంతా కప్పుకునేట్లు భూషింవేసీ, తన వేలు, కొన్ని కుని, తన రక్తంతో పుర్రెకు బొట్ట పెట్టాడు. ఇది పిల్లి అయ్యాక సాంబయ్య వున్న వున్న కూర్చోబోతుండగా, దాని ఉన్న నలుగురు వున్న పుల్ల లోపలికి జొరబడి, సాంబయ్య కట్టేసీ, చావబాది, సాధు మా దగ్గరికి లాక్కువెళ్ళారు.

చేసిన తప్పి ఒప్పికోవుని వాళ్ళ నిర్బంధించేసిరికి సాంబయ్య, “పు హా ప్రిభో! దేవతే

తోపు, నే నేమీ చెయ్యలేదు. ఈ పాపిష్టి ప్రయోగం ఎవరూ చేశారో కూడా నాకు తెలిస్తే. అది తెలుసుకునేందుకే అంజనం వెయ్యబోతూండగా వీళ్ళ నన్ను చావగొట్టి లాక్కొచ్చారు,” అని ఏడ్చాడు.

భూషియ్యపు ను పులి సాంబయ్యను పుళ్ళికొట్టబోతూండగా, “అగుడి!” అంటూ శరభయ్య విరూపుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని అక్కడికి వచ్చి, “కొట్టవలసింది సాంబయ్యను కాదు, నిజంగా చేతబడి చేసే, సాధు మా వేషంలో ఉన్న ఈ పోరు గూరి పుంత్రిగాణ్ణి! దుర్మార్గం చేసింది చాలక, అందులో నన్ను, సాంబయ్యనూ ఇరికించాలని చూశాడు,” అన్నాడు. సాధువు పుల్లిగా బార్ర కోబోయాడు. కాని శరభయ్య, విరూపిక్షా వాణ్ణి పట్టుకుని, నాలుగు తగిలించారు.

వాడు మొర్రోమంటూ, “అయ్యా, బుద్ధి గడ్డితిని ఆ పాపు పిని చేసింది నేనే గాని, నా చేత ఆ పిని చేర్చించిన పేద్రపు నిషీ ఇక్కడే ఉన్నాడు,” అని కరటయ్యను చూపించాడు.

కరటయ్య మొహం నల్లగా అయింది. భూషియ్య అతని కేసీ అసిహ్యంగా చూస్తూ,

“ఇదంతా చివరకు నీ పినా? ఎందుకు చేర్చించావీ పుదనస్టిమిని?” అని అడిగాడు.

ఆస్తికు విరూపిక్ష సిపూధాను చెబుతూ ఇలా అన్నాడు:

“కరటయ్య పీసీనిగొట్టుతనం అందరికీ తెలిసినదే. తన ఒక్క కూతురినీ నా కియ్యాలనుకున్నాడు. పేళ్ళి అన్నాక చాలా ఖర్చు అవుతుంది. దప్పిస్తే ఖర్చు కాకుండా నన్ను అల్లుణ్ణి చేసి కోవటానికి ఈ సాధు మాత ప్రయోగం చేర్చించాడు. నేను పీచ్చివాణ్ణి అంటే సింబంధాలు రామాదప్పిస్తే ఖర్చు కాకుండా నాకూ, తన కూతురికీ పేళ్ళి చేసు, తరవాత నన్ను పూపూలు పునిషి చేసి కుందావు నీ కరటయ్య దురాశిపడ్డాడు. నాకు పుతిపొల్లింది చెట్టు మీద కనిపించిన దిష్టి బొమ్మను చూసి! శరభయ్య ధర్మపూ అంటూ నేను పుళ్ళిపూ పూలు పునిషి అయ్యాను.”

కరటయ్య తాను చేసిన పనికి సిగ్గుతో తల వంచుకున్నాడు. ఈ అవపూనంతో అతనికి బుద్ధి వచ్చింది. తరవాత పేట్టవలసిన ఖర్చెదో పేట్టి కరటయ్య తన కూతురిని విరూపిక్షే ఇచ్చి వైభవంగా పెళ్ళిచేశాడు.

అదే గనక ఉంటే....

షనీ పొట్టా లేకుండా పొద్దస్తివూ నం అల్లరి చిల్లరగా తిరిగే రంగడూ , గంగడూ గాయపిడ్డ ఒక పెద్దమనిషిని చేతుల మీద మోసుకుని వైద్యుడి వద్దకు వచ్చారు. వైద్యుడు ఆయన గాయాన్ని శుభ్రం చేసి మందువేసి కట్టుకట్టి నాడిపరీక్ష చేస్తూ, “ఈయనకు గాయమెలా తగిలింది?” అని అడిగాడు .

“రెండు పొట్టేళ్ళు ధీకొంటుంటే ఎర్రపొట్టేలు గెలుస్తుందని నేనూ, నల్లపొట్టేలు గెలుస్తుందని గంగడూ పందెం కాశాం. దాంతో మామధ్య గొడవ పెరిగి కొట్టుకునే స్థితి వచ్చింది. ఆ సమయంలో దారిన వెళుతూన్న కనకయ్య అనే ఈ పెద్దమనిషి మా తగవు తీర్చడానికి “ఆగుడి, ఆగుడి!” అంటూ వూ వు ధ్యకు జొరబడ్డాడు . నేను గుగడి వీ దికి విసిరిన రాయి , ఈయన తలకు తగలడంతో గాయ పడ్డాడు ,” అన్నాడు రంగడు .

“కనకయ్య మెదడుకు దెబ్బ తగలేదు కదా?” అని అడిగాడు గంగడు ఆదుర్దాగా.

“అలాంటి ద్రివూ దం ఏదీ లేదు . అల్లు నా, అదే గనక ఉంటే వీ స్విభావం తెలిసి ఆయన వీ మధ్యకు వచ్చేవాడు కాదు కదా! వైదెబ్బే, నెత్తురు చూసిన భయంతో స్పృహ కోల్పోయాడు. అంతే,” అన్నాడు వైద్యుడు చిన్నగా నవ్వుతూ.

చిత్రాలు: గాంధీ అయ్య

అజేయుడు గరుడుడు!

రాజ్యం సరిహద్దు ప్రాంతాల్లో తువ్వకుతూ పట్టుబట్టారని నలుగురు కీయ యువకులను వీరబాహు అరిత్యడి వద్దకు తీసుకువచ్చాడు. వాళ్ళను విచారించిన అరిత్యడు, పట్టుభిషేకం ముగిసేంత వరకు వాళ్ళకు ఎలాంటి హానీ చేయకుండా కాపలాలో ఉంచమని అజ్ఞాపించాడు.

అంగరక్షకుల దళనాయకుడితో కలిసి వీరబాహు అరిత్యడి భవనానికి వచ్చాడు.

ప్రభూ, దళనాయకుడు తమకేదో వార్త తెచ్చాడు.

సరిహద్దు ప్రాంతంలో, ఇళ్ళ నుంచి యువకులు కనిపించడం లేదని ఫిర్యాదులు వస్తున్నాయి.

అందులో అసాధారణమైన దేమున్నది?

ఒకరి తరువాత ఒకరుగా కనిపించడం లేదు.

అసలు సంగతి తెలుసుకోవడానికి నేనే స్వయంగా వెళ్ళివాణ్ణి....

అయితే, రాజుగారికి నీ అవసరం ఉంది...

...పట్టుభిషేకానికి వచ్చే అతిథులకు స్వాగతం పలికి వాళ్ళు భుజించడానికి తగిన ఏర్పాట్లు మాడాలి కదా. ఇప్పుడు మన దృష్టి మరోవైపు మళ్ళించడానికి లేదు.

సరిహద్దులు జాగ్రత్తగా పరిరక్షింపబడుతున్నాయి.

వెలుసులికి వెళ్ళేవారి పట్ల కూడా కాపలా భటులు దృష్టి సారించాలి.

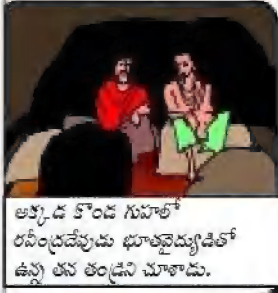
అవును, వీరబాహూ! ప్రస్తుతం వాళ్ళు లోపలికి వచ్చేవారిని మాత్రమే అడ్డుకుంటున్నారు.

సరబలుల పంటి వాటిని గురించి
కూడా విన్నాను....

... అలాగా!
గుహాలయం కప్పకూలడంతో అవస్థ
అంతమై పోయాయనుకున్నాను. సరే మన
జాగ్రత్తలో మనం ఉండాలి. వీరబాహూ, రేపు
ఉదయం పూజాది తతంగాలకు మేను సిద్ధం
కానాలి.

అక్కడ కొండ గుహలో
రవీంద్రదేవుడు భూత్పైద్యుడితో
ఉన్న తన తండ్రిని చూశాడు.

మనం
చంద్రపురికి పంపిన
కోయలయం కులు
తీరిగిపోలేదు.
అదుర్గాగా ఉంది!

నాన్నా, మనం
అయన్న
నమ్మాలి.

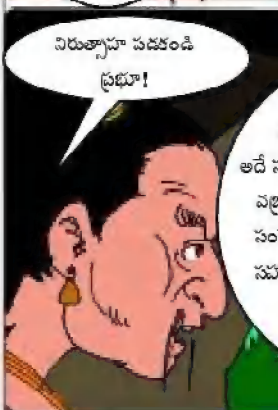
నాకు సందేహం లేదు.
అది జరిగి తీరుతుంది.

వాళ్ళను
గురించిన అదుర్గా వద్దు.
బలులు కొనసాగిస్తే,
త్వరలో అదుర్గాతం
జరుగుతుంది!

అది నాగబంధు
భవవ్యధానో!

విరుత్సాహ సడకండి
ప్రభూ!

విరుత్సాహం లేదు.
అదే సమయంలో నా మిత్రుడు
నజ్రపురి పెద్దమనిషిని అడిగి
సందేశం పంపాను. మేము
సహాయములం. ఆయన
తప్పక రాగలడు.

అయన రాక, మీతో ఉత్తేజం
కలిగిస్తుంది!

చంద్రపురి వ్యవహారంలో తలమునకలై
పోవడం వల్ల, ఆయనతో సంబంధాలే
అవకాశం లేకుండా పోయింది.

ఆయన తప్పుక రాగలడనీ,
సాయపడగలడనీ భావిస్తున్నాను.

కోయిలముపకులు సరేంద్రదేవుడికి ఆపశం
తీసుకువచ్చారు. భూత్తదేవుడూ, రవీంద్ర
దేవుడూ అక్కడి నుంచి బయలుదేరారు.

తాత్కాలికంగా నిర్ద్వంద్వమైన గుడిలో
బలులకు ముందు జరిగే తతంగాలు
ఆరంభమయ్యాయి.

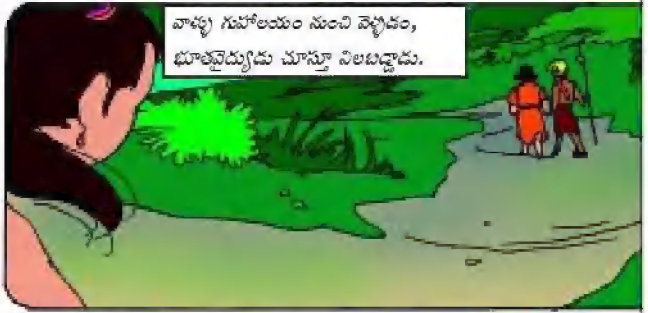

కోయిలు గడ్డపల్లెలను అగ్నిగుండం
లోకి వేశారు. మంటలు చెలరేగాయి.

నాగబంధు శిష్యులు గట్టిగా
మంత్రాలు వల్లించడం
ప్రారంభించారు.

భూత్పైద్యుడూ, రవీంద్రవేద్యుడూ గుహలోయం
వద్దకు రావడం కోయలు చూసి వారికి
ఎదురువాళ్ళారు.

విలక్షణమైన దృశ్యం

భయం పుట్టించే పువ్వులు

మంద సింవత్సరాల కోసారి పై త పై స్తాయ ని భావింపి బడే వెదుళ్ళు ఈ సింవత్సరం (2006) పై తకు వచ్చాయి . పు జోరం, పు జీపి ర్, త్రిపి, అస్సాంలాంటి ఈశాన్య రాష్ట్రాలలో ఇప్పటికే వెదురు పూయడం ఆరంభ పు ల్లుంది.

వెదుళ్ళు ఒక గడ్డి జాతికి చెందినవి. బొంగురుగా, ద డంగా ఉన్న కాండాలు 60 ఏళ్ళపాటు ఏమీకా గడల్లా పేర్ల గు తాయి . ఆ తరవాతనే పై య డం ప్రారంభి స్తాయి . మనదేశంలో 20 రకాలకుపైగా వెదుళ్ళు ఉన్నాయి. పువ్వులు పసుపు పచ్చగాని, లోత ఎర్ర మిశ్రంగు లోగాని ఉంటాయి .

పై త తరవాత గింజలు అంటే విత్తనాలు పుట్టుకువస్తాయి. ఆ తరవాత చెట్లు ఎండిపోయి పిడిపోతాయి . రుతుపవనాల రాకతో విత్తనాలు మొలకెత్తడం ఆరంభిస్తాయి. కొత్త విత్తనాలు పిరిపికవ్వత చెంది మొలకెత్తి కొత్త వెదురు మొక్కలు ఎదగడానికి ఆరు సంవత్సరాలు పడుతుంది. పు రో వినిపి ది-పిడిసింవత్సరాలలోవెదు రు పొదలు సీద్దవు మతాయి . ఇవి 50-60 సింవత్సరాల కాలం బతు కుతాయి .

పు రి, వెదురు పై చిందంటే ఎంపు కు భయ పడతారే ? వెదురు పొదలన్నీ ఒక్కసారిగా పై తకు వస్తాయి . ఆ కారణంగా విరివిగా గింజలు తయారవుతాయి. ఎలుకలకు వెదురు విత్తనాలంటే పు హా ఇష్టం. ఈ కాలంలో ఎలుకలు ఎక్కువవుతాయి. వెదురు విత్తనాలు అయిపోయాక ఎలుకలు పింటు పొలాల ప్రి ద పిడతాయి . దాంతో పింటుల నష్టం ఏర్పడి, కరు మకాటకాలకు దారితీస్తాయి .

ఈ సింవత్సరం కేంద్ర ప్రభు త్వం వెదురు కోతకూ, వెదురు పెరిగే ప్రాంతాలలో వాటి రక్షణకూ, ఎలు కల నియంత్రణకూ తగినచర్యలు చేపట్టింది. అల్లు నా, వెదు రు పై చినప్పిపు కరు వ్న కాటకాలూ రావడం కేవలం కాకతాతీయం అని కొందరు శాస్త్రవేత్తలు భావిస్తున్నారు !

పెన్నా సిమెంట్ వారి

పెన్నా సురక్ష

53 MP_a Guaranteed Cement

PENNA CEMENT INDUSTRIES LTD.

Plot No. 100, Corporation Colony, Road No. 5, Hyderabad-500010, Hyderabad-500010

www.penna-cement.com, Email: marketing@pennacementltd.com

Phones : 22582666

23263952

Fax : 080-23332661

విజ్ఞానం వినోదం వికాసం

విజ్ఞాన వీధులు :

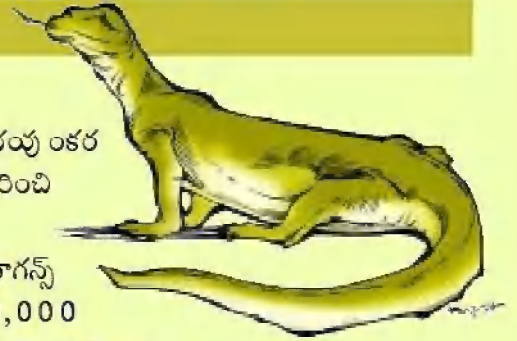
కొమోడో డ్రాగన్స్

అద్భుతరస ప్రధానమైన సాహసికాధలలో భయంకర వింతపు గాల్లు వస్త్రీ ఉంటాయి. వాటిని గురించి పీల్లలు ఆసక్తిగా చదువుతారు.

ఇండోనేసియా కొమోడో దీవులలో కొమోడో డ్రాగన్స్ అనే వింతపు గాల్లు ఉన్నాయి. దాదాపు 10,000

సింవత్సరాలకు పూర్వం, మెగాలీనియా అనే చిన్న వింత ప్రాంతాలు

ఆస్ట్రేలియా లో ఉండేవని చెబుతారు. మొదటి ప్రపంచయుద్ధ సమయంలో ఒక ఫైలట్ కొమోడోను కనుగొన్నాడు. డ్రాగన్లు పొడవాటి చీలిన నాలుకలు గల అతిపెద్ద మృగాలు. పొడవైన వాటి తోకలు చాలా బలమైనవి. శత్రువులను ఒక్కదెబ్బతో పడగొట్టగలవు. కొమోడో నోటిలో వ్యాధికారకాలయిన బ్యాక్టీరియా ఉండడం వల్ల గాయ పడిన వు గాల్లు గాయాలు నయం కాకుండా కొన్ని రోజులలో చనిపోతాయి. స్థానికులు 'ఓరా' అని పిలిచే ఈ వింతపు గాల్లు గొప్పగా ఉదగలమాలంపు వల్ల వాటిని 'సీక్వెస్ట్రీ' అని కూడా చెబుతారు. అవి 'వ్రాసిటర్' అనే అతిప్రాచీనవృక్ష బల్బుల జాతికి చెందినవి. నిజానికి ఇవి ప్రపంచంలోకెల్లా అతి పెద్ద బల్బులు !

మన పరిసరాలు

న్యాయమైన వ్యాపారం

ప్రాచీన గ్రీకు పట్టణం కార్థేజ్ వాసులు న్యాయమైన వ్యాపారానికి పుర్ర గాంచారు. హేరోడోటస్ అనే స్థి ప్రసిద్ధ చరిత్రకారుడు ఈ వ్యాపారులను గురించి వివరించాడు. ఓడలలో సరుకులతో వెళ్ళే ఈ వ్యాపారులు, ఓడలను రేమలలో ఆపి, సిర్ర కులను తీసి కువెళ్ళి నిప్పు ద్ర తీరంలో పిరచి తిరిగి వచ్చేవారు. ఆ తరువాత తావు వచ్చినందుకు సంకేతంగా ఓడల నుంచి పొగను ఆకాశంలోకి వదిలేవారు. ఈ పొగ కొన్నివైశ్లవరకు కనిపించేది. దాంతో అక్కడి

ప్రిజలు వచ్చి తీరంలో ఉన్న సిర్ర కులను చూసి, తవు కు వచ్చిన ధరను బంగారు నాణాలలో పింట్ ఉంచి దావులకు వెళ్ళి దాక్కునేవారు. వ్యాపారులు అప్పుడు ఓడల నుంచి దిగి వచ్చి తమకు చెందాల్సిన న్యాయమైన ధర వచ్చిందా లేదా అని చూసేవారు. అది తవు కు గిట్టుబాటు ధర కాదనుకుంటే, వుళ్ళి ఓడలలోకి వెళ్ళి కాచుకుని ఉండేవారు.

విజ్ఞానం వినోదం వికాసం

మీకు తెలుసా?

చేపల సంగీతం

మామూలుగా చూస్తూ చేపలు వున్నప్పుడు పొడలేమానిజవు. అయినా, కొన్ని చేపలు సంగీత ధ్వనులను విజ్ఞప్తంచగలవని కనుగొనబడింది.

పు ధ్వధరాసిపు ద్ర ప్రాంతంలో ఉన్న 'సేర్తన ఫీజ్' అనే చేప, పిళ్ళను గట్టిగా నొక్కి సంగీత శబ్దాలను విజ్ఞప్తిస్తుంది.

మద్దెల (ద్రవు) ధ్వనిలాంటి శబ్దాన్ని విజ్ఞప్తించడంవల్లే ఒకరకం చేపకు 'ద్రవు ఫీజ్' అనేబర్త పేట్టారు. ఈ శబ్దం 50 అడుగులకు అవలనున్న పు త్వకార లకు వినిపించేంత గట్టిగా ఉంటుంది!

మన దేశం క్విజ్

వరల్డ్ కప్ ఫుట్బాల్ టోర్నమెంట్ జర్మనీలో జరుగుతున్నది. ఈ సందర్భంగా ఫుట్బాల్లో మనదేశానికి సంబంధించిన విశేషాలను ఈ క్విజ్లో చూద్దాం.

1. ఏషియన్ ఫుట్బాల్లో పు నం బంగారు పతకాలు గెలుపొందినప్పడు ఇండియా టీవ్ కెస్టిన్లు ఎవరు?

2. పు నదేశం ఒకే ఒక అంతర్జాతీయ ఫుట్బాల్ టోర్నమెంట్ జరు మి తుంది. దానినెవరి పేరు?

3. నేషనల్ ఫుట్బాల్ ఛాంపియన్షిప్ లో విన్నర్ కి ఇవ్వబడే రన్నర్ అప్ ల కి ఇచ్చే ట్రోఫీ పేరు ఏమిటి?

4. అతి ప్రాచీనమైన ఫుట్బాల్ టోర్నమెంట్ ఏది?
5. డిసీఎఫ్ ఫుట్బాల్ టోర్నమెంట్ మొట్టమొదటి సారిగా ఎప్పుడు ఏర్పాటు చేయబడింది?

(నివూ ధానాలు 66వ పుటలో)

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

ఈ ఫోటోలకు ఒక్క వూటలోగాని, చిన్నవాక్యంలోగాని వ్యాఖ్యలు రాయ గలరా? రెండు వ్యాఖ్యలకూ సరిబంధం ఉండాలి.

TATA NARAYANAMURTHY

TATA NARAYANAMURTHY

వ్యాఖ్యలను కాంపీటీషన్ పొజ్జుకార్త పేర్ల రాసే ఈ నెల 25 వ తేదీలోగా వూకు అందేలా పంపాలి. పోటీ ఫలితాలు సెప్టెంబర్ 2006 సంచికలో పిచ్చు రస్తాం. ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహుమతి నం. ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చందమామ వు, 82, డిఫెన్స్ అఫీస్ కాలనీ, ఈకాట్టూతాంగల్, చెన్నయ్ - 600 097.

అభినందనలు

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

మే నెల పోటీ ఫలితాలు

టి. అంజనేయ్యులు

2-2-1136/2/2

న్యూ నల్లకుంట

హైదరాబాద్ - 500 044.

మొదటి ఫోటో: ఏకాగ్రతతో.....

రెండవ ఫోటో: వెలుగు సింపుకో!

సమాధానాలు :

1. 1951లో సేదైన వున్నా: 1962లో వున్నీ గోస్వామి. కవులారూ ప్రాబ్రోఫె; ధర్మ రన్నర్ అమ బ్రోఫె: సింపింగి బ్రోఫె.
2. నెహ్రూ గోల్డెను; 1982లో కలకత్తాలో ప్రారంభించబడింది. 4. ధూర్వరండ్ కమె; 1888లో సర్ మోర్విమర్ ధూర్వరండ్ ప్రారంభించింది.
3. విన్నర్ - సింతోమ బ్రోఫె; ధర్మ రన్నర్ అమ - 5. 1945లో.

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 26 on behalf of Chandamama India Limited, No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097. Editor: B. Viswanatha Reddi (Viswam)

DON'T SEARCH FOR ANSWERS!

- Who or what are Angelina, Santa Rosa and Wilson?
- If only he had appeared for the horse-riding test, he would have been selected for the Indian Civil Service. Who is being referred to here?
- Imagine A is 1, B-2, C-3, D-4..... X-24, Y-25, Z-26. How will you make a coded sentence in numbers to say "I love my school"?
- Can you make a chain of words with parts of the human body, from "head to foot"? There is no restriction on the number of words, but they must make a chain.
- Where will you go to see a sculpture of Maheshmurthi?
- Who are Kookoo's parents?

All the answers are in the July 2006 issue of Junior Chandamama. It's a treasure-trove of knowledge.

JUNIOR

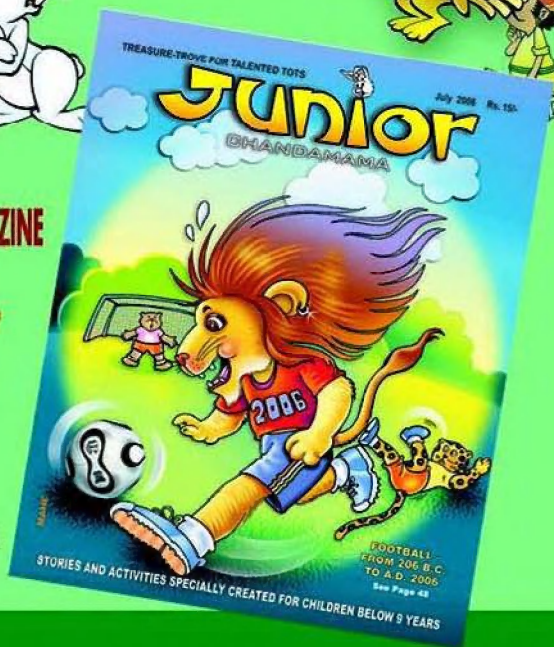
CHANDAMAMA

THE ONE-STOP COMPLETE FUN AND ACTIVITY MAGAZINE

**NOW AVAILABLE
AT YOUR NEAREST
NEWS STAND FOR
RS.15 PER COPY**

For Further Details write to :
CHANDAMAMA INDIA LTD.,
82, Defence Officer's Colony,
Ekkatuthangal, Chennai - 600 097.

**PAY ONLY
RS.150
FOR ANNUAL
SUBSCRIPTION
AND SAVE
RS.30**

Maha Milk
+
Maha Malt
+
Maha Ghee
=

The Best Lacto in Town

India's largest selling sweets and toffees.